

MAS Rakovnicko

ANALYTICKÁ ČÁST

Středočeský kraj

Finální verze strategie byla zpracována za přispění Středočeského kraje

Obsah

Úvod.....	1
1. Základní informace o MAS Rakovnicko	1
2. Socio-ekonomická analýza	4
2.1. Bezpečnost.....	13
2.2. Společnost a bydlení	15
2.3. Školství	16
2.4. Zdravotnická zařízení	20
2.5. Sociální služby.....	22
2.6. Dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost.....	24
2.7. Ekonomika.....	28
2.8. Zemědělství	34
2.9. Technická infrastruktura.....	38
2.9.1. Kanalizace a vodovody.....	38
2.9.2. Zásobování plynem.....	39
2.9.3. Veřejné osvětlení, veřejný rozhlas.....	40
2.9.4. Fotovoltaické a vodní elektrárny	40
2.10. Životní prostředí	41
2.10.1. Ochrana přírody a stabilita krajiny	41
2.10.2. Ochrana ovzduší.....	42
2.10.3. Nakládání s odpady	42
2.10.4. Ochrana vod	43
2.11. Turismus a místní dědictví.....	44
2.12. Kultura, rekreace a volnočasové aktivity.....	49
2.13. Místní správa	52
2.13.1. Základní občanská vybavenost.....	52
2.13.2. Řízení obcí	52
2.13.3. Hospodaření obcí.....	53
2.13.4. Spolupráce obcí.....	53
2.13.5. Informovanost občanů	53
3. SWOT analýza	54
3.1. Bezpečnost a zdravotnická zařízení	54
3.2. Společnost a bydlení	54
3.3. Školství	54
3.4. Sociální služby.....	55
3.5. Doprava	55
3.6. Ekonomika.....	56
3.7. Zemědělství	56
3.8. Technická infrastruktura.....	57
3.9. Životní prostředí	57
3.10. Turismus a místní dědictví.....	57
3.11. Kultura, rekreace a volnočasové aktivity.....	58
3.12. Místní správa	59
4. Analýza problémů a potřeb	59
4.1. Klíčové oblasti území MAS Rakovnicko	65

Úvod

Analytická část obsahuje dostupná statistická zjištění, promítají se v ní výstupy z pracovních jednání se starosty obcí, vychází ze závěrů tematických setkání s veřejností a z individuálních dotazníkových šetření, prováděných s aktéry působícími v územní působnosti MAS Rakovnicko. Dále analýza obsahuje popis území dle jednotlivých oblastí a SWOT analýzu.

1. Základní informace o MAS Rakovnicko

Území SCLLD MAS Rakovnicko je situováno v západní části Středočeského kraje. Z hlediska územněsprávního členění odpovídá území MAS území obce s rozšířenou působností Rakovník a je tvořeno 77 obcemi.

Obec	Počet obyvatel k 31. 12. 2014 ¹	Hustota zalidnění (osoby/km ²)	Rozloha (km ²) k 31. 12. 2015	Obec	Počet obyvatel k 31. 12. 2014 ²	Hustota zalidnění (osoby/km ²)	Rozloha (km ²) k 31. 12. 2015
Břežany	140	17,776	7,876	Nové Strašecí	5357	402,204	13,3191
Čistá	890	30,638	29,0492	Nový Dům	163	25,898	6,2939
Děkov	206	22,767	9,0485	Olešná	584	53,641	10,8872
Drahouš	87	5,879	14,7992	Oráčov	389	24,255	16,0378
Hořesedly	444	76,026	5,8401	Pavlíkov	1067	27,029	39,4767
Hřebečnický	242	13,143	18,4125	Petrovice	277	39,571	7,0001
Hořovičky	453	23,676	19,1330	Pochvalov	260	57,111	4,5525
Hracholusky	72	10,538	6,8327	Příčina	195	89,061	2,1895
Hředle	604	73,390	8,23	Přílepy	200	30,127	6,6385
Chrášťany	680	67,024	10,1456	Pšovky	318	30,060	10,5789
Janov	119	37,694	3,1570	Pustověty	140	9,561	14,6435
Jesenice	1706	45,358	37,6123	Račice	159	16,172	9,8321
Kalivody	96	22,047	4,3543	Rakovník	16228	877,123	18,5014
Karlova Ves	124	11,894	10,4257	Roztoky	1100	49,518	22,2140
Kněževes	1054	83,889	12,5642	Ruda	754	34,803	21,6651
Kolešov	145	28,108	5,1587	Rynholec	935	153,651	6,0852
Kolešovice	826	53,776	15,36	Řeřichy	88	18,022	4,8830
Kounov	580	67,595	8,5805	Řevničov	1381	47,245	29,2308
Kozojedy	97	13,485	7,1931	Senec	249	56,648	4,3956
Krakov	132	29,613	4,4575	Senomaty	1161	82,366	14,0957
Krakovce	72	8,961	8,0347	Skryje	168	11,165	15,0469
Kroučová	258	74,322	3,4714	Slabce	735	26,599	27,6327
Krty	109	12,583	8,6623	Smilovice	61	36,206	1,6848
Krupá	451	60,742	7,4249	Srbeč	290	46,580	6,2258
Krušovice	625	98,303	6,3579	Svojetín	347	39,304	8,8286
Křivoklát	678	105,575	6,4220	Sýkořice	523	32,988	15,8541
Lašovice	120	31,415	3,8198	Šanov	531	69,572	7,6324
Lišany	667	74,622	8,9384	Šípy	171	14,709	11,6254
Lubná	1047	119,661	8,7497	Švihov	49	16,558	2,9593
Lužná	1891	63,495	29,7819	Třeboc	138	14,516	9,5066
Malinová	87	26,536	3,2786	Třtice	471	52,921	8,9000
Městečko	432	29,983	14,4080	Václavky	68	12,821	5,3037
Milostín	297	41,375	7,1782	Velká Buková	253	18,697	13,5317
Milý	173	19,874	8,7047	Všesulov	141	33,747	4,1782
Mšec	901	63,458	14,1984	Všetaty	315	52,459	6,0047

¹ <https://vdb.czso.cz/mos/okres.jsp?k=CZ020C>

Mšecké Žehrovice	585	41,645	14,0472	Zavidov	319	84,198	3,7887
Mutějovice	782	59,190	13,2118	Zbečno	480	31,692	15,1457
Nesuchyně	408	38,367	10,6342	Žďár	101	11,670	8,6544
Nezabudice	77	10,725	7,1798				

Tabulka 1 Výčet obcí na území MAS Rakovnicko

Členy MAS jsou všechny obce spadající do správního obvodu pověřeného obecního úřadu Rakovník kromě obcí Břín, Velká Chmelištná, Hvozd, Panoší Újezd, Branov, Přerubenice. Na území MAS se dále nachází správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem Rakovník, Nové Strašecí, Jesenice a Křivoklát.

Na východě a jihovýchodě sousedí území MAS s okresy Kladno a Beroun (Středočeský kraj), na jihu a jihozápadě s okresy Rokycany a Plzeň-sever (Plzeňský kraj), na severozápadě a severu s okresem Louny (Ústecký kraj). Hranice území na severu, východě a jihu tvoří přirozené útvary (terénní předěly, lesy, řeka Berounka), západní hranice není příliš výrazná podle přírodních útvarů.

Celková rozloha MAS Rakovnicko představuje 857,76 km² a tvoří tak 8 % rozlohy Středočeského kraje. Celkový počet obyvatel MAS se k 31. 12. 2015 ustálil na 54 523, přičemž se území MAS řadí mezi území Středočeského kraje s nejnižší hustotou zalidnění, která je 63,6 obyvatel na km². Populačně největší je město Rakovník, ve kterém žije zhruba 16,2 tisíc obyvatel, následuje město Nové Strašecí s 5,3 tisíci obyvateli a Jesenice s 1,7 tisíci obyvateli.³

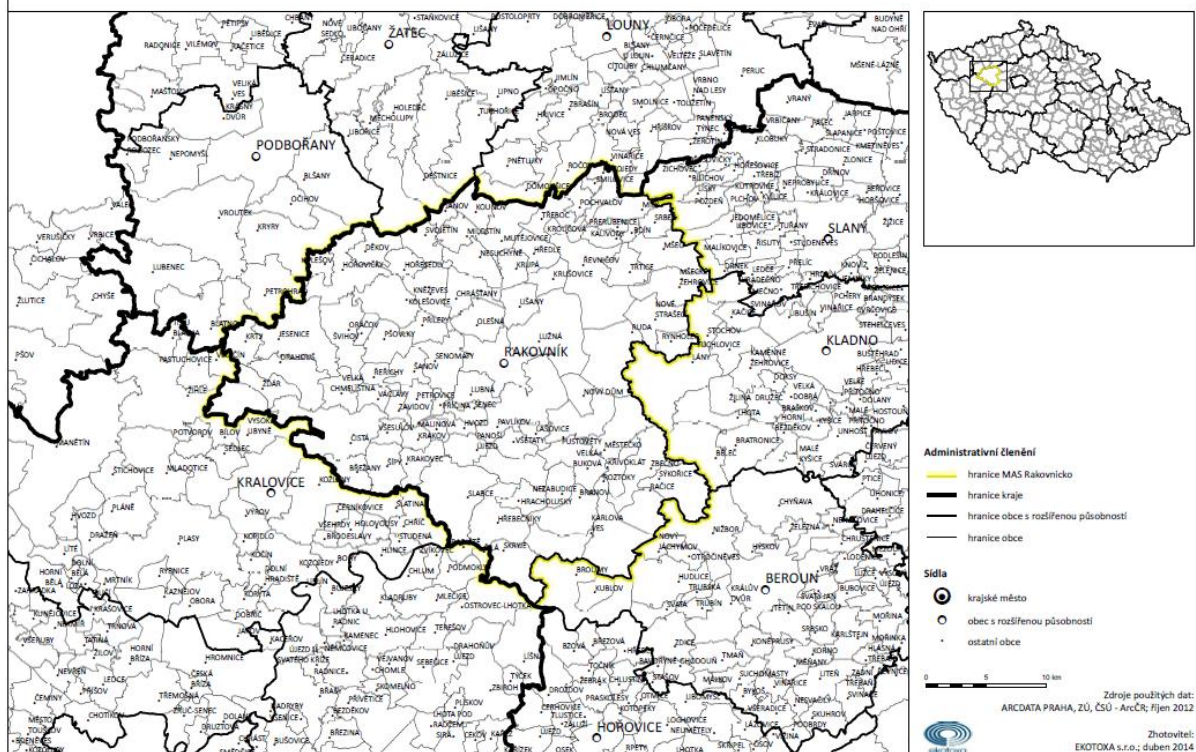
Z celkového počtu obcí MAS byl třem z nich přiznán statut města (Rakovník, Nové Strašecí, Jesenice) a šest z nich bylo stanoveno městysem (Senomaty, Mšec, Křivoklát, Slabce, Pavlíkov, Kněžves).

Povrch území MAS tvoří převážně mírně zvlněné plošiny a pahorkatiny. Na severu vystupuje plošina Džbán (536 m n. m.), střed tvoří Rakovnická pánev s průměrnou výškou kolem 350 m n. m., kterou na západě, jihu a východě obklopuje Rakovnická plošina přesahující nadmořskou výšku 500 m n. m. Na jihovýchodě se rozkládá Křivoklátská vrchovina prolomená údolím řeky Berounky se strmými a místy skalnatými svahy. Zde leží i nejvyšší bod okresu vrch Vlastec - 612 m n. m. Nejnižší položeným místem je koryto řeky Berounky u obce Račice - 224 m n. m.

Geografická poloha území MAS má výrazný východozápadní gradient ovlivněný polohou vůči pražskému metropolitnímu regionu. Obce, které leží ve východní části MAS a v blízkosti komunikace I/6 mají výrazně lepší časovou dostupnost do Prahy. Obce ležící v jihozápadní části regionu jsou zatíženy jednak horší dostupností do hlavních center osídlení (Praha, Plzeň) a stejně tam mají i zhoršenou dopravní dostupnost do regionálního centra Rakovník. Jejich sociálně ekonomickou situaci dále zhoršují dosud nepřekonané důsledky odchodu původního německého obyvatelstva a následná dramatická změna sociálních struktur, která se promítá do současnosti (Jesenicko).

³ Zdroj https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas, Ročně aktualizovaná data, s číselníkem MAS (aktualizace k 30. 6. 2015)

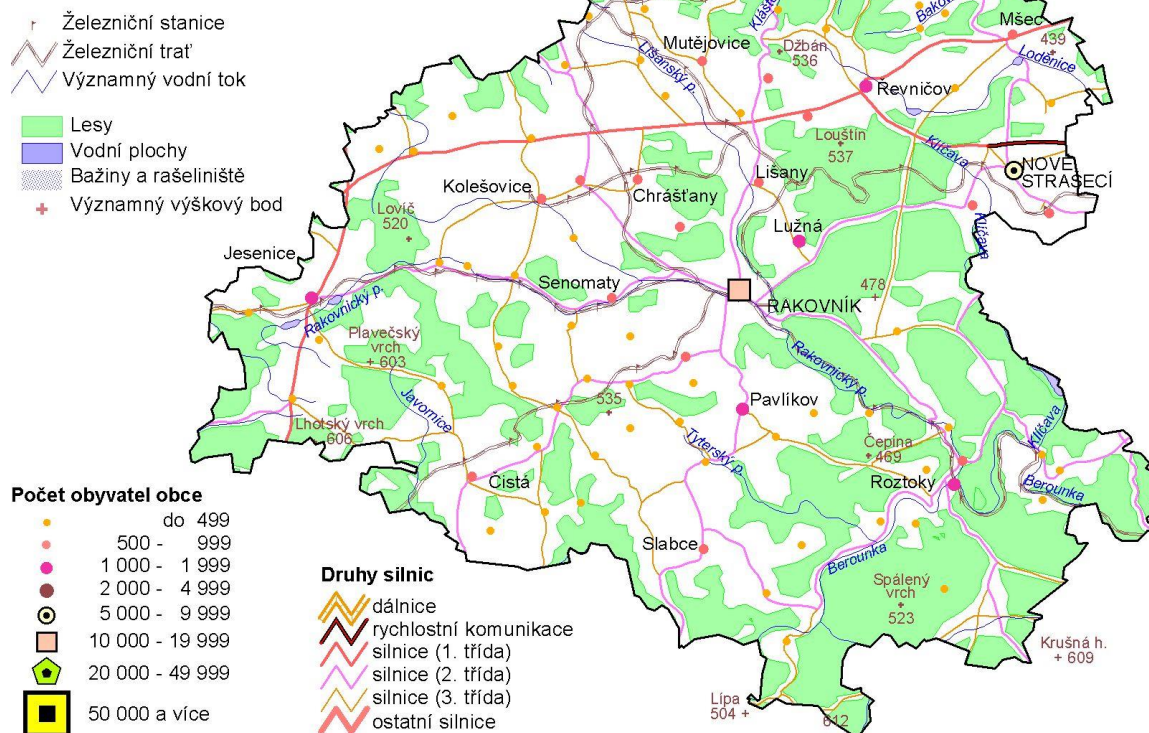
ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ MAS Rakovnicko

Kartogram 1 Administrativní členění území MAS Rakovnicko

Správní obvod Rakovník

obecně-geografická mapa

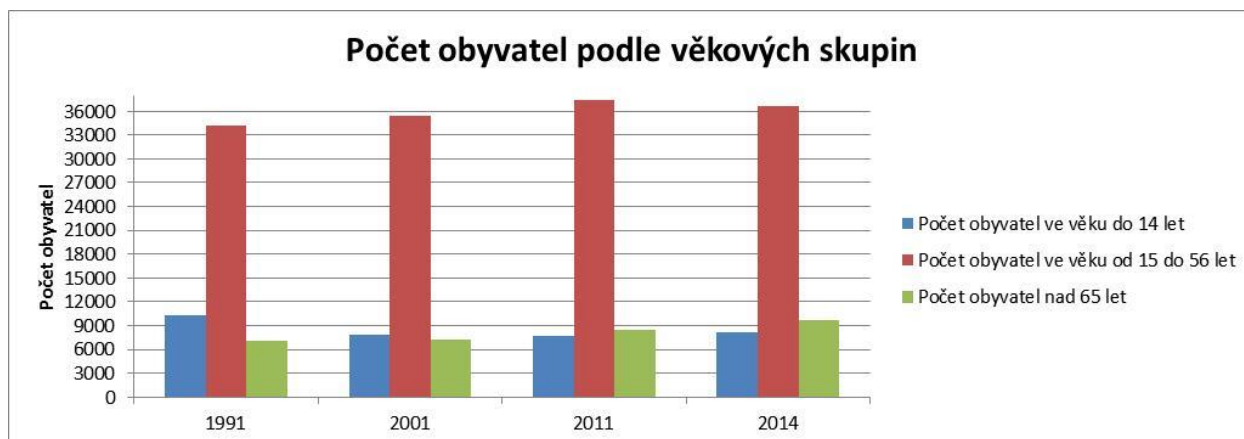

Obrázek 1 Obecně geografická mapa ORP Rakovník

Zdroj: ČSÚ, SO ORP Rakovník, staženo z: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/2121_so_orp_rakovnik

2. Socio-ekonomická analýza

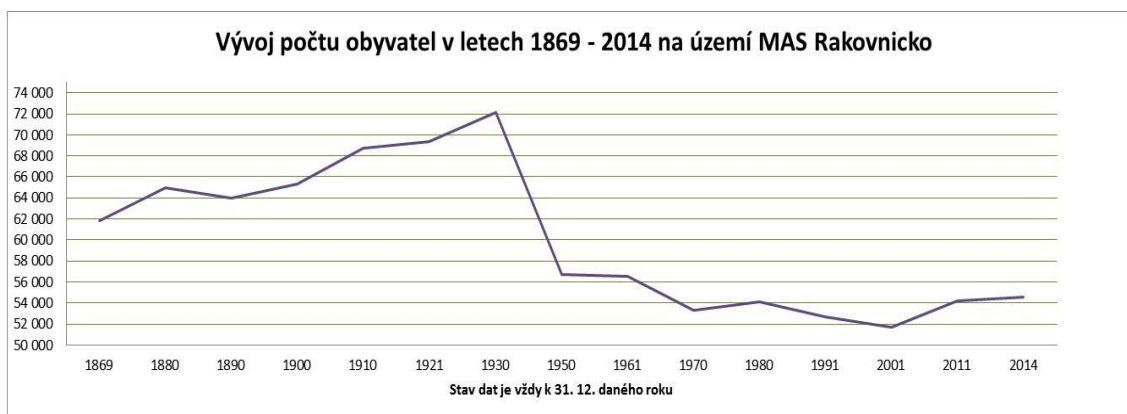
Území MAS Rakovnicko je situováno na území okresu Rakovník. Město Rakovník je přirozeným mikroregionálním centrem, které výrazně ovlivňuje základní sociodemografické ukazatele v území. Východní část území MAS, především v okolí Novostrašecka, je také zasaženo intenzivním vývojem suburbánní výstavby, který není dosud ukončen a bude se promítat i v dalších obcích v této severovýchodní části regionu. V tomto procesu hráli významnou roli především imigranti z hlavního města Praha. Velmi významný vliv na své venkovské zázemí vykazuje také město Rakovník, které je centrem dojížděky za prací a službami. Po roce 1990, i přes relativně masivní proměnu ekonomických činností ve městě i v regionu, Rakovník neztratil svoji dominantní pozici a je i nadále přirozeným integrujícím centrem celého území a stává se jeho přirozeným sociálním, společenským a kulturním centrem. Ostatní města v regionu (Nové Strašecí, Jesenice a městys Křivoklát) nemají ani populační a ani ekonomickou pozici a vytváří spíše lokální centra II. řádu. Převážně díky výše zmíněným procesům došlo k růstu obyvatelstva na území MAS v letech 2001 – 2011, do roku 2014 došlo k mírnému poklesu.

Graf 1 Věková struktura obyvatelstva na území MAS Rakovnicko

Zdroj: ČSÚ, SLBD 1991, 2001, 2011⁴, 2014

Věková struktura populace podle hlavních demografických skupin je na území MAS poměrně vyrovnaná. V souvislosti s obecným trendem stárnutí populace se i na území MAS zvyšuje podíl obyvatel ve věku 65+. Z hlediska demografického vývoje v rámci celé MAS nepředstavuje zatím tento trend zásadní sociodemografický problém. Při pohledu na některé velmi malé části obcí, kde počet obyvatel klesl již pod 50 obyvatel, je tento trend zřetelnější a představuje významnou bariéru rozvoje některých velmi malých částí obcí. V těchto místních částech převažuje obyvatelstvo v penzijním věku nebo obyvatelstvo ve věku 60+. Jedná se o obce v severní části území, např. obce Řevničov, Kalivody, Pochvalov, a o obce na území CHKO Křivoklát, např. Hřebečnický, Hracholusky, Nezabudice, Městečko, Křivoklát, Sýkořice apod. Obyvatelstvo v penzijním věku výrazně převažuje ještě v obci Krty, která se nachází v západní části území, dále Pšovky a Janov.

Graf 2 Vývoj počtu obyvatel na území MAS Rakovnicko v období 1869 – 2014

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR⁵⁶

Z dlouhodobého pohledu je vývoj počtu obyvatel charakteristický pro venkovské území, mimo hlavní centra osídlení, které leží na pomezí území, kde bylo po II. světové válce vysídleno obyvatelstvo německé národnosti. Proto dochází mezi lety 1930 a 1950 k významnému poklesu počtu obyvatel a i nadále do roku 2001 počet obyvatel na Rakovnicku klesal. Migrační trendy té doby směřovaly obyvatelstvo jednak do rychle rostoucích měst severočeské konurbace a dále do Prahy. Teprve po roce

4

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?&childsel0=5&cislatab=DEM1030CU&kapitola_id=368&str=tabdetail.jsp&vvoa=tabulka

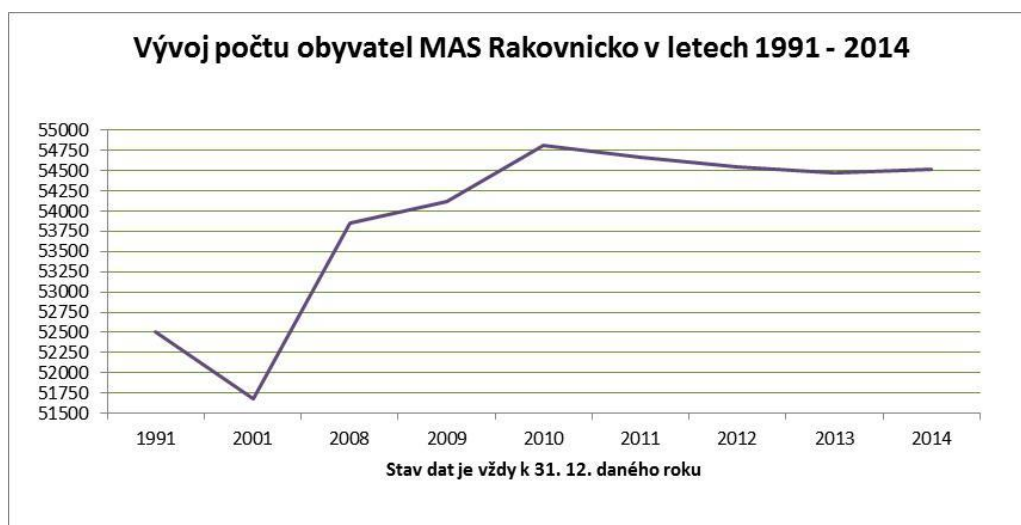
5

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?cislatab=SLD2010PC_OB2.56&kapitola_id=347&vvoa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=1&verze=0

⁶ https://www.czso.cz/csu/czso/data_pro_mistni_akcni_skupiny_mas

2001 částečně i díky rozvoji suburbánního bydlení se počet obyvatel stabilizoval a dochází k jeho mírnému růstu, který saturují především obce v severozápadní části MAS Rakovnicko. V jihovýchodní části regionu dále dochází k mírné populační ztrátě, která společně s postupujícím procesem stárnutí může ohrožovat životaschopnost některých velmi malých místních částí.

Především kvůli odsunutí velkého počtu původních obyvatel z oblasti Sudet došlo ke ztrátě historicky cenných informací a materiálů. V posledních letech vznikají na Rakovnicku projekty zaměřující se zjišťování více informací k historickým událostem, významným místům a památkám z Rakovnicka. Všechny tyto projekty přibližují současným obyvatelům regionu historii místa, kde žijí, pracují a tráví volný čas. To napomáhá posilovat slabou vazbu současných obyvatel na historii tohoto území, snižovat předsudky vůči Němcům vzniklé tendencí minulého politického režimu potlačovat německou minulost.

Graf 3 Vývoj počtu obyvatel na území MAS Rakovnicko v období 1991 - 2014

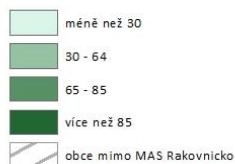
Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR

Vývoj počtu obyvatel v posledních dvou dekadách dokazuje bezprostřední dopad suburbanizace na okraji pražského metropolitního regionu, který zasahuje především obce v rámci správního území pověřeného obecního úřadu (POÚ) Nové Strašecí a částečně je také saturován stabilizací a mírným nárůstem počtu obyvatel v největší městě regionu Rakovník.

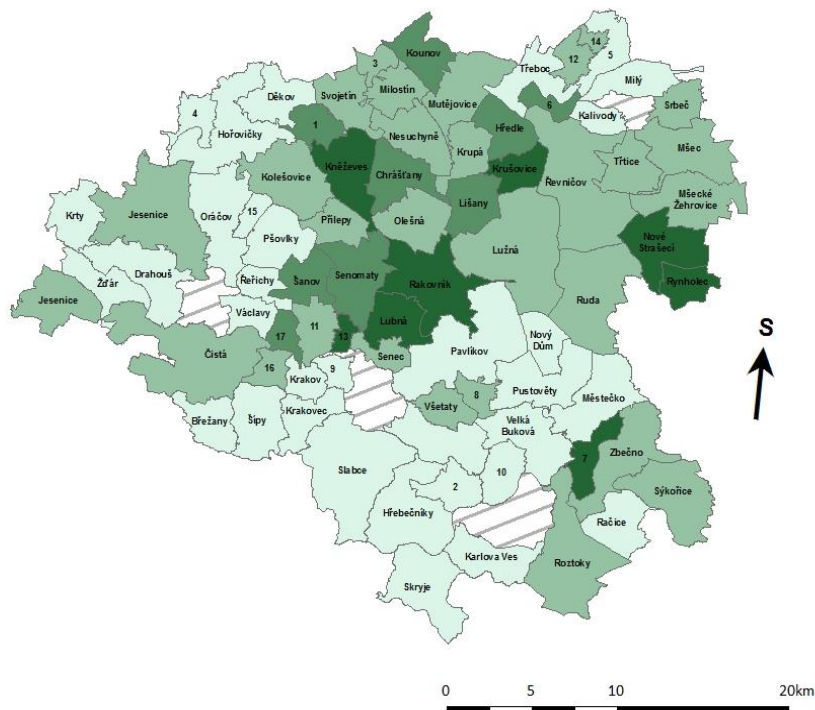
Kartogram 2 Hustota zalidnění

Hustota zalidnění

[obyvatelstvo / km²]
v MAS Rakovnicko k 31.12.2013

1 Hořesedly	10 Nezabudice
2 Hracholusky	11 Petrovice
3 Janov	12 Pochvalov
4 Koleč	13 Píčina
5 Kozojedy	14 Smilovice
6 Kroučová	15 Švihov
7 Křivoklát	16 Všesulov
8 Lašovice	17 Zavidov
9 Malinová	

Zdroj dat: ČSÚ, bilance obyvatelstva 2013
Mapový podklad: ArcCR 500

Z kartogramu č. 2 „Hustota zalidnění“ je patrná jasná inklinace obyvatel ke středu až severovýchodu území. Nejintenzivnější je pak osídlení okolo střediska území – obce Rakovník, na severním okraji pak již možné směřování spíše ke Kladnu a Praze, na západě až k Lounům a Žatci na severním okraji. Na jihozápadním okraji je zde stále zřetelný dopad historického odsunu obyvatel z bývalých Sudet.

	1991	Změna v %	2001	Změna v %	2011	Změna v %	2014
Středočeský kraj	1111244	101,1	1123931	113,8	1 279 345	102,8	1 315 299
MAS Rakovnicko	52679	98	51674	104,8	54160	100,6	54523
POU 7Jesenice	3441	94,6	3257	120,6	3929	90,6	3563
POU Křivoklát	3928	93,8	3685	106,2	3915	101,3	3966
POU Nové Strašecí	11289	100,4	11335	106,3	12052	102,7	12382
POU Rakovník	34021	98,1	33397	102,5	34264	101	34612

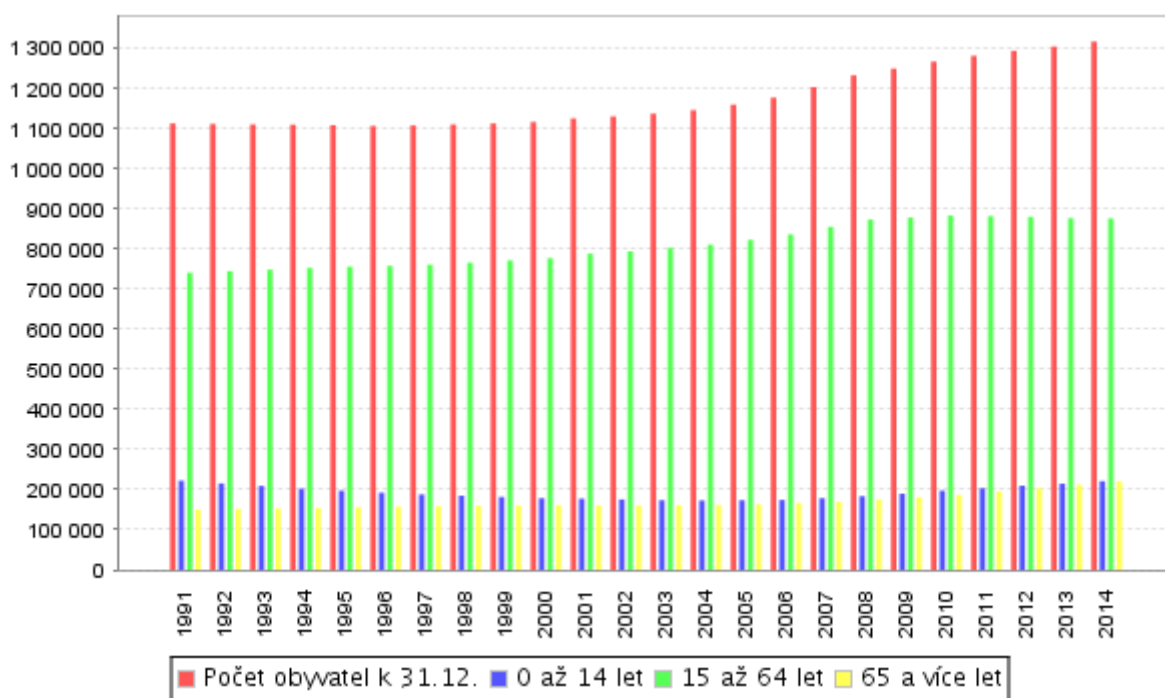
⁷ http://www.epusa.cz/index.php?platnost_k=0&sessID=0&jazyk=cz&pou=574

Tabulka 2 Vývoj počtu obyvatel na území MAS Rakovnicko (1991 – 2014)

Zdroj: ČSÚ, SLD2010PC_OB2.56⁸, DEM1030CU⁹

Jak je patrné z grafu č. 1 a grafu č. 2, na rozdíl od Středočeského kraje začala oblast MAS Rakovnicko populačně růst později, až po r. 2000. V první dekádě zaznamenala většina území spíše pokles obyvatel, naopak ve druhé všechny rostly. Zmíněný nárůst v posledním desetiletí je ovlivněn současným trendem suburbanizace souvisejícím se vzrůstající lidskou preferencí bydlení mimo město blíže k přírodě. Ten na konci 20. století vedl ke stěhování obyvatelstva do zázemí větších měst, nyní se však rozšiřuje i do oblastí výrazně vzdálenějších od původních měst a do měst menších.

Porovnání vývoje počtu obyvatel na území MAS Rakovnicko se Středočeským krajem přináší možnost zjištění podílu počtu obyvatel MAS Rakovnicko ve Středočeském kraji. Od roku 1991 do roku 2001 se podíl obyvatel MAS plíživě snižoval, od roku 2004 dochází k postupnému zvyšování počtu obyvatel na území Středočeského kraje. Podíl obyvatel Středočeského kraje vůči republikovému počtu obyvatel je zhruba 12,3 %, podíl počtu obyvatel MAS poté 0,5 %.

Obrázek 2 Vývoj počtu obyvatel na území Středočeského kraje v období 1991 - 2014

Zdroj: ČSÚ, Stav obyvatel ve vybraném území

V letech 1991 - 2001 klesal počet obyvatel MAS Rakovnicko. V období následujícím, tj. v letech 2001 - 2014 rostl počet obyvatel, přirozený přírůstek způsobený vyšší natalitou mladších suburbantů se blíží kladným hodnotám. V roce 2001 zaznamenává významný nárůst obyvatelstva část Středočeského kraje - okres Praha-západ a východní území MAS Rakovnicko. Migrace byla podmíněna zejména snahou obyvatelstva snížit náklady na bydlení, což podmínilo vyšší přírůstek původně pražských

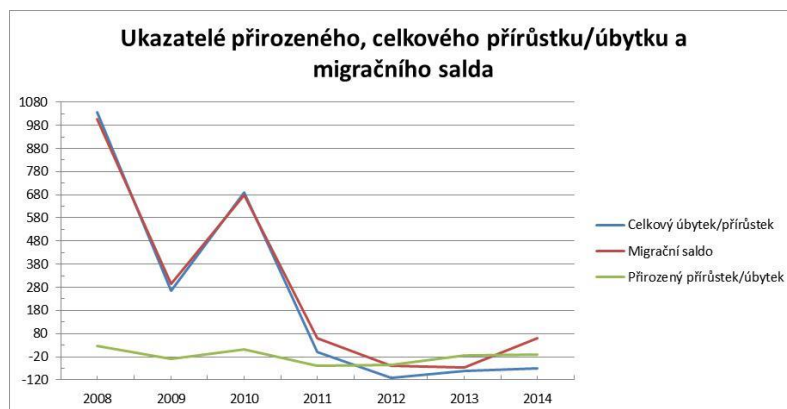
8

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?cislotab=SLD2010PC_OB2.56&kapitola_id=347&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=1&verze=0

9

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?childsel0=2&cislotab=DEM1030CU&kapitola_id=368&voa=tabulka&go_zobraz=1&childsel0=2&pro_3_39=2101

obyvatel. Na území MAS Rakovnicko se nacházel dostatek volného domovního, bytového fondu či stavebních pozemků, které tito lidé měli možnost využít. Další skutečností, která ovlivnila migrační saldo uvnitř území MAS, byla masivní bytová výstavba v přilehlých obcích města Rakovník, zejména v obcích Lubná, Lužná a Senec a na území městyse Senomaty, což je důsledek suburbánního rozvoje města. Navazující období znamená snížení migrace a stabilizaci obyvatel v území.

Graf 4 Vývoj přirozeného přírůstku, migračního salda a celkového přírůstku¹⁰ na území MAS Rakovnicko v období 2008 - 2014

S problematikou přirozeného přírůstku, migračního salda a celkového přírůstku souvisí další oblast, a to oblast věkové struktury obyvatelstva. Na základě posouzení stavu obyvatel na území MAS Rakovnicko v letech 2001 a 2014 dochází na jedné straně k přírůstku obyvatel, na straně druhé ke stárnutí obyvatel. Do budoucna si tento stav bude žádat určitá opatření v oblasti sociálního zabezpečení, resp. poskytování sociálních služeb osobám v postproduktivním věku. Zároveň rostoucí počet obyvatel ve věku produktivním vyžaduje rostoucí počet pracovních míst v regionu.

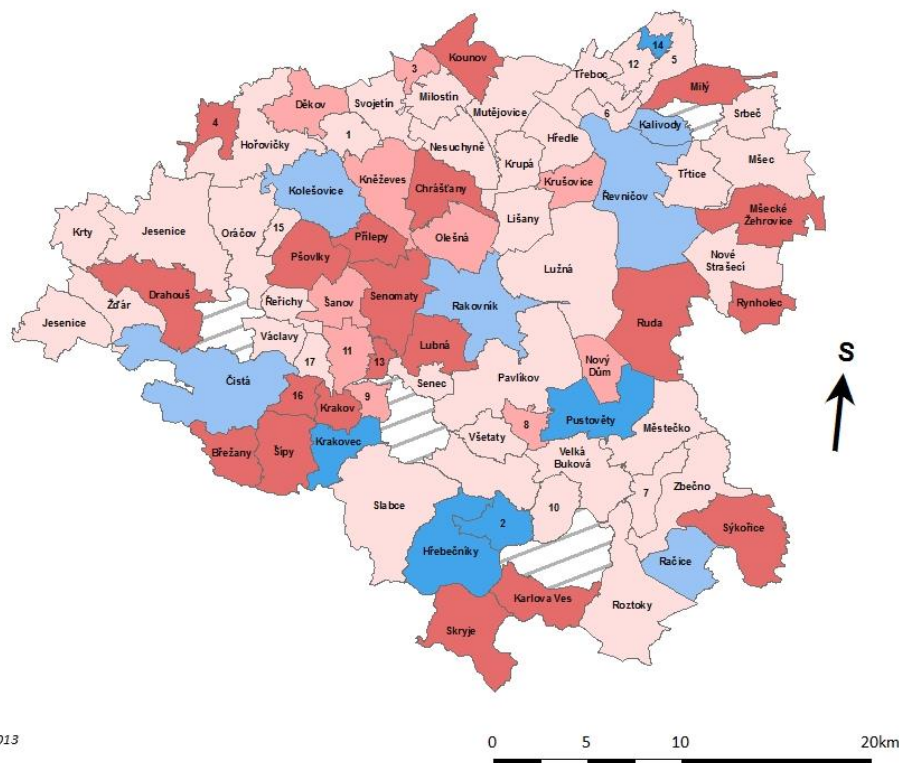
¹⁰ přirozený přírůstek vypočten jako (počet narozených - počet zemřelých v příslušném roce) / celkový počet obyvatel na území v příslušném roce * 1000; migrační saldo vypočteno jako (počet přistěhovalých - počet vystěhovalých v příslušném roce) / celkový počet obyvatel na území v příslušném roce * 1000; celkový přírůstek vypočten jako (počet narozených - počet zemřelých + počet přistěhovalých - počet vystěhovalých v příslušném roce) / celkový počet obyvatel v příslušném roce * 1000

Změna počtu obyvatel

v MAS Rakovnicko
mezi lety 2001 a 2013
(v %; 100 % = stav v r. 2001)

1 Hořesedly	10 Nezabudice
2 Hracholusky	11 Petrovice
3 Janov	12 Pochvalov
4 Kolečov	13 Příčina
5 Kozojedy	14 Smilovice
6 Kroučová	15 Švihov
7 Křivoklát	16 Všesulov
8 Lašovice	17 Zavidov
9 Malinová	

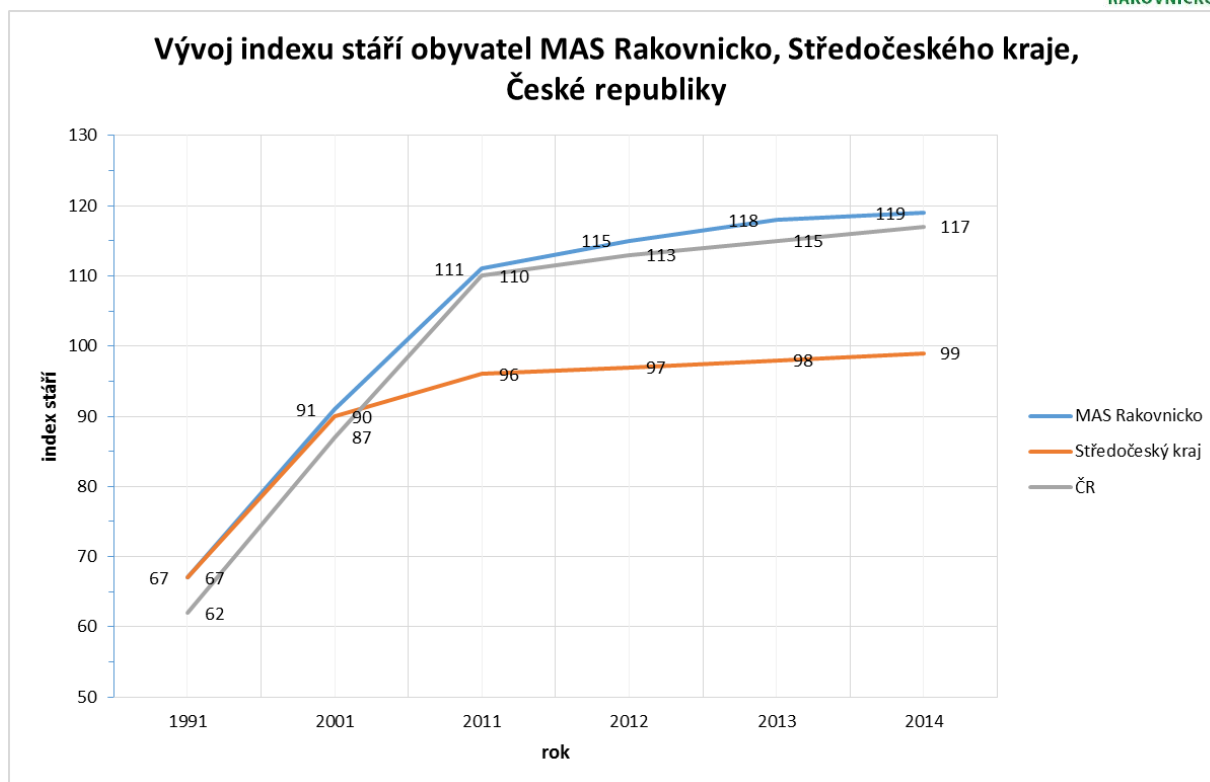

Zdroj dat: ČSÚ, bilance obyvatelstva 2001 a 2013
Mapový podklad: ArcČR 500

Kartogram 3 Změna počtu obyvatel

Index stárí¹¹ na území MAS Rakovnicko v dlouhodobém intervalu koresponduje s vývojem republikového indexu a má vzestupnou tendenci. V roce 2001 se index stárí na území MAS ustálil na hodnotě 91, v roce 2011 již tento index vzrostl na 111 a nadále roste. V roce 2014 byl index stárí obyvatel MAS Rakovnicko již 119 a stal se tak největším indexem stárí Středočeského kraje a v podstatě i České republiky. Z hlediska stárnutí je na území MAS Rakovnicko nejlépe obec Malinová s indexem pod 50, nejhůře naopak obec Nezabudice s indexem nad 400.

¹¹ index stárí = počet obyvatel ve věku 65+ / počet obyvatel ve věku 0-14 * 100

Graf 5 Vývoj indexu stáří obyvatel MAS Rakovnícko, Středočeského kraje, České republiky

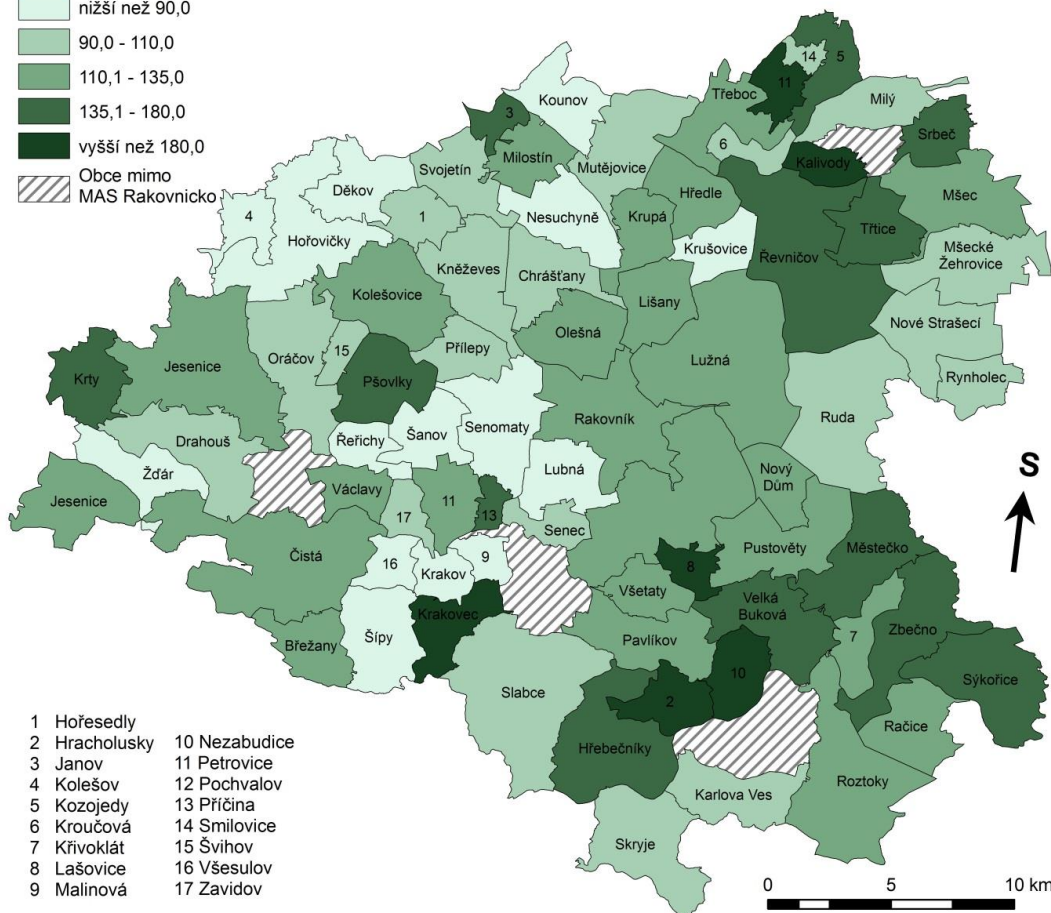
Zdroj: ČSÚ, SLBD 1991, 2001, 2011 - 2014

Rozvoj regionu závisí na řadě faktorů, mimo jiné se odvíjí od vzdělanostní struktury jeho obyvatel. I přesto, že vzdělanost obyvatelstva Česka vzrostla, dochází na území celé republiky k zvětšování regionálních rozdílů mezi jednotlivými regiony. Úroveň vzdělanosti obyvatel České republiky rostla v porovnání se Středočeským krajem či MAS Rakovnícko nejrychleji. Index vzdělanosti Středočeského kraje se postupujícím časem přibližuje republikovým hodnotám. I přesto, že vzdělanostní struktura obyvatelstva MAS má zvyšující tendenci, od republikové či středočeské se v posledním desetiletí podstatně odchylovala, její růst nadržuje republikové ani středočeské tempo. Tato skutečnost indikuje, že především z důvodu nedostatku kvalifikovaných pracovních míst odchází z území MAS Rakovnícko nejlépe vzdělané obyvatelstvo, což může představovat problém vzhledem k tomu, že právě vědomosti a znalosti místního obyvatelstva jsou nutným předpokladem pro rozvoj území. Mírně starší populaci v oblasti nalezneme na západním okraji, zejména pak v severozápadní a jihozápadní části území. Naopak nejmladší obyvatelé žijí v centrální části v okolí města Rakovník.

Index stáří

v MAS Rakovnicko k r. 2013

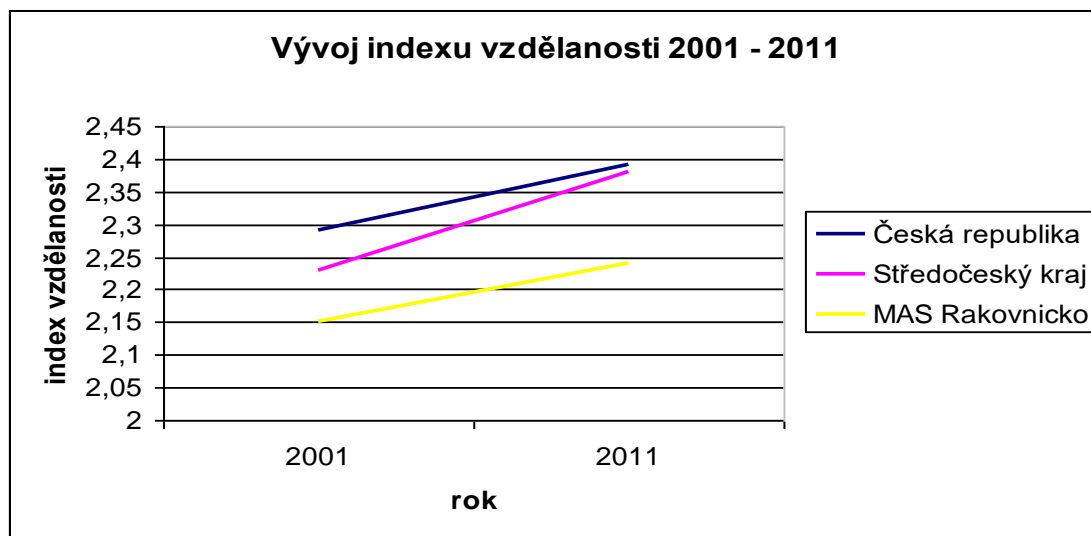
- nižší než 90,0
- 90,0 - 110,0
- 110,1 - 135,0
- 135,1 - 180,0
- vyšší než 180,0
- Obce mimo MAS Rakovnicko

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, ArcČR: Digitální geografická databáze 2003

Martina Formánková
1. ročník NGSRR, PřF UK

Kartogram 4 Index stáří

Obrázek 3 Vývoj indexu vzdělanosti mezi lety 2001 a 2011

Zdroj: Český statistický úřad

Ruku v ruce s růstem indexu vzdělanosti jde i růst plně středoškolsky vzdělaných obyvatel, osob s vyšším odborným vzděláním či počet vysokoškolsky vzdělaných. Zároveň se snižuje počet obyvatel, kteří mají základní vzdělání či střední vzdělání bez maturity. Procentuálně se v roce 2011 oproti roku 2001 snížil počet osob se základním vzděláním zhruba o 6 %, osob se středním vzděláním bez maturity o 5 %, naopak došlo k nárůstu obyvatel s úplným středním či vyšším odborným vzděláním o 4 % a též se zvýšilo procento vysokoškolsky vzdělaných z původních šesti na 8,5 %.

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let v roce 2011 se vzděláním						Index vzdělanosti ¹²	
celkem obyvatel	základní vč. neukon.	střední vč. vyučení bez maturity	střední úplné, tj. s maturitou vč. vyššího odborného	vysokoškolské	bez vzdělání	2001	2011
44 076	9 198	16 954	14 236	4 028	361	2,15	2,24

Tabulka 2 Vzdělanostní struktura obyvatelstva MAS Rakovnicko v roce 2011

Zdroj: Český statistický úřad

V současné době je trendem mít co nejvyšší možné vzdělání s přihlédnutím k možnostem té které osoby. Ovšem je nutné brát v potaz potřeby společnosti, která netouží pouze po lidech s vysokoškolským vzděláním, ale potřebuje též osoby manuálně zručné, věnující se tradičním oborům, které mají středoškolské vzdělání s výučním listem. Území MAS Rakovnicko se vyznačuje tradicí v oblasti učňovského vzdělávání osob a tuto tradici je nutné podporovat.

2.1. Bezpečnost

Vyšší míra sociální diferenciaci ve společnosti, sociální napětí, střety zájmů a z nich pramenící kriminalita jsou v dnešní společnosti vyvolány rozdílným socioekonomickým vývojem společnosti. Někteří obyvatelé bohužel řeší svoji neschopnost zařadit se do většinové společnosti kriminalitou. Ač území MAS Rakovnicko není těmito problémy postiženo natolik jako například území jiných MAS, které se nacházejí zejména ve strukturálně postižených regionech (např. v Ústeckém kraji), především drobná kriminalita, trestné činy vloupání a majetkové trestné činy se projevuje i ve zvýšené míře i na území MAS Rakovnicko.

Území MAS Rakovnicko spadá do pěti obvodních oddělení Policie ČR - OOP Jesenice u Rakovníka, OOP Hořesedly, OOP Rakovník, OOP Roztoky a OOP Nové Strašecí.

	území MAS Rakovnicko	Středočeský kraj	Česká republika
Vraždy	2	22	182
Násilné činy	107	2 037	18 689
Mravnostní činy	10	216	2 109
Krádeže vloupáním	378	8 879	62 384
Krádeže prosté	385	13 142	125 573
Majetkové činy	853	24 233	209 351
Ostatní činy	185	3 855	30 316
Zbývající činy	175	4 286	34 522
Hospodářské činy	94	2 723	30 376
Celkem	2 189	37 350	325 366

Tabulka 3 Počet jednotlivých druhů trestných činů na území MAS Rakovnicko, Středočeského kraje, České republiky za období 1. 1. 2013 - 31. 12. 2013

Zdroj: Policie ČR, Statistika kriminality 2013

Na území MAS Rakovnicko bylo ve sledovaném období roku 2013 registrováno 2 189 spáchaných skutků. Nejvíce skutků bylo spácháno v oblasti majetkové trestné činnosti, kam spadá i trestný čin

¹² index vzdělanosti vypočten: (počet obyvatel nad 15 let bez vzdělání, s neukončeným základním vzděláním a základním vzděláním *1 + počet obyvatel nad 15 let se středním vzděláním bez maturity *2 + počet obyvatel nad 15 let se středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným vzděláním *3 + počet osob nad 15 let s vysokoškolským vzděláním *5) / počet obyvatel nad 15 let

krádeže, který je v tabulce výše znázorněn zvlášť. Další kategorií podle počtu spáchaných trestných činů je ostatní kriminalita, ve které dominuje na území MAS trestný čin maření úředního rozhodnutí spolu s trestným činem nedovoleného překročení státní hranice. Trestný čin nedovoleného překročení státní hranice byl na území celé České republiky registrován ve 131 případech, z toho ve 27 případech na území MAS Rakovnicko. Nutno podotknout, že se 100 % objasněností. Další, početně vysokou skupinu, tvoří zbývající trestné činy. Na vrcholu je v tomto případě trestný čin zanedbávání povinné výživy. V rámci násilných činů se pak jedná o trestný čin úmyslného ublížení na zdraví. U hospodářské kriminality dochází k rozkolu mezi republikově nejvýše zastoupeným trestným činem z této oblasti - neoprávněné držení platební karty a tohoto trestného činu na území MAS. Na území MAS je tento čin až druhým v pořadí, kdy byl předčen trestným činem podvodu. Po vraždách mají mravnostní činy nejnížší zastoupení v kriminalitě na území MAS Rakovnicko. Této skupině vládně trestný čin pohlavního zneužívání. Objasněnost spáchaných činů se na území MAS pohybovala těsně pod 40 %, což koresponduje s objasněností trestných činů na území Středočeského kraje i celé České republiky. Standardně nejnížší objasněnost je u skutků krádeží, kde se pohybuje pouze kolem 14 % a u majetkové kriminality, zejména u trestných činů poškozování cizí věci a neoprávněného užívání cizí věci, přičemž objasněnost je v těchto případech totožná s objasněností krádeží. V roce 2013 tvořila celková kriminalita na území MAS Rakovnicko 11,5 % celkové kriminality Středočeského kraje a 0,5 % celkové kriminality České republiky.

Jednotky požární ochrany (JPO)

V území je dislokována profesionální jednotka HZS s odpovídajícím vybavením. V případě výskytu náhlých a mimořádných událostí je vyžadována součinnost a podpora ze strany jednotek JPO II a JPO III, kterých je v území MAS 18. V jejich případě je však úroveň vybavení diametrálně odlišná. Požární družstva mají často nedostatečnou výzbroj a výstroj pro zásahy a výcvik. Budovy pro odstavování zásahových vozidel a techniky a uložení výstroje a výzbroje jsou v nevyhovujícím stavebním a technickém stavu. Zastaralá jsou i zásahová vozidla a nezbytná technika. Téměř v každé obci na Rakovnicku je hasičský sbor, ve městě Rakovník je stanice HZS Rakovník (hasičský záchranný sbor). Působnost v jednotkách požární ochrany zpravidla bývá záležitostí nejen zájmu, ale také rodinných tradic (často jsou v JPO členové několika rodinných generací). Prostřednictvím jednotek se obyvatelé nejen setkávají, ale také vyvíjejí společnou aktivitu při pořádání akcí a prezentují tak obec navenek. Na základě setkání se zástupci jednotek požární ochrany na území MAS Rakovnicko vyplynuly jasné potřeby, především nutné stavební úpravy v prostorách sloužících jako zázemí pro jednotky a pro zásahová vozidla, pořízení uniforem a odpovídajícího vybavení pro zásahy, potřeba pořízení nového zásahového vozidla.

Přehled JPO II. a III. stupně na území MAS Rakovnicko:

číslo	Kategorie	Jednotka	Zřizovatel
21C108	II/1	Jesenice	Město Jesenice
21C120	II/1	Lužná	Obec Lužná
21C174	II/1	Roztoky	Obec Roztoky
21C160	III/1	Hvozd	Obec Hvozd
21C107	III/1	Chrástany	Obec Chrástany
21C110	III/1	Kněževes	Obec Kněževes
21C115	III/1	Kolešovice	Obec Kolešovice
21C123	III/1	Lubná	Obec Lubná
21C125	III/1	Mšec	Obec Mšec
21C101	III/1	Mutějovice	Obec Mutějovice
21A148	III/1	Nové Strašecí	Město Nové Strašecí
21C138	III/1	Rynholec	Obec Rynholec

21C139	III/1	Řevničov	Obec Řevničov
21C142	III/1	Skryje	Obec Skryje
21C143	III/1	Slabce	Obec Slabce
21C144	III/1	Srbeč	Obec Srbeč
21C153	III/1	Zbečno	Obec Zbečno
21C102	III/2	Čistá	Obec Čistá

Tabulka 4 Přehled JPO II. a III. stupně

2.2. Společnost a bydlení

Celkový počet bytových a rodinných domů se na území MAS Rakovnicko v období let 1991 - 2011 zvýšil. Příčinou byla na jedné straně suburbanizace, na druhé možnost rekreace. Index změny trvale obydlených domů v porovnání roku 2011 s rokem 1991 vykazuje přírůstky ve výstavbě rodinných a bytových domů a překonal dokonce i úroveň středočeskou či republikovou.

Vývoj počtu domů na území MAS Rakovnicko v porovnání se Středočeským krajem a Českou republikou								
území	počet domů celkem			index ¹³ změny 2011/ 1991	počet trvale obydlených domů			index ¹⁴ změny 2011/ 1991
	1991	2001	2011		1991	2001	2011	
území MAS	15 464	15 959	16 977	1,10	11 967	11 844	13 641	1,14
Středočeský kraj	339 067	351 596	353 037	1,04	254 642	267 851	286 780	1,13
Česká republika	1 868 541	1 969 018	2 158 119	1,16	1 597 076	1 630 705	1 772 909	1,11

Tabulka 5 Vývoj počtu domů na území MAS Rakovnicko v porovnání se Středočeským krajem a ČR
Zdroj: Český statistický úřad

Výstavba domů byla nejmasivnější zejména v okolních obcích města Rakovníka, tj. v obcích Lubná, Lužná, Senec, Olešná a v městysi Senomaty. U domů trvale neobydlených, jejichž největší část tvoří domy pro rekreaci pak v obcích, které jsou obklopeny přírodním bohatstvím. V tomto případě lze hovořit o obcích převážně v údolí Berounky - Skryje, Roztoky.

Rok	Domy neobydlené	z toho domy sloužící k rekreaci
1991	3 398	2 243
2001	3 398	2 515
2011	4 217	2 614

Tabulka 6 Počet neobydlených domů na území MAS Rakovnicko v letech 1991 - 2011
Zdroj: Český statistický úřad

Z výše uvedené tabulky je patrné, že se dlouhodobě zvyšuje význam rekreační funkce území se všemi důsledky - např. odpor proti stavebnímu rozvoji či umísťování ekonomických aktivit, které by narušovaly venkovskou krajinu. Na území MAS Rakovnicko je velké množství přírodních krás (CHKO Křivoklátsko, Přírodní park Džbán, Přírodní park Jesenicko) a památek. Rekreační oblasti se

¹³ index změny celkového počtu domů vypočten jako podíl celkového počtu domů 2011 k celkovému počtu domů 1991

¹⁴ index změny trvale obydlených domů vypočten jako podíl celkového počtu trvale obydlených domů 2011 k celkovému počtu trvale obydlených domů 1991

nacházejí v čistém přírodním prostředí, zejména v okolí území řeky Berounky, kde se také nachází velký počet rekreačních chat. Na území MAS se nachází celá řada objektů, které jsou určena k rekreaci (hotely, penziony, kempy a tábořiště). Součástí bývají i sportovní a volnočasová zařízení, zejména Křivoklátsko nebo Jesenice a okolí.

V rámci privatizace bytového fondu jednotlivé městské obce přistoupily k prodeji jednotlivých bytů nájemníkům bytů. Ve venkovských obcích podíl komunálního bytového fondu byl zcela zanedbatelný. Jednotlivé obce musely řešit, jaký rozsah bytového fondu si ponechají a jak je možné tento bytový fond používat pro sociální účely nebo například jako stravovací byty. V rámci analýzy sociálně vyloučených lokalit provedené Ministerstvem práce a sociálních věcí v roce 2006 bylo zjištěno, že na území MAS Rakovnicko se nevyskytuje žádná sociálně vyloučená lokalita. Tato skutečnost přetrvává dosud a problematika potenciálního sociálního vyloučení je řešena především pomocí preventivních nástrojů.

	1 991	2 001	2011
Středočeský kraj	4,00	3,65	3,32
MAS Rakovnicko	3,49	3,32	3,26
POU Jesenice	2,55	2,44	2,55
POU Křivoklát	2,73	2,51	2,54
POU Nové Strašecí	3,26	3,13	2,97
POU Rakovník	3,82	3,64	3,59

Tabulka 7 Vývoj poměru počtu obyvatel na počtu domů

Zdroj: ČSÚ, Historický lexikon obcí, SLDB 2011

Z hlediska vývoje obsazenosti jednotlivých domů je patrný trend snižování obydlenosti jednotlivých domů. To se dotýká především venkovských oblastí MAS Rakovnicko, kde obyvatelstvo stárne, rodiny mají malý počet dětí a využití části bytového fondu i po roce 1991 se mění z trvalého bydlení na rekreační.

2.3.Školství

Nejlépe vybavenou obcí školskými zařízeními je město Rakovník. To souvisí se skutečností, že město Rakovník je populačně největší obcí na území MAS Rakovnicko. Ve městě Rakovník se nachází sedm mateřských škol, tři základní školy, jedna základní umělecká škola, jedno gymnázium a osm středních škol vč. učilišť. Druhou populačně největší obcí je město Nové Strašecí, které následuje počtem školských zařízení po městě Rakovník. V Novém Strašecí je pět mateřských škol, jedna základní škola, jedna základní umělecká škola, dvě střediska volného času, jedno gymnázium a jedna střední škola, resp. odborné učiliště. Nikoliv všechny základní školy mají na území MAS I. i II. stupeň základní školy. Obce Roztoky, Pavlíkov, Olešná, Krušovice, Lišany, Chrást'any, Zbečno, Hředle a městyse Senomaty a Kněžves disponují pouze prvním stupněm základních škol. Zároveň řada škol, a to s I. i II. stupněm, doposud nemá odpovídající zařízení a vybavení. Tento problém se týká zejména zařízení a vybavení pro tělesnou výchovu, interaktivních prvků pro výuku cizích jazyků, přírodovědných, technických a řemeslných oborů a ICT. Ve spojitosti s cizími jazyky se i nemálo venkovských škol potýká s problémem zajistit kvalifikované pedagogy a žáci nemají možnost rozšiřovat vybavenost cizím jazykem v rámci zájmového vzdělávání v místě svého bydliště, jelikož většina kroužků se nachází pouze v Rakovníku, popřípadě v Novém Strašecí.

Podle průzkumu v obcích se kapacita jeví jako dostatečná, ale je problém s vybaveností prostor. Stavby jsou zastaralé, z pohledu stavebního hlediska je tedy potřeba udělat modernizaci učeben. Na území MAS je malá nebo nedostatečná kvalita učitelů. Kapacita jako taková se jeví jako dostatečná. S ohledem na demografický vývoj v regionu se v dalších letech se nepředpokládá masivní nárůst dětí v základních a mateřských školách, naopak některé školy se dlouhodobě potýkají s malým počtem dětí.

Udržet naplněnost škol by mohlo v příštím období představovat problém. Některé venkovské školy, z hlediska počtu žáků, se pohybují na hranici udržitelnosti. Školy ve městech jsou na tom lépe, existuje v nich větší nabídka zájmových kroužků a dalších aktivit pro žáky škol, školy disponují plně kvalifikovaným učitelským sborem a jsou po materiální stránce dobře vybaveny. Hrozbu může představovat také obsazenost učitelů ve školách, kde zejména na vesnicích převažují místní učitelé. U druhého stupně je obsazenost místních půl na půl. Problémem je to, že učitelé tzv. z venku nemají vztah k místu nebo prostředí, ve kterém vyučují, tedy nemají vazbu na dané území.

Vzhledem k venkovskému charakteru území MAS s vysokým počtem velmi malých sídel je především v okrajových částech MAS problémem vysoký podíl vyjíždějících žáků do školských zařízení mimo obec. V okrajových obcích území MAS je špatná dostupnost mateřských škol a stávající nízká kapacita těchto zařízení. Nižší dostupnost základních škol je především v severní části mikroregionu Kněževes, části Krivoklátska, části Novostražicka a okolí obce Čistá. Se sníženou dostupností středních škol se pak potýkají zejména severní a jižní část území MAS Rakovnicko.

V oblasti školství je významným pozitivem na území MAS Rakovnicko existence svazkové školy (ZŠ a MŠ Bez hranic), jejíž přínos je nejen ekonomický, ale značný také z hlediska kvality vyučování. Do dobrovolného svazku Bez hranic patří městys Mšec, obec Řevničov a obec Srbeč, které jsou na území MAS Rakovnicko, mimo území MAS je do svazkové školy zapojena obec Tuřany. Svazková škola je školskou právnickou osobou a může sdružovat více mateřských a základních škol. S tím také souvisí sdružování finančních prostředků a provoz vyjde ve výsledku levněji. Zřízením svazkové školy dochází také ke zkvalitnění výuky, lze například lépe sestavit pracovní úvazky jazykářů, kteří mohou vyučovat v jednotlivých školách ve svazku najednou. Jednotlivé školy tak mezi sebou přestávají bojovat o každého žáka, sdružuje se rámcový vzdělávací program a specifika výuky na jedné škole může být využita na škole jiné. Děti naváží přátelství a získají mimo jiné i vztah k celému regionu tím, že se postupně vytvoří statut silné školy, může svazková škola konkurovat školám ve městě a žáci tak neodcházejí do měst, což pro venkovské školy představuje stálou hrozbu. Svazkovou školu vede jeden ředitel, který je spíše manažerem, přičemž ředitelé na ostatních školách zůstávají.

Alternativní výuka je v regionu zastoupena pouze v městě Rakovník, provozuje ji Dětský klubík Mája, což je typ lesní mateřské školky. Momentálně ji navštěvuje 9 dětí a v příštích měsících se plánuje rozšíření kapacity pro 12 dětí. Na počátku roku 2016 byl realizován zápis do vůbec první třídy Montessori (zapsáno bylo 17 dětí), která měla být provozována v rámci svazkové školy Bez hranic ve Mšeci. Třída však záhy zanikla, i přesto zájem o tuto alternativní výuku pro žáky 1. stupně ZŠ u rodičů přetrvává. V rámci projektu Systémové podpory rozvoje meziobecní spolupráce realizovaném v letech 2013 až 2015 Svazkem měst a obcí Rakovnicka byla pozornost upřena mimo další témata i na možnosti zařazení alternativních forem výuky do základního školství a předškolního vzdělávání na Rakovnicku.

Celoživotní vzdělávání je na Rakovnicku zastoupeno formou rekvalifikačních, či jiných tematicky zaměřených kurzů, seminářů, pořádaných soukromými subjekty, či středními školami (Integrovaná střední škola Jesenice, Střední zemědělská škola Rakovník). V případě cizích jazyků je zde nabídka výuky i od soukromých osob. Mezi nejčastější zaměření kurzů a seminářů patří cizí jazyky, ICT, ekonomie, management a účetnictví, hudba, kreativní tvorba, historie, v minimálním měřítku je to ekologie. V Rakovníku má své zastoupení Vzdělávací institut Středočeského kraje, který nabízí odborné vzdělávání pedagogů, pracovníků veřejné správy a sociálních služeb, seniorů v rámci akademie třetího věku. Za nejširší nabídkou celoživotního a zájmového vzdělávání v regionu si musejí zájemci dojet až do Rakovníka, což především seniory může být hůře dostupné, i nákladné.

Velmi podobně lze hovořit o zájmovém vzdělávání a volnočasových vzdělávacích aktivitách pro děti a mládež, kdy největší nabídka zůstává ve městech (80% subjektů působí v Rakovníku, mnohem méně jich je pak v Novém Strašeci) a ve venkovských oblastech se volnočasové aktivity soustředí většinou

do družin, různě zaměřené kroužky probíhají minimálně, nebo vůbec. Pro rozšíření nabídky a možností pro tyto aktivity je zapotřebí lepší materiálně technické vybavení prostor a mnohdy i posílení personálu pro dohled nad činnostmi dětí nad rámec vyučování.

Pro Rakovnícko je typická tradice učňovského školství a výuky technických oborů, které v současné době probíhají v rámci místních středních škol. Nejdelší historii mají technické obory (keramická výroba, stavebnictví, pivovarnictví) a zemědělské obory (chmelařství a rolnictví), jejichž počátky výuky sahají do druhé poloviny 19. století, v druhé polovině 20. století se vzdělávání rozšířilo o výuku potravinářských profesí. Následně přibýlo do regionálního školství hospodářství a různá další řemesla (zedník, kominík, tesař, atd.). Učňovské obory se vyvíjely v návaznosti na rozvoj průmyslových, zemědělských odvětví a stavebnictví na Rakovnicku v průběhu 19. a 20. století, (keramická výroba, důlní činnost, chmelařství a pivovarnictví, atd.).

V tabulce níže jsou uvedeny počty škol a školských zařízení na území MAS Rakovnícko. Městys Mšec, obec Řevničov a obec Srbeč tvoří od 1. 1. 2014 svazkovou školu Bez hranic. Z toho důvodu je v tabulce u městyse Mšec a obce Srbeč ve sloupci „celkem ředitelství“ uvedena hodnota „0“, jelikož sídlo svazkové školy je v obci Řevničov. Zastupitelstvo obce Řevničov se však rozhodlo opustit svazkovou školu a vystoupit z Dobrovolného svazku obcí Bez Hranic, a to k 31. 12. 2015.

MAS Rakovnicko	z toho							
Název obce	celkem ředitelství	MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciální mi třídami	MŠ speciální / se speciální mi třídami	gymnázia
celkem škol	49	45	26	2	1	2	1	1
Čistá	1	1	1	0	0	0	0	0
Hořesedly	1	1	0	0	0	0	0	0
Hředle	1	1	1	0	0	0	0	0
Chrástany	1	1	1	0	0	0	0	0
Jesenice	2	1	1	0	0	1	0	0
Kněževs	1	1	1	0	0	0	0	0
Kolešovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Kounov	1	1	1	0	0	0	0	0
Krupá	1	1	0	0	0	0	0	0
Krušovice	1	1	1	0	0	0	0	0
Křivoklát	1	1	1	0	0	0	0	0
Lišany	1	1	1	0	0	0	0	0
Lubná	1	1	1	0	0	0	0	0
Lužná	1	1	1	0	0	0	0	0
Městečko	1	1	0	0	0	0	0	0
Mšec	0	1	1	0	0	0	0	0
Mutějovice	2	1	1	0	0	0	0	0
Nesuchyně	1	1	0	0	0	0	0	0
Nové Strašecí	2	5	1	1	0	0	0	0
Olešná	1	1	1	0	0	0	0	0
Oráčov	1	1	0	0	0	0	0	0
Pavlíkov	1	1	1	0	0	0	0	0
Rakovník	14	7	3	1	1	1	1	1
Roztoky	1	1	1	0	0	0	0	0
Ruda	1	2	0	0	0	0	0	0
Rynholec	1	1	0	0	0	0	0	0
Řevničov	1	1	1	0	0	0	0	0
Senomaty	1	1	1	0	0	0	0	0
Slabce	1	1	1	0	0	0	0	0
Srbeč	0	1	0	0	0	0	0	0
Svojetín	1	1	0	0	0	0	0	0
Šanov	1	1	1	0	0	0	0	0
Všetaty	1	1	0	0	0	0	0	0
Zavidov	1	1	0	0	0	0	0	0
Zbečno	1	0	1	0	0	0	0	0

*V případě Rakovníku a gymnázia se jedná o víceleté gymnázium.

Tabulka 8 Počty škol a školských zařízení na území MAS Rakovnicko k červenci 2015

Zdroj: <http://www.mesto-rakovnik.cz/skolstvi/>, vlastní šetření, ČSÚ

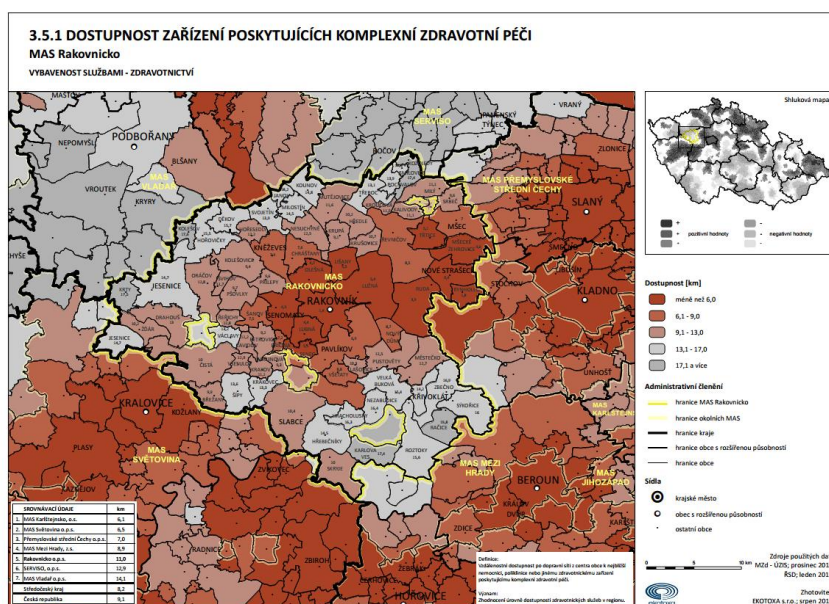
Z průzkumu, který byl prováděn v rámci dotazníkového šetření, a zejména osobních setkání zástupců školství na území MAS Rakovnicko vyplynulo následující:

- rodiče mající děti v MŠ a ZŠ projevují zájem o alternativní způsob výuky a jeho zakomponování do klasického školství, zkvalitnění výuky cizích jazyků především na malých obcích a zlepšení kvality výuky s využitím nových pomůcek (např. interaktivní tabule) a lepšího vybavení školních a obecních knihoven,
- rodiče mají zájem, aby v MŠ a ZŠ byla kvalitní výuka, dostatek volných míst (zejména v MŠ), dostupnost škol v místě bydliště, individuální přístup pedagogů k dětem, možnost vhodného využití volného času po škole či kvalitní strava ve školní jídelně,
- děti v MŠ a žáci v ZŠ by své znalosti a dovednosti měli získat zábavnou formou výuky,
- lepší platové ohodnocení pedagogů a dalších zaměstnanců školských zařízení, s čímž také souvisí možnosti pro sebevzdělávání či větší volnost při sestavování výuky.

Informace k oblasti školství vycházejí z dotazníkového šetření, které již dříve provedli pracovníci MAS Rakovnicko, dále z tematických schůzek, praxe, konzultací s odborníky z oblasti vzdělávání a mimo jiné z dokumentu Strategie území správního obvodu ORP Rakovník, který vznikl na základě projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Zjištěné problémy jsou impulsem pro zpracování tzv. místních akčních plánů (MAP), které pro období 2014 – 2020 bude zpracovávat MAS Rakovnicko ve spolupráci se Svazkem měst a obcí Rakovnicka. Místní akční plán se bude zaměřovat na vzdělávací programy, investice a kooperaci škol.

2.4. Zdravotnická zařízení

Nejvýznamnějším objektem na území MAS Rakovnicko ve zdravotnictví je Masarykova nemocnice v Rakovníku, která poskytuje ambulantní a lůžkovou péči. Největší zastoupení zdravotnických zařízení představuje síť praktických lékařů, která je na území rozšířena tím, že někteří lékaři mají samostatné ordinace ve více obcích, do kterých pravidelně dojíždí. Problémem pro obyvatele je dostupnost základní zdravotní péče v okrajových území MAS, ve kterých je špatná lékařská dostupnost, a ordinační hodiny jsou zpravidla nepříliš vhodně zvolené. Obyvatelé těchto částí jsou pak často vázáni na zdravotnická zařízení mimo územní působnost MAS Rakovnicko, a to i z důvodu špatné dopravní obslužnosti směrem do centra území MAS. Nejvyšší vzdálenostní dostupnost po dopravní síti z centra obce k nejbližší nemocnici, poliklinice nebo jinému zdravotnickému zařízení poskytujícímu komplexní zdravotní péči, je z obcí v jižní části a v severozápadní části území. Jedná se zejména o obce Karlova Ves, Račice, Krty, Kolečov, Smilovice a Kozojedy.

Kartogram 5 Dostupnost zařízení poskytujících komplexní zdravotní péči

V níže uvedené tabulce je zaznamenán stav zdravotnických zařízení na území MAS Rakovnicko. V tabulce jsou pro jednotlivé obce, uvedeny počty zdravotnických středisek, detašovaných pracovišť zdravotnických středisek, nemocnic, detašovaných pracovišť nemocnic, dále samostatné ordinace a detašovaná pracoviště praktických lékařů pro dospělé, praktických lékařů pro děti a dorost, stomatology, gynekologie, specialistů, ostatních samostatných zařízení, lékáren a středisek záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci. V ostatních obcích, které nejsou v tabulce uvedena (tj. celkem 52 obcí) se nenachází žádné zdravotnické zařízení a lékařská péče je řešena dojížděním lékařů ve stanovené dny. Dostupnost lékařské péče je dále omezena i pro obyvatele místních částí, které jsou územně nespojitě s hlavní částí obce, kam dojíždí lékař.

Na území MAS Rakovnicko se nenachází sdružené ambulantní zařízení, ani jeho detašované pracoviště. Dále zde nejsou zastoupeny odborné lékařské ústavy včetně detašovaných pracovišť, stejně jako léčebna dlouhodobě nemocných, případně její detašované pracoviště.

Obec název	Zdravotní střediska	Detaš. pracoviště zdravotnických středisek	Nemocnice	Detašované pracoviště nemocnic	Samostatná ordinace prakt. lékaře pro dospělé vč. detaš. prac.	Samost. ordinace prakt. lék. pro děti a dorost vč. detaš. prac.	Samost. ordinace prakt. lék. stomatology vč. detaš. prac.	Samost. ordinace prakt. lék. gynekologa vč. detaš. prac.	Samost. ordinace lékaře specialisty vč. detaš. prac.	Ostatní samostatná zařízení vč. detaš. pracovišť	Zařízení lékárenské péče (lékárny) vč. detaš. pracovišť	Středisko záchr. služby a rychlé zdravot. pomoci vč. detaš. pr.
Celkem zdravotnických zařízení	1	2	1	1	31	22	30	10	34	14	17	3
Čistá	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0
Děkov	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Hořesedly	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Hořovičky	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0
Jesenice	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0
Kněževes	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0
Kolešov	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Kolešovice	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Kounov	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Krušovice	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Křivoklát	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0
Lišany	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Lubná	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Lužná	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0
Mšec	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0
Mutějovice	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Nové Strašecí	0	0	0	1	2	2	3	1	9	2	2	1
Oráčov	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pavlikov	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Petrovice	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Rakovník	0	2	1	0	11	6	19	5	24	10	11	1
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Řevničov	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0
Slabce	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0
Svojetín	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0

Tabulka 9 Zdravotnická zařízení na území MAS Rakovnicko k datu 31. 12. 2014
Zdroj: ČSÚ

2.5. Sociální služby

Populace na území MAS Rakovnicko podle výsledků sčítání, podobně jako jinde na českém venkově, stárne, což představuje významnou výzvu nejen pro stávající provozovatele sociálních služeb, ale i potenciální nové provozovatele. Kapacity domů pro seniory a domů s pečovatelskou službou jsou na území MAS nedostatečné a zároveň je snižována finanční podpora těmto institucím na jejich provoz a údržbu. Nelze opomíjet ani chybějící kapacity pro osoby s mentálním postižením. Cílem sociálních služeb poskytovaných seniorům je zabránění jejich sociálnímu vyloučení a minimálně udržení jejich stávajícího životního standardu.

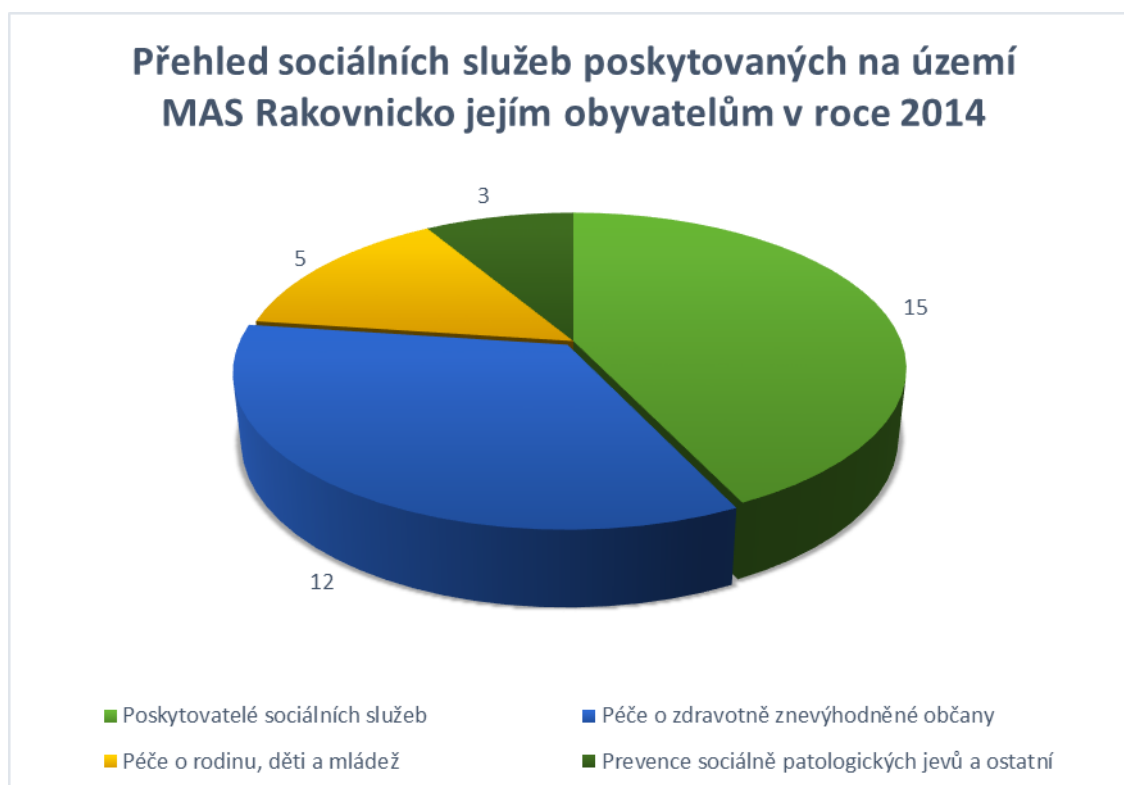
Služba	Poskytovatel sociálních služeb na území MAS Rakovnicko	Počet
Poskytovatelé sociálních služeb	Domov Kolečovice	15
	Domov seniorů Nové Strašecí	
	Domov pohoda Nové Strašecí	
	Domov Na Zátíší Rakovník	
	Domov pro seniory se zvláštěním režimem Alma Mater o. p. s.	
	Pečovatelská služba Rakovník	
	Okresní pečovatelská služba Nové Strašecí, o. p. s.	
	Dům s pečovatelskou službou v Novém Strašecí	
	Dům s pečovatelskou službou v Řevničově	
	Dům s pečovatelskou službou v Jesenici	
	Bytový dům pro seniory	
	Dům s pečovatelskou službou ve Lhotě pod Džbánem	
	Agentura domácí zdravotní péče	
	Jiří Brabec, s. r. o. (pečovatelská služba)	
	Nadační fond Umění doprovázet	
Péče o zdravotně znevýhodněné občany	Domov Ráček, o. p. s.	12
	Občanské sdružení Společenství Dobromysl	
	Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, Základní organizace Rakovník	
	Základní škola, Mateřská škola speciální a Praktická škola Jesenice	
	Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Rakovník, příspěvková organizace	
	Svaz diabetiků České republiky, územní organizace	
	Svaz zdravotně postižených Rakovník, o. s.	
	Čistecské sdružení zdravotně postižených	
	VIDA centrum Rakovník	
	Domov Krajánek	
	Domov Domino Zavidov	
	Domov pro osoby se zdravotním postižením Leontýn	
Péče o rodinu, děti a mládež	Dětský domov a Školní jídelna Nové Strašecí	5
	Jesle Rakovník	
	Mateřské centrum Paleček, o. s.	
	Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje	
	Fond ohrožených dětí - pobočka Rakovník	
Prevence sociálně patologických jevů a ostatní	Oblastní spolek Českého červeného kříže	3
	Pedagogicko psychologická poradna Středočeského kraje	
	Probační a mediační služba	

Tabulka 10 Poskytovatelé sociálních služeb na území MAS Rakovnicko

Zdroj: Adresář poskytovatelů sociálních služeb Rakovnicko, 5. aktualizované vydání k dubnu 2015, Svazek měst a obcí Rakovnicka

Na území MAS Rakovnicko se nachází jeden denní stacionář pro mentálně postižené občany. Tento stacionář umožňuje vybraným klientům možnost chráněného bydlení. Stacionář i chráněné bydlení jsou situovány v největším městě území MAS - v Rakovníku. Na území MAS se dále nachází týdenní stacionář Dobromysl (obec Srbeč), Domov se zvláštním režimem Alma Mater (město Nové Strašecí), pečovatelská služba a domovy s pečovatelskou službou. Možnost sociálního poradenství mohou obyvatelé využít ve dvou poradnách, přičemž obě se nacházejí v Rakovníku. Domovy pro osoby s mentálním postižením se nacházejí mimo Rakovník - v obcích Zavidov, Jesenice a Roztoky. Domovy pro seniory pak v obci Kolečovice a městech Nové Strašecí a Rakovník. Na území MAS zcela chybí nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. I z tohoto důvodu se zvyšuje poptávka po terénních službách, které by byly poskytovány sociálními pracovníky jak dětem a mladistvým, tak osobám v postproduktivním věku. Celkem je na území MAS Rakovnicko evidováno 15 poskytovatelů sociálních služeb, 12 pečovatelských zařízení se zaměřením na zdravotně znevýhodněné občany, 5 organizací zaměřujících se na péči o rodinu, děti a mládež a tři organizace, které se zaměřují na prevenci sociálně patologických jevů. Drtivá většina poskytovatelů sociálních služeb registruje poptávku po sociálních službách (pro mentálně či tělesně postižené občany a pro seniory) převyšující jejich kapacitu.

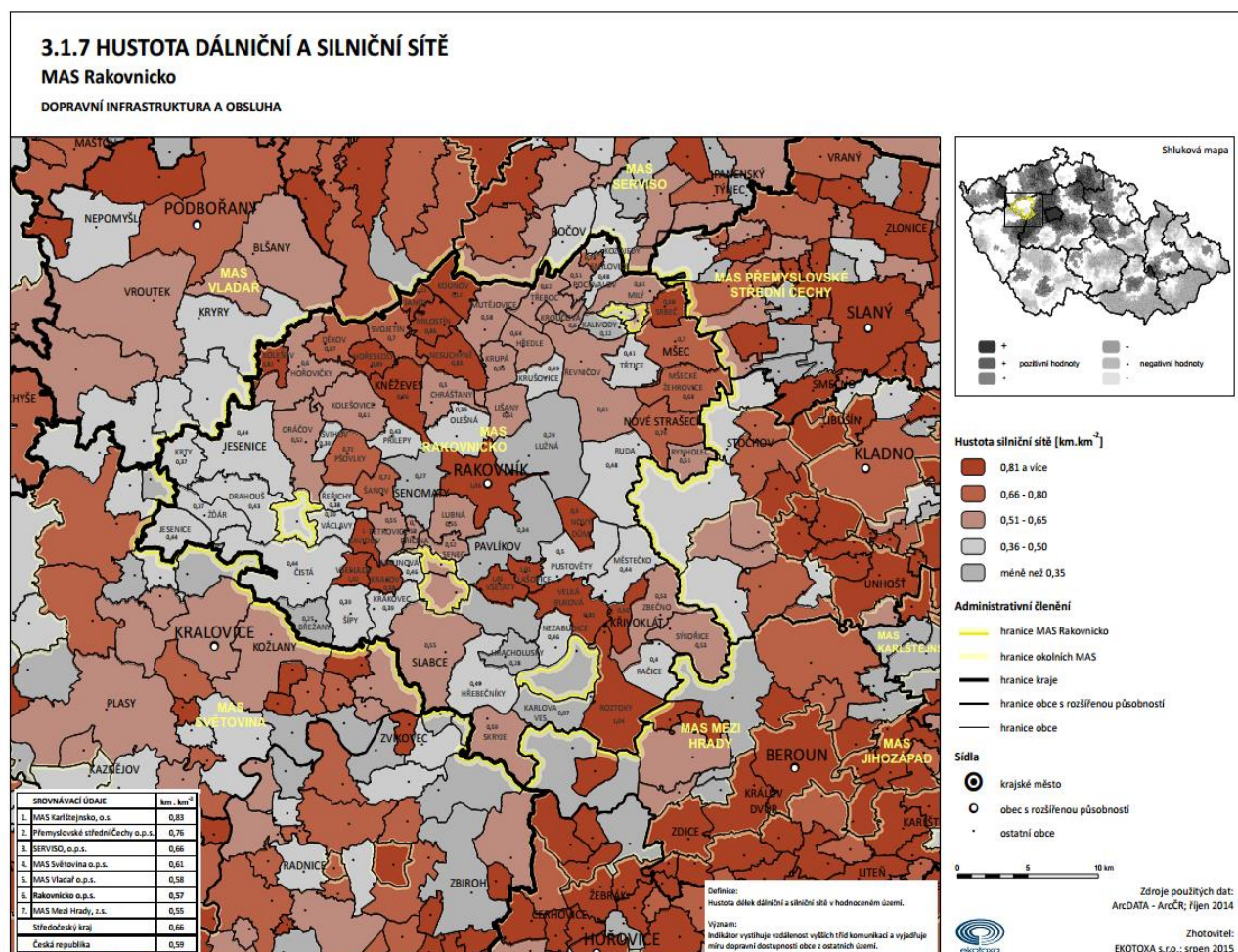
Kromě poskytování sociálních služeb se řada subjektů zaměřuje i na rozvoj klientů po psychické i fyzické stránce, pomáhají jim se začleněním do společnosti a vytvářejí jim podmínky k plnohodnotnému životu. K tomu jsou určeny různé volnočasové a vzdělávací aktivity vytvořené s ohledem na možnosti klientů, například výlety, kurzy, besedy, společné akce pořádané pro veřejnost, ergoterapie, výstavy, koncerty a přednášky určené pro klienty i veřejnost, zapojení se do chodu kavárny a infocentra, výroba a prodej svých výrobků, atd. K rozvoji těchto aktivit zásadně pomáhá možnost čerpat příspěvky, dotace a granty.

Obrázek 4 Přehled sociálních služeb poskytovaných na území MAS Rakovnicko jejím obyvatelům v roce 2014
Zdroj: vlastní

2.6. Dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost

Doprava je obecně významným faktorem rozvoje regionu a výrazně ovlivňuje i život jeho obyvatelstva. Středočeský kraj, jehož je MAS Rakovnicko součástí, má, po Praze, nejhustší a zároveň i nejvíce zatíženou dopravní síť v celé České republice.

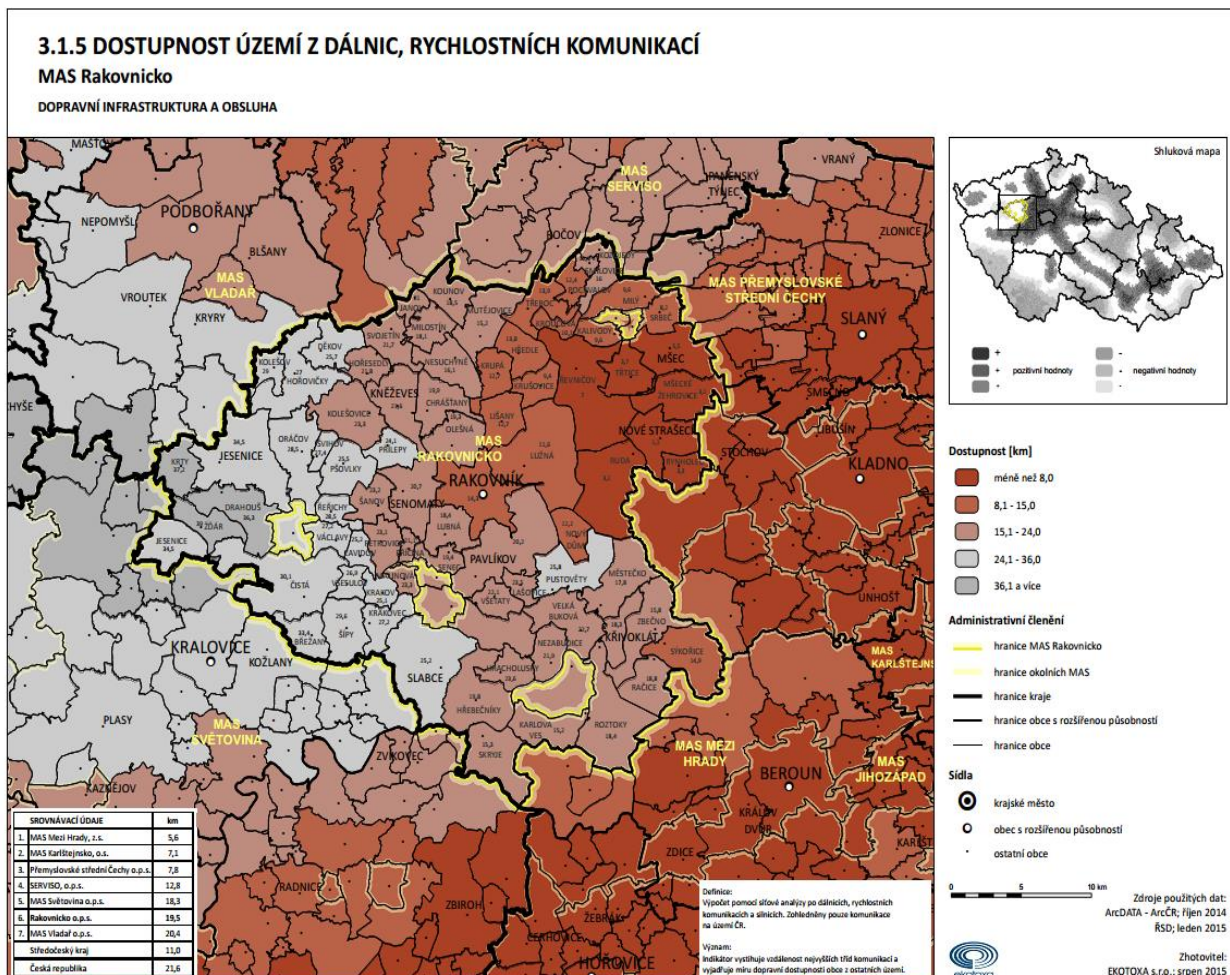

Kartogram 6 Hustota dálniční a silniční sítě na území MAS Rakovnicko

Nejdůležitější komunikací na území MAS Rakovnicko je rychlostní silnice R6, která je ukončena v Novém Strašecí a dále pokračováním této komunikace jako silnice I/6, a také silnice I/16 Řevničov – Mšec, která území MAS propojuje se severem území Středočeského kraje. Tato trasa je hlavní silniční tranzitní sítí ve směru Praha - Karlovy Vary. Prochází severní částí území a jejím původním záměrem bylo propojit města Cheb, Karlovy Vary a Prahu. Z hlediska dopravní obslužnosti zajišťuje tato komunikace přepravu osob i nákladu severozápadně na Karlovy Vary a jihovýchodním směrem na Prahu. Na území MAS je vedena přes obce Hořovičky, Hořesedly, Krupá, Krušovice, Řevničov a ústí u města Nové Strašecí. V úseku Nové Strašecí - Praha je silnice R6 dokončena, opačným směrem, tedy v úseku Nové Strašecí - Karlovy Vary, příp. Cheb je v plánované výstavbě. Z hlediska přepravních proudů patří tato silnice I. třídy mezi nejvíce zatížené, což má značný dopad na stále se zhoršující kvalitu života obyvatel v obcích, kterými tato silnice prochází (Řevničov, Krušovice, Krupá, Hořesedly, Hořovičky). Nejlepší dostupnost z obcí na území MAS je právě ve výše zmíněných a přilehlých obcích v okolí rychlostní silnice R6.

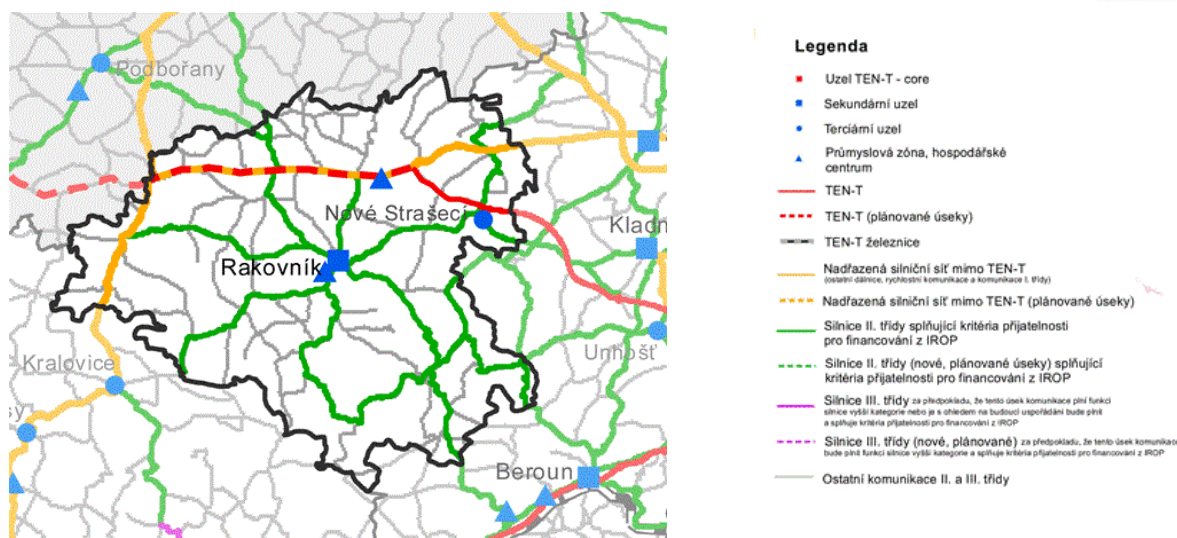
Další páteřní komunikace na území MAS představují silnice I. třídy I/27, která prochází městem Jesenice v západní části regionu a je spojkou mezi Mostem a Plzní. Na území MAS jsou další páteřní komunikace silnice II. třídy a to především silnice II/229 Rakovník – Čistá – Kralovice – Plzeň, silnice II/233 Rakovník – Slabce – Zvíkovec – Zbiroh/Rokycany, které jsou obě využívány i nákladní

dopravou jako zkratka mezi D5 a R6 a následně dalšími směry dopravy a to i přes to, že obě komunikace nejsou upraveny na intenzivní nákladní (kamionovou) dopravu. Vysoká míra intenzity dopravy je také po silnici II/237 Rakovník – Nové Strašecí, která představuje připojení města a jeho zázemí na trasu rychlostní komunikace R6. Tato silnice byla ale v minulých letech významně rekonstruována a nepředstavuje v současnosti zásadní problém.

Kartogram 7 Dostupnost území MAS Rakovnicko z dálnic a silnic I. třídy

Kvalita některých komunikací II. třídy na území MAS Rakovnicko je bohužel ve velmi špatném stavu. Za havarijní lze označit komunikace II/227 v úseku Kněžves - Rakovník, silnici III. třídy mezi Hořesedly - Kolečovice - Kněžves, Mutějovice - Hředle. Nedostatek souvislé péče o silniční síť se ale projevuje i v dalších závadách na komunikacích a to včetně výše uvedených páteřních tras.

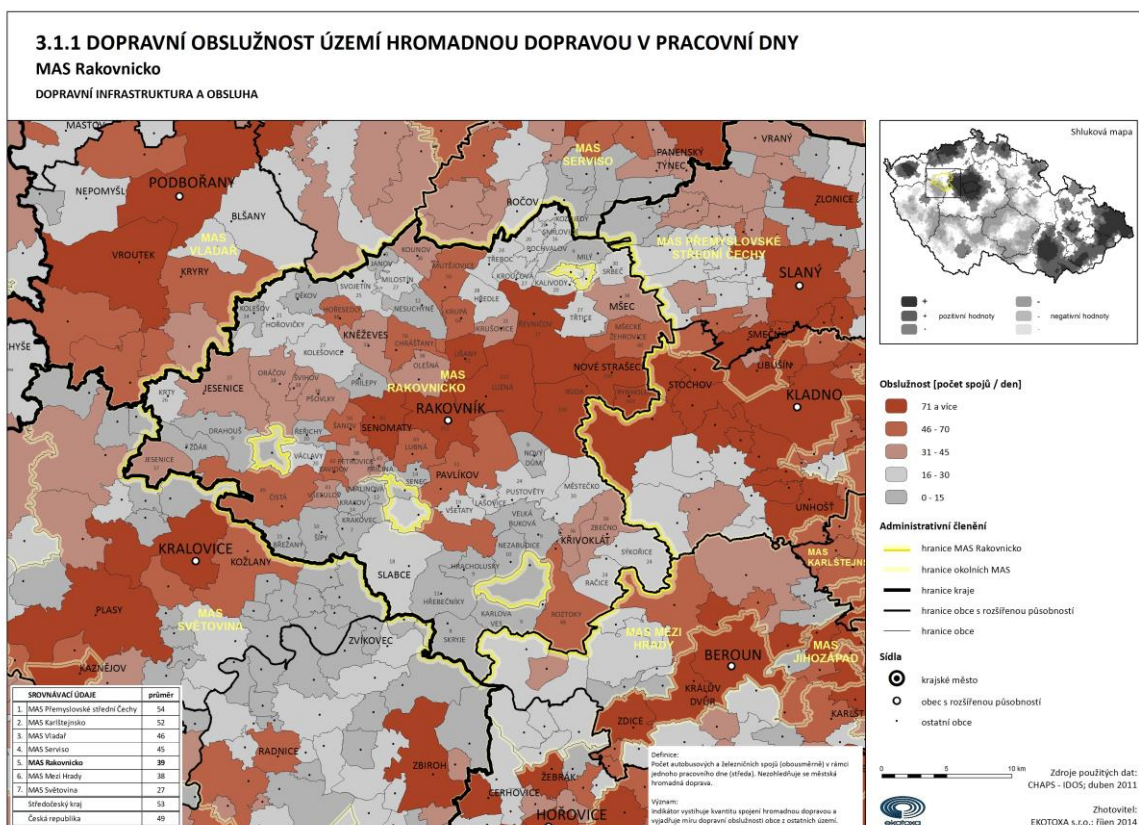

Obrázek 5 Mapa silnic II. třídy na území MAS Rakovnicko

Většina obcí na území MAS řeší problematiku dopravní obslužnosti v rámci Svazku obcí pro dopravní obslužnost, v současnosti se projevují i individuální tendence obcí o řešení této oblasti.

Jakožto veřejná doprava dominuje na území MAS Rakovnicko autobusová doprava. Na zajištění autobusové dopravy napříč územím MAS a jeho spojením s okolními regiony se podílí zejména společnost Anexia Rakovník s. r. o., která zajišťuje jednak provoz jak městské hromadné dopravy ve městě Rakovník, spojení ostatních obcí s největším městem na území MAS - Rakovníkem, tak zejména umožňuje obyvatelům rychle, pohodlně a v krátkých intervalech cestovat směr Praha. Další společností je ČSAD Kladno a. s., která se snaží zprostředkovat autobusovou dopravu mezi obcemi Rakovník a Kladno. Dostupnost autobusových zastávek v jednotlivých obcích je cca do deseti minut chůze.

Veřejnou autobusovou dopravou jsou nedostatečně obsloužené zejména menší obce nacházející se v okrajových částech MAS. Lze jmenovat obce Smilovice, Milý, Hracholusky, Šípy, Břežany. Zároveň i obce Městečko, Sýkořice, Račice, které mají z pohledu dopravní obslužnosti lepší přístup k dopravě železniční. Obce s nejtěživější dopravní obslužností mají v rozmezí třech až čtyřech spojení denně směrem na Rakovník. Občané obcí situovaných v severovýchodní části území MAS mají jakožto spádové město spíše Nové Strašecí, ze kterého mají možnost cestovat směr Praha. Opačným směrem se možnost autobusového spojení na město Nové Strašecí se pohybuje v rozmezí 3 - 5 spojení denně.

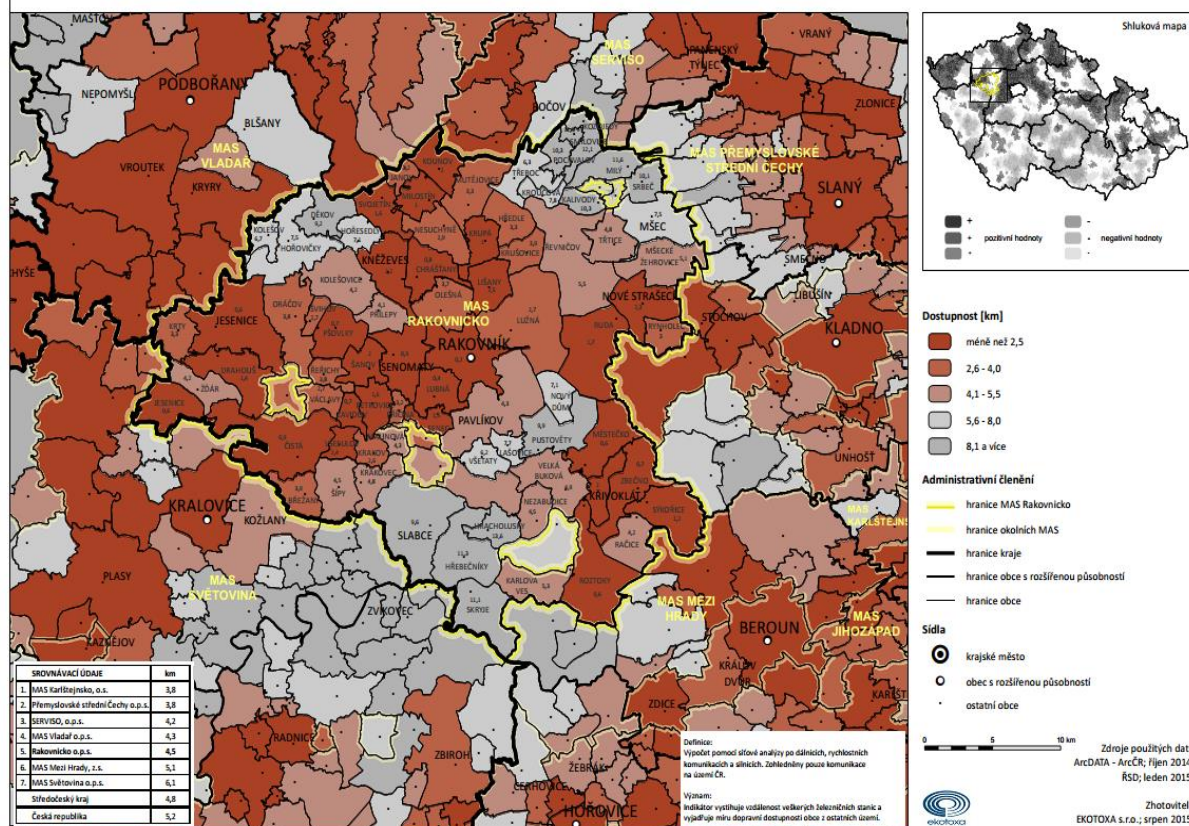
Kartogram 8 Dopravní obslužnost území MAS Rakovnicko hromadnou dopravou v pracovní dny

Další zajištění dopravní obslužnosti na území MAS zabezpečuje doprava železniční, jejíž útlum je znatelný nejen na území MAS, ale i v celé České republice. Na území MAS, konkrétně v obci Rakovník, se vyskytuje významný železniční uzel pro nákladní a osobní přepravu. Rychlíky a spěšné vlaky jsou vypravovány směrem na Chomutov či Prahu. Další železniční trasy jsou převážně regionálního významu. Takovou trasou je např. železniční trať Rakovník – Beroun o délce 44 km. Do provozu byla uvedena v roce 1876, drží se údolí řeky Berounky a zajišťuje tak důležité spojení s obcemi Chlum, Lašovice, Pustověty, Městečko, Krivoklát, Roztoky, které se nacházejí na území MAS Rakovnicko. Druhou významnou regionální železniční tratí je spojení z Rakovníku přes Mutějovice a Louny do Mostu. Jedná se o jednokolejnou celostátní trať, která na území MAS Rakovnicko prochází obcemi Chrástany, Hořesedly, Svojetín, Janov, Kounov a Mutějovice. Dochází k postupnému snižování počtu železničních dopravních spojů a také ne všechny obce v působnosti MAS mají vlastní železniční stanici, resp. disponují železniční vybaveností. Dostupnost železničních stanic se liší podle jednotlivých mikroregionů. V některých částech MAS je dostupnost do 4 kilometrů, v jiných se pohybuje v řádech podstatně vyšších.

3.1.4 DOSTUPNOST ŽELEZNIČNÍCH STANIC

MAS Rakovnicko

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA A OBSLUHA

Kartogram 9 Dostupnost železničních stanic na území MAS Rakovnicko

2.7. Ekonomika

Ekonomika MAS Rakovnicko byla a stále je ovlivněna procesy posledních dvaceti let, které negativně ovlivnily zaměstnanost. Omezení provozu závodu Rako 1 - Lasselsberger s. r. o., Rako - Lupky s. r. o., prodej krušovického pivovaru, případně i transformace zemědělství měly podíl na poklesu pracovních míst na území MAS Rakovnicko.

Pokles nabídky pracovních míst jde ruku v ruce s růstem nezaměstnanosti na území MAS Rakovnicko. Mezi lety 1991 a 2001 došlo k rapidnímu nárůstu nezaměstnaných. Při srovnání let 2001 a 2011 došlo k opětovnému nárůstu podílu nezaměstnaných a podíl nezaměstnaných na území MAS je téměř totožný s republikovými hodnotami. Nejpriznivější poměr věkové struktury obyvatelstva mezi její ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní složkou je v centrálním pásu okolo města Rakovník a dalších.

Kartogram 10 Index ekonomické zátěže

Index ekonomické zátěže

(vypočteno jako podíl obyvatel do 15 a nad 64 let
/obyvatelstvem mezi 15 a 64 lety)
v MAS Rakovnicko k r. 2013

nižší než 40,0

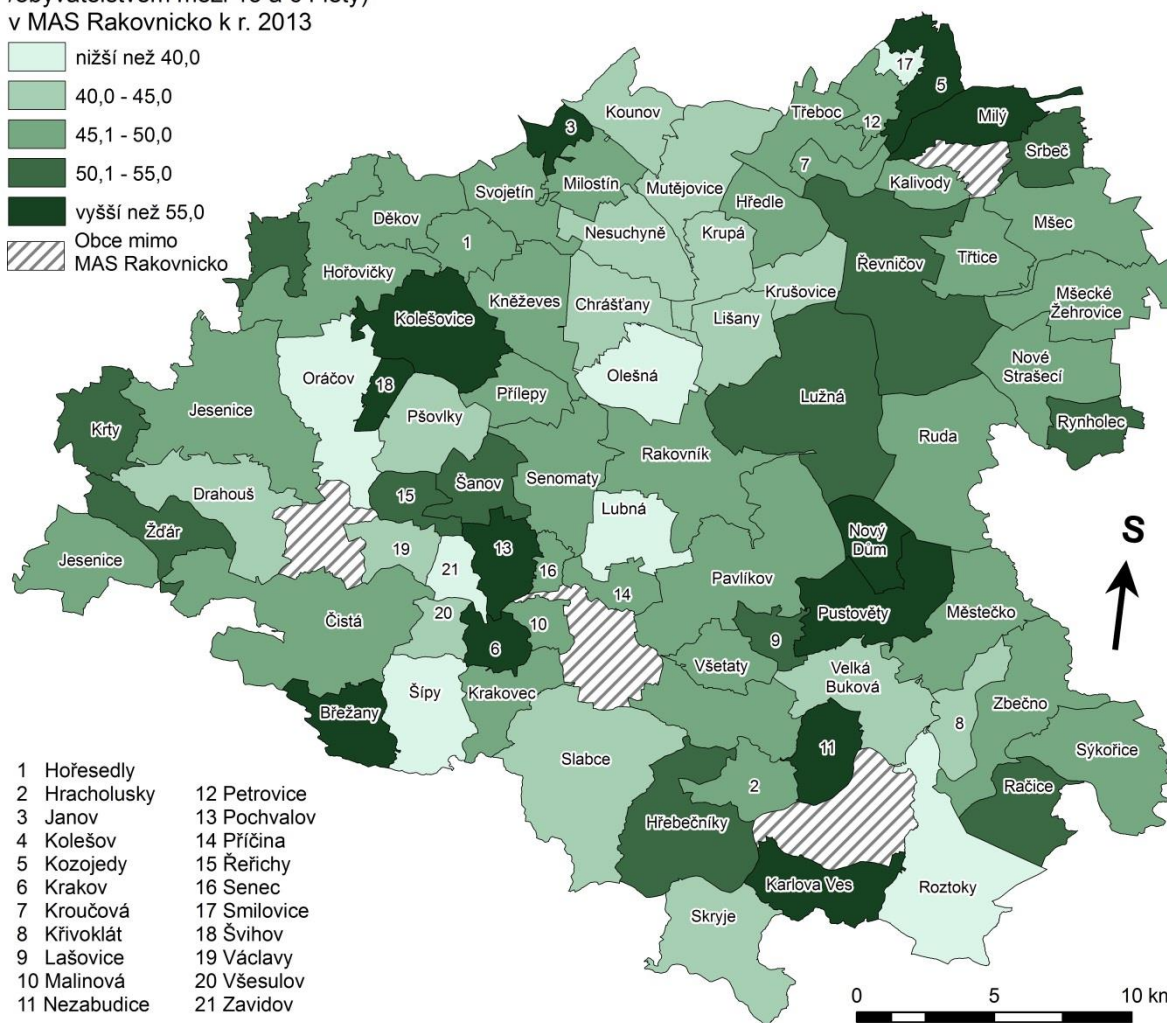
40,0 - 45,0

45,1 - 50,0

50,1 - 55,0

vyšší než 55,0

Obce mimo
MAS Rakovnicko

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, ArcČR: Digitální geografická databáze 2003

Martina Formánková
1. ročník NGSRR, PíF UK

	1991			2001			2011		
	ekonomicky aktivní		podíl nezam. na celk. počtu EA ¹⁵	ekonomicky aktivní		podíl nezam. na celk. počtu EA	ekonomicky aktivní		podíl nezam. na celk. počtu EA
	celkem	nezam.		celkem	nezam.		celkem	nezam.	
MAS Rakovnicko	27 619	415	1,5	26 319	2 086	7,9	26 253	2 556	9,7
Středočeský kraj	569 202	9 985	1,8	584 628	40 610	7,0	637 663	52 228	8,2
Česká republika	5 421 102	122 814	2,3	5 253 400	486 937	9,3	5 172 737	506 504	9,8

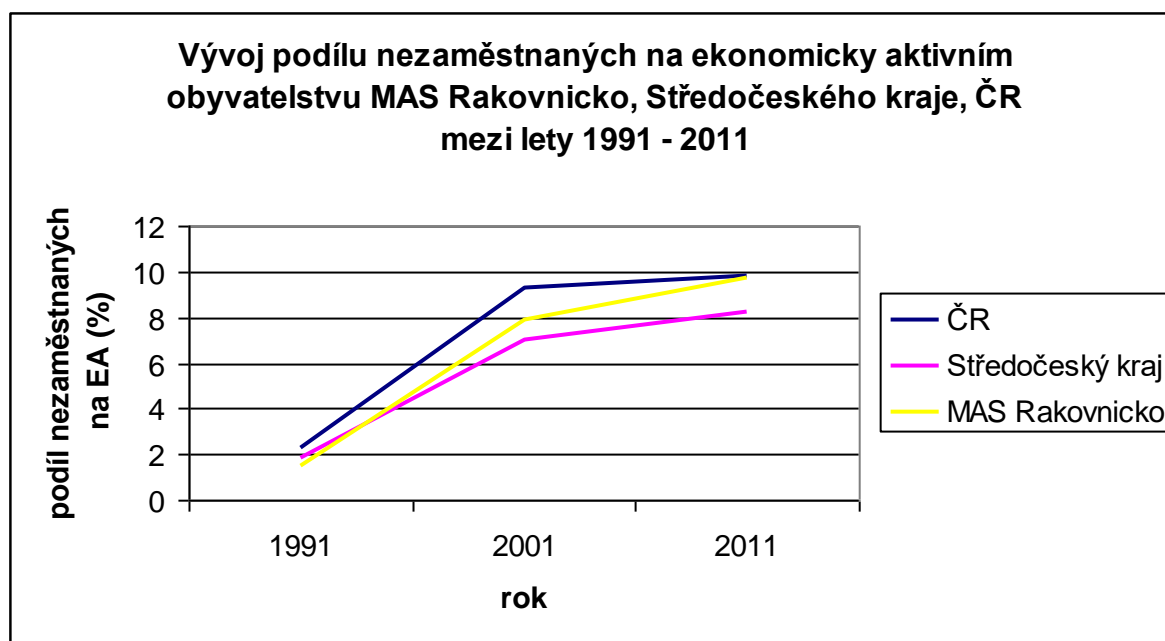
Tabulka 11 Podíl nezaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel MAS Rakovnicko v letech 1991, 2001, 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, 2001, 2011

¹⁵ Podíl nezaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních vypočten jako podíl nezaměstnaných z ekonomicky aktivních obyvatel k celkovému počtu ekonomicky aktivních obyvatel * 100.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR počínaje lednem 2013 přešlo na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti. Ukazatel Podíl nezaměstnaných osob je na území ORP Rakovník k 31. 12. 2014 na hodnotě 7.1 % a je nad průměrem Středočeského kraje (6.43%)

Nejvyšší podíl nezaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel se na území MAS Rakovnicko nachází v jeho západní části - v obcích Švihov, Hořovičky a Žďár. Naopak nejnižší podíl nezaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel je v obcích Karlova Ves, Krakovec a Hracholusky.

Obrázek 6 Vývoj podílu nezaměstnaných na ekonomicky aktivním obyvatelstvu MAS Rakovnicko, Středočeského kraje, ČR mezi lety 1991 - 2011
Zdroj: ČSÚ: SLDB 1991, 2001, 2011

Oblasti s nejnižší nezaměstnaností jsou překvapivě právě oblasti s nejvyšší mírou indexu stárí. Je možné předpokládat, že vliv na snížení hodnot nezaměstnanosti v těchto mikroregionech MAS je způsoben odchodem části ekonomicky aktivního obyvatelstva do jiných regionů Česka.

Naopak zvyšování podílu osob ve věku 50+ bude dále přinášet další problémy se zajištěním zaměstnanosti, protože právě starší osoby se jen obtížněji adaptují na trhu práce a hledají nové uplatnění při ztrátě zaměstnání. Na území MAS Rakovnicko se tento trend dotýká především okrajových jihozápadních částí regionu.

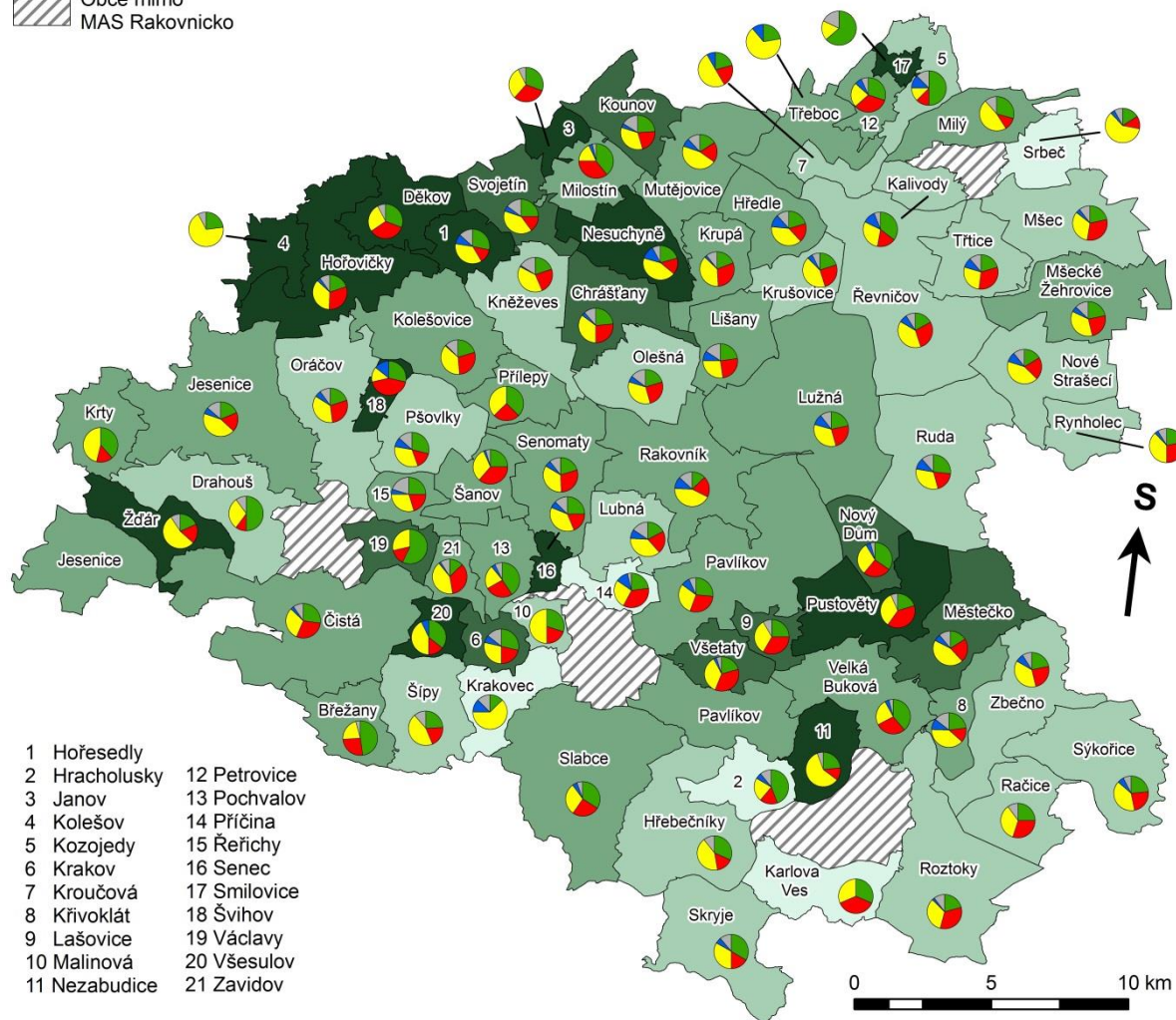
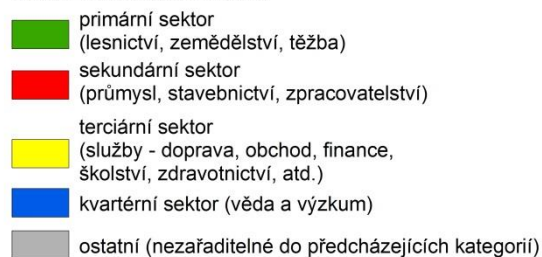
Dominantním sektorem jsou služby, což odpovídá stále současným všeobecným tendencím, zastoupení primárního a sekundárního sektoru je stále významné. Naopak kvartér, který bývá dnes brán jako nositel rozvoje, je v území stále málo rozšířený.

Míra nezaměstnanosti

(vypočteno jako registrovaní uchazeči o zaměstnání /obyvatelstvo ve věku 15-64 let*100)
v MAS Rakovnicko k r. 2013

Sektorová struktura podnikatelských subjektů

v MAS Rakovnicko k r. 2013

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, RES - registr ekonomických subjektů
ArcČR: Digitální geografická databáze 2003

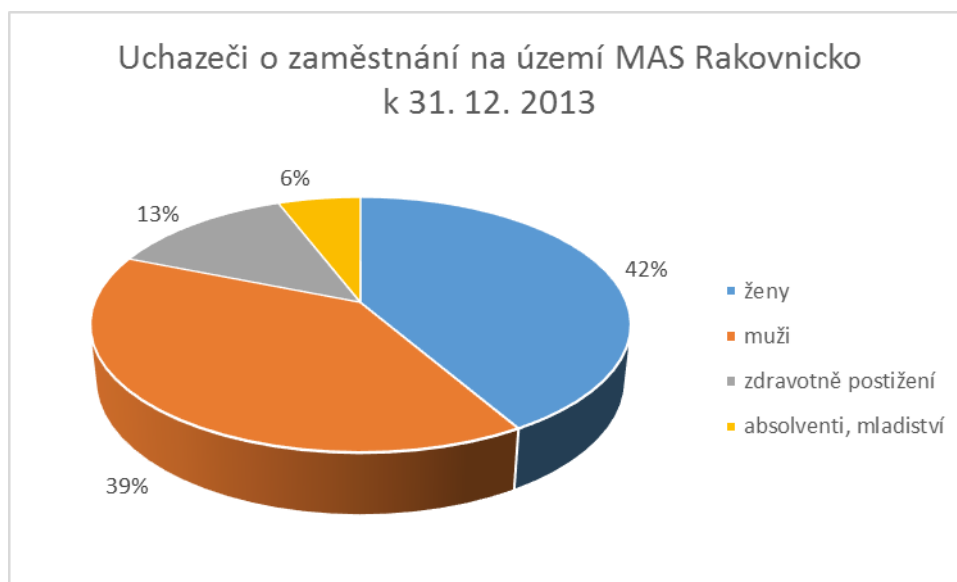
Martina Formánková
1. ročník NGSSRR, PTF UK

Kartogram 11 Míra nezaměstnanosti

	Primér	Sekundér	Terciér	Kvartér	Ostatní
MAS Rakovnicko	19,2	22,6	39	7,8	11,4
Jesenice	25,8	23,7	34,7	4,8	11
Křivoklát	22,1	26,5	37,2	3,5	10,6
Nové Strašecí	19,7	22,8	39,1	7,9	10,5
Rakovník	18,2	21,9	39,6	8,5	11,8

Tabulka 11 Míra nezaměstnanosti dle sektorů

K 31. 12. 2013 bylo v rámci okresu Rakovník evidováno 3 030 dosažitelných uchazečů o zaměstnání (5 % dosažitelných uchazečů Středočeského kraje). Podíl nezaměstnaných osob (tj. podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na obyvatelstvu celkem ve stejném věku) činil 7,97 %, což představuje šestou nejnižší nezaměstnanost mezi okresy kraje. Z grafu uvedeného níže vyplývá, že na území MAS Rakovnicko představují největší podíl nezaměstnanosti ženy, a to 42%, poté muži 39%. Podíl zdravotně postižených je 13%, nejméně uchazečů o zaměstnání je z řad absolventů a mladistvých, tedy 6%.

Graf 6 Uchazeči o zaměstnání na území MAS Rakovnicko k 31. 12. 2013

Zdroj: ČSÚ, Zaměstnanost - Neumístění uchazeči o zaměstnání1 (PRA5012PU_OK)

Pro území regionu MAS Rakovnicko je charakteristické, že na území na jedné straně existuje pouze jedno přirozené centrum zaměstnanosti – Rakovník, které je také hlavním místem dojížděky do zaměstnání. Na druhou stranu relativní dostupnost Prahy a celého metropolitního regionu vyvolává také velmi vysokou vyjížděku z Rakovníka i z dalších obcí nejen v blízkosti komunikace R6, resp. I/6 do centra. MAS Rakovnicko tak ztrácí především potenciál kvalifikované pracovní síly, která vyjíždí za Prací a také vyššími výdělky do metropole. Počet dojíždějících zaměstnaných za práci má klesající tendenci. Počet vyjíždějících za práci je v průběhu let 1991 - 2011 kolísavý a kulminoval v roce 2001.

	počet EA zaměstnaných	dojíždějící za prací	vyjíždějící za prací
1991	27 204	10 319	11 806
2001	24 233	9 618	12 635
2011	23 697	5 619	11 325

Tabulka 13 Charakter pracovního trhu MAS Rakovnicko v letech 1991 - 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, 2001, 2011

Průmysl je ekonomických odvětvím, které na území MAS Rakovnicko zaměstnává nejvíce obyvatel. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele patří organizace:

- Valeo Autoklimatizace k. s. - design, výroba a prodej systémů, modulů a komponentů pro automobilový průmysl
- Procter & Gamble - Rakona s. r. o. - výroba spotřebního zboží (zejména prací prášky, aviváže)
- Eberspracher spol. s r. o. - výroba výfukových systémů

Poměrně rovnocenné zastoupení, jakožto zaměstnavatele mají poté velkoobchod, maloobchod, opravy motorových vozidel, stavebnictví a doprava. Do této kategorie lze zahrnout společnosti:

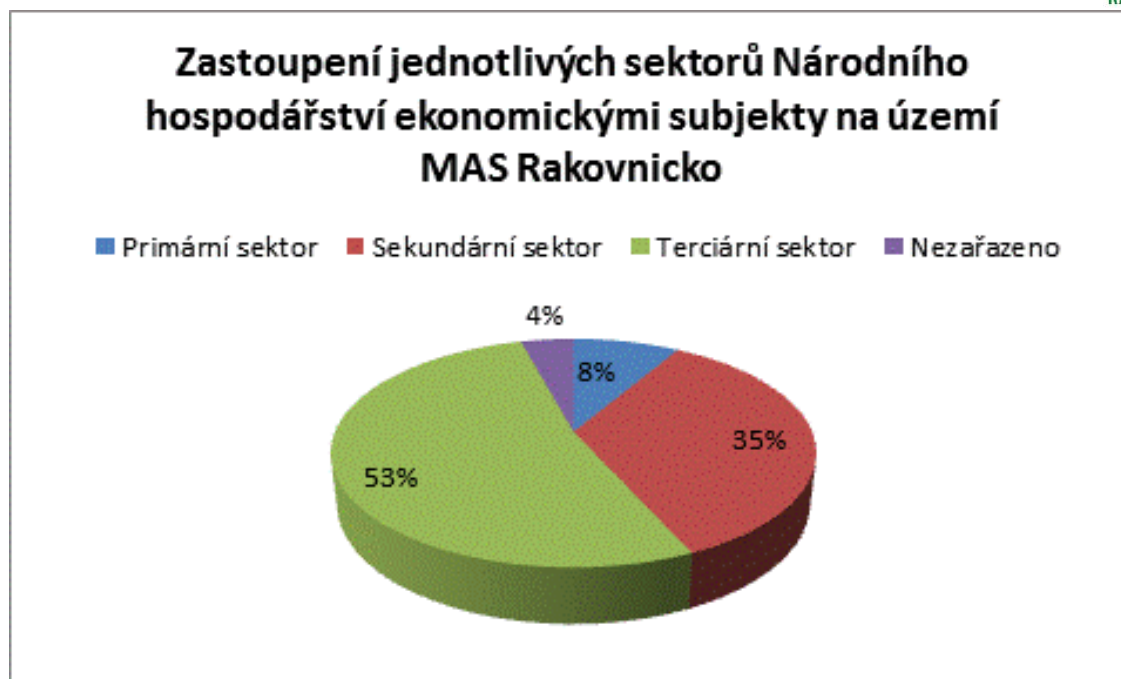
•

- Anexia s. r. o. – zajišťuje veřejnou dopravu v regionu, vnitrostátní i mezinárodní nákladní dopravu, logistiku a servis (460 zaměstnanců)
- Rakotrans Doprava CZ s. r. o. - vnitrostátní i mezinárodní nákladní doprava, spedice a logistika (109 zaměstnanců)
- SALK s. r. o. - realizace různých druhů staveb
- Elektro - viola s. r. o. - elektrotechnický velkoobchod a maloobchod

Obrázek 7 Struktura zaměstnaného obyvatelstva MAS Rakovnícko dle ekonomických sektorů v roce 2013
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011 (Vybrané ukazatele za správní obvod Rakovník v letech 2001 – 2013)

Z pohledu rozdělení počtu ekonomických subjektů dle oblasti jejich podnikání jich nejvíce podniká v terciárním sektoru (služby) na druhém místě to je sekundární sektor (výroba a průmysl), na třetím je primární sektor (suroviny) a zhruba 4% zůstávají jako nezařazené. Z primárního sektoru je nejvíce zastoupeno zemědělství, ze sekundárního to je stavebnictví a zpracovatelský průmysl, z terciárního to je velkoobchod, maloobchod, opravy a údržby motorových vozidel.

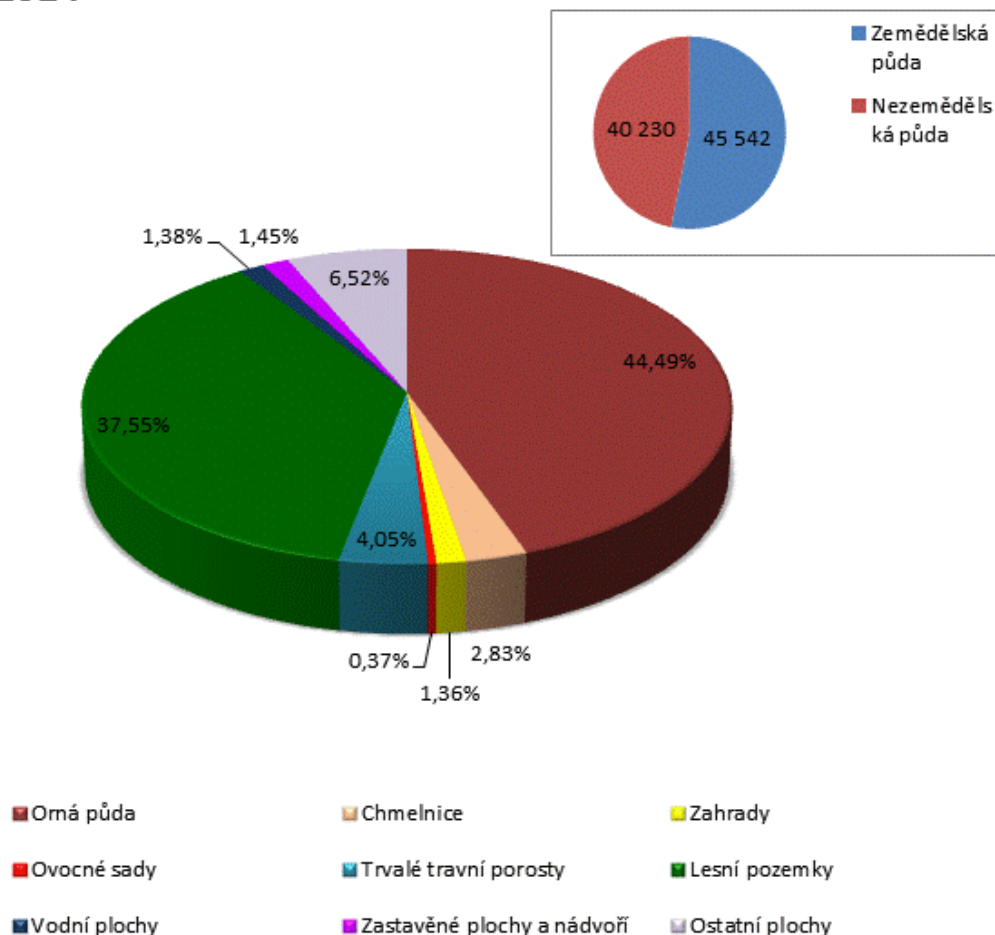

Obrázek 8 Zastoupení jednotlivých sektorů Národního hospodářství dle členění ekonomické činnosti ekonomických subjektů MAS Rakovnicko dle ekonomických sektorů v roce 2014
 Zdroj: ČSÚ, Regionální statistiky (Vybrané ukazatele za území MAS Rakovnicko v roce 2014)

2.8. Zemědělství

Podle struktury zaměstnaných obyvatel má zemědělství spíše minoritní, ale přesto stále relativně velký podstatný význam. Odvětví zemědělství je pracovním působištěm 7 % obyvatel území MAS Rakovnicko. Zemědělská půda ovšem představuje 54 % celkového rozlohy území MAS, přičemž největší část tvoří orná půda, následně louky a pastviny, chmelnice a ostatní plochy. Menší soukromí zemědělci obhospodařují 40 % půdy, zemědělská družstva a společnosti pak 60 %. Na největší části zemědělské půdy - orná půda - jsou pěstovány především obiloviny (65 %) a řepka (24 %).

Využití ploch na území MAS Rakovnicko v roce 2014

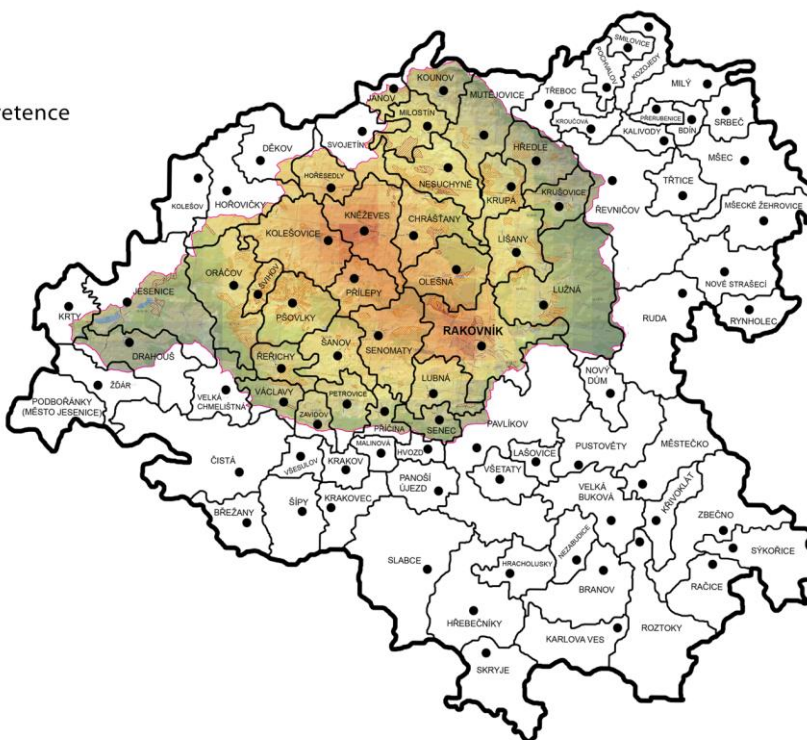
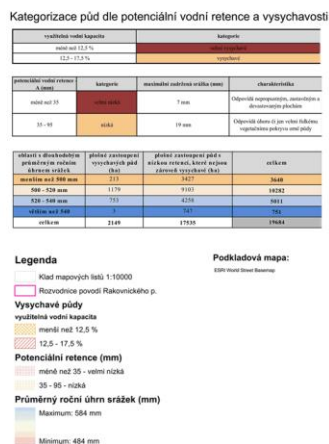

Obrázek 9 Rozdělení zemědělské půdy na území MAS Rakovnicko
Zdroj: ČSÚ

Vzhledem k tomu, že území MAS Rakovnicko navazuje na chmelařskou oblast Žatecka a Lounska, je pro něj pěstování chmele specifickou činností a vychází z mnohasetleté tradice pěstování této plodiny. Pro tuto činnost byla v Rakovníku v druhé polovině 19. století založena veřejná škola pro hospodáře a rolníky z celé republiky, známá jako Rolnická a chmelařská škola v Rakovníku. Dodnes tato škola působí a vzdělává mládež v oblasti zemědělství. Rozsáhlejší chmelařská oblast zasahující na území MAS Rakovnicko je zaměřena nejen na samotné pěstování chmele, kterému se zde daří díky výskytu červenice (sever a střed okresu), ale i na jeho sklizeň a tudíž může v sezóně nabídnout časově omezené pracovní příležitosti. Typickými obcemi zabývající se pěstováním chmele jsou Kolečovice, Mutějovice, Nesuchyně, Kněžves. I přesto, že na severozápadním a severním území MAS jsou dobré půdní podmínky - zejména pro pěstování chmele, potýká se území s poklesem pěstování této plodiny. Jedním z důvodů je vážný nedostatek srážek způsobený srážkovým stínem Krušných hor, který se projevuje podstatným nedostatkem vody a pro zemědělce se pěstování stává náročnějším.

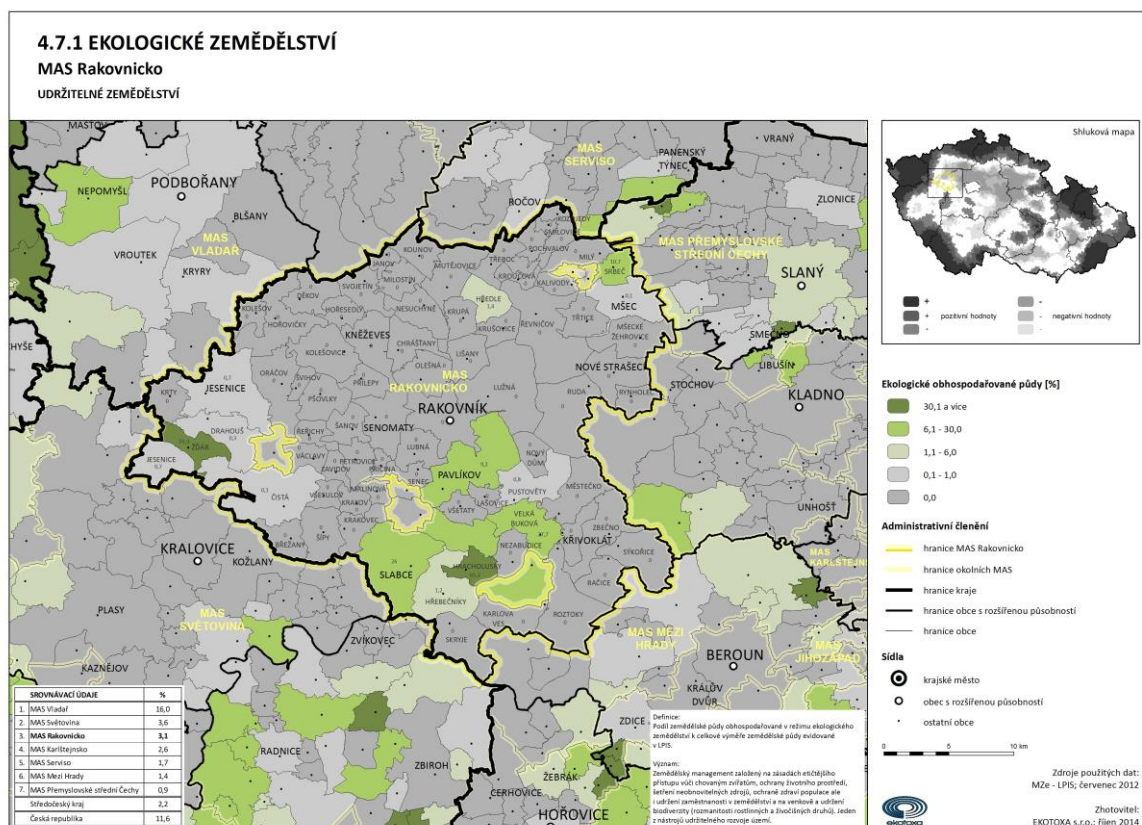
Oblast zemědělství by mohla představovat větší množství obsazovaných pracovních míst za předpokladu, že dojde k podstatně vyšší diverzifikaci činnosti zemědělských podniků směrem ke zpracování primární produkce (toto se daří kozí farmě v obci Skryje) či poskytování služeb v turistice (pohostinství, ubytování). Prozatím však zemědělství nabízí práce sezónní, kdy zaměstnanci nejsou na plný úvazek využiti mimo sezónu a podnikatelé či družstva tato situace nutí osoby najímat pouze na daný úsek roku.

Vyhodnocení potenciální vodní retence a lokalizace vysychavých půd v povodí Rakovnického potoka

Zdroj: Okresní agrární komora Rakovník

pořádá výchovně-vzdělávací programy, přednášky, kurzy a exkurze.

Kartogram 12 Ekologické zemědělství na území MAS Rakovnícko

Ekologicky hospodařící zemědělské subjekty se sídlem na území MAS se specializují na chov skotu, ovčí či koní na trvale travnatých porostech. Ke dni 31. 12. 2011 se jednalo o 2 zemědělce.

Název podniku	Název a adresa ekofarmy				Výměra půdy v ha	Chovy zvířat / porosty
	Název ekofarmy	Město	Okres	Kraj		
Dvůr Miče, s.r.o.	Dvůr Miče, s.r.o.	Křivoklát	Rakovník	Středočeský	0,00	koně
FARMA ŽDÁR s.r.o.	FARMA ŽDÁR s.r.o.	Jesenice	Rakovník	Středočeský	286,43	koně, kozy, ovce, skot BTM
Fiala Petr	Fiala Petr	Řevničov	Rakovník	Středočeský	0,00	ovce
Herold Aleš	Herold Aleš	Jesenice u Rakovníka	Rakovník	Středočeský	0,00	ovce
Heuler Aleš	Heuler Aleš	Mšecké Žehrovice	Rakovník	Středočeský	74,04	ovce
Hlaváček Radek	Hlaváček Radek	Slabce	Rakovník	Středočeský	59,04	ovce
Hlaváčková Ivana	Hlaváčková Ivana	Hracholusky	Rakovník	Středočeský	0,00	bez chovu zvířat
Hula Oldřich	Hula Oldřich	Křivoklát	Rakovník	Středočeský	117,11	skot BTM
Huml Jaromír	Huml Jaromír	Slabce	Rakovník	Středočeský	120,00	skot BTM
CHOV CHAROLAIS spol. s r.o.	CHOV CHAROLAIS spol. s r.o.	Slabce	Rakovník	Středočeský	0,00	kozy, skot BTM, ovce
Kruba Jaroslav	Kruba Jaroslav	Křivoklát	Rakovník	Středočeský	29,22	koně, ovce, skot BTM
Lapka Václav	Lapka Václav	Pavlov	Rakovník	Středočeský	16,42	ovce
Opit Petr	Opit Petr	Jesenice u Rakovníka	Rakovník	Středočeský	0,00	skot BTM, kozy, ovce
SHOWA Electronics s.r.o.	SHOWA Electronics s.r.o.	Srbeč	Rakovník	Středočeský	30,45	kozy, ovce, skot BTM
Staňková Hana	Staňková Hana	Lužná	Rakovník	Středočeský	0,00	bez chovu zvířat
Ševčík Josef	Ševčík Josef	Hofesedly	Rakovník	Středočeský	0,00	koně, ovce, skot BTM
Tanka Management s. r. o.	Tanka Management s. r. o.	Jesenice	Rakovník	Středočeský	19,92	bez chodu zvířat, porosty
Trnková Barbara, MUDr.	Trnková Barbara, MUDr.	Petrovice	Rakovník	Středočeský	0,00	ovce
Trunda Miroslav	Trunda Miroslav	Řeřichy	Rakovník	Středočeský	9,23	bez chodu zvířat, porosty
TRUSTEE s.r.o.	TRUSTEE s.r.o.	Hředle	Rakovník	Středočeský	8,38	skot, kozy
Ulrichová Markéta	Ulrichová Markéta	Rakovník	Rakovník	Středočeský	0,00	koně, skot
Vrtík Luboš, Ing.	Vrtík Luboš, Ing.	Pavlov	Rakovník	Středočeský	104,10	skot, ovce
Zelenka Václav	Zelenka Václav	Petrovice u Rakovníka	Rakovník	Středočeský	0,00	ovce
Zelenka Václav	Zelenka Václav	Lubná	Rakovník	Středočeský	0,00	bez chovu zvířat, porosty

Tabulka 14 Ekologicky hospodařící zemědělské subjekty se sídlem na území MAS Rakovnícko k 31. 12. 2011

Zdroj: Seznam ekologicky hospodařících zemědělců k 31. 12. 2011, Ministerstvo zemědělství ČR

2.9. Technická infrastruktura

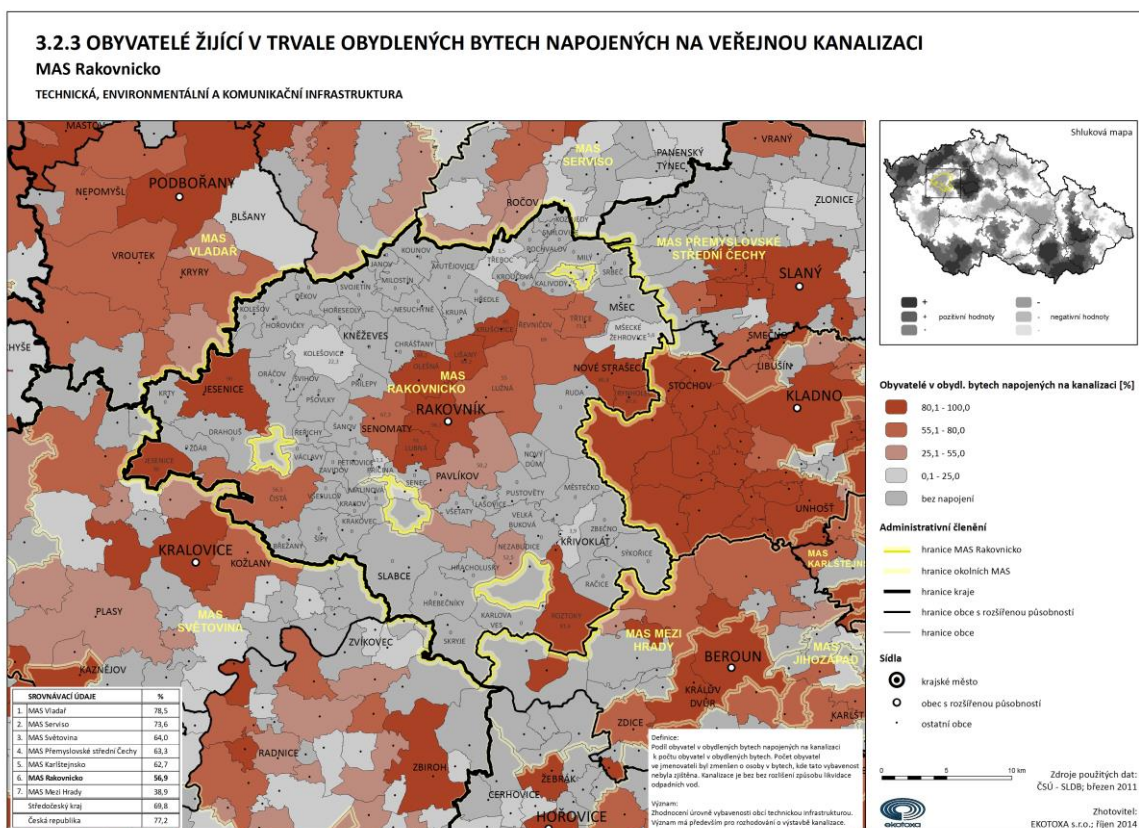
2.9.1. Kanalizace a vodovody

Kanalizační síť pro odvod odpadních vod je k 31. 12. 2014 vybudována ve 25 obcích, tj. ve 28 % obcích na území MAS Rakovnícko.¹⁶ Ze zmiňovaných 25 obcí je kanalizace plně vybudována v 21 z nich. V Mšeckých Žehrovicích je realizována pouze v části se záměrem rozšířit ji po celé obci. V roce 2015 se kanalizační řady s čistírnami odpadních vod budují ve skupině obcí v jižní části regionu.

Především na území obcí, které se nacházejí v rámci CHKO Křivoklátsko je nutné dále z důvodu ochrany životního prostředí řešit bezproblémovou likvidaci odpadních vod z domácností a ze zemědělských a dalších provozů. Projekty na budování kanalizace se rozvíjí především v oblasti obce Křivoklát a v severozápadní části území, zároveň některé obce pracují na přípravě projektů kanalizace a ČOV - například městys Mšec.

Odpadní vody se přes kanalizační síť jednotlivých obcí odvádí do jejich ČOV. Z 22 obcí, které mají kanalizaci, disponuje 18 z nich i vlastní ČOV. Zbylé tři obce - Krušovice, Mšecké Žehrovice, Lubná a městys Senomaty, jsou vybaveny kanalizacemi, kterými jsou splaškové vody odváděny do spádových ČOV. Obec Krušovice je připojena na ČOV pivovaru Krušovice v obci, Mšecké Žehrovice na ČOV Nové Strašecí a městys Senomaty a obec Lubná jsou napojeny na ČOV Rakovník. Městys Kněžves má kanalizaci ve výstavbě.

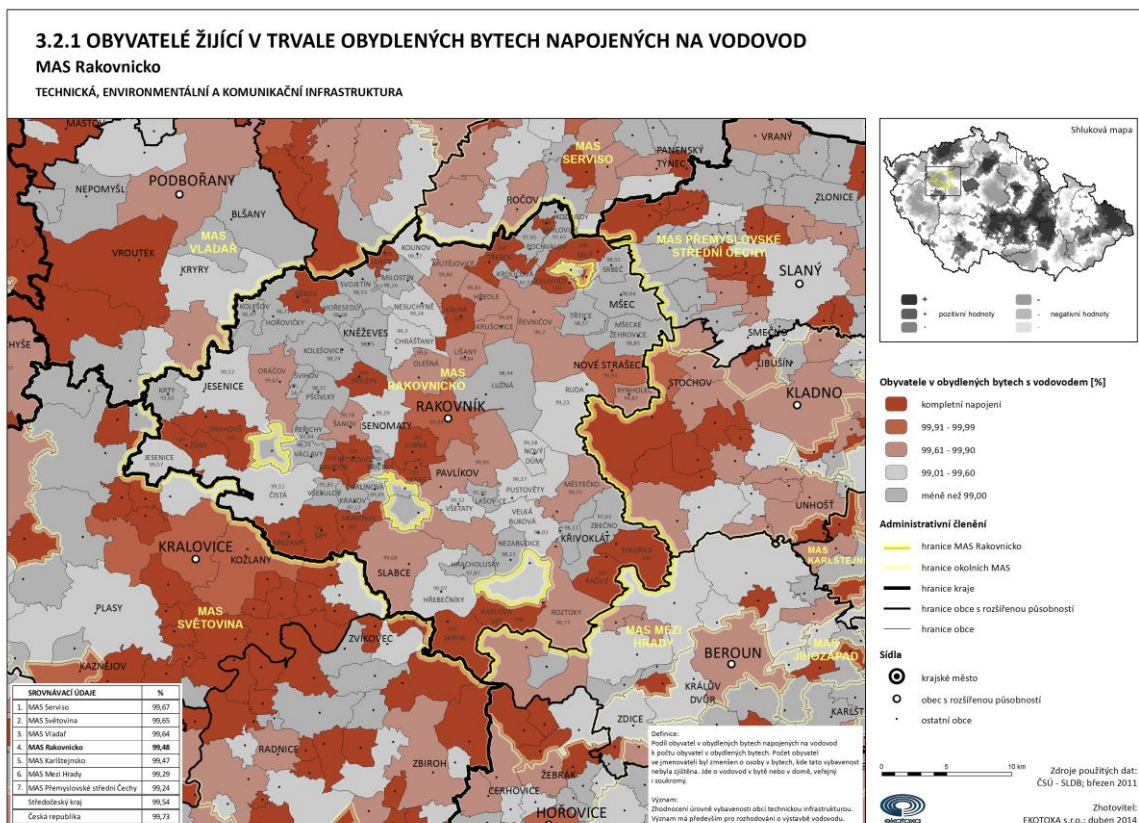
V 61 obcích jsou odpadní vody převážně akumulovány do jímek, odkud jsou podle možností odváženy na ČOV v území MAS. Podíl domovních čistíren odpadních vod na likvidaci splaškových vod je nízký.

Kartogram 13 Obyvatelé žijící v trvale obydlených bytech napojených na veřejnou kanalizaci

¹⁶ <http://www.mesto-rakovnik.cz/mestsky-urad/odbory/odbor-zivotniho-prostredi/vodni-hospodarstvi/vodovody-a-kanalizace/>

Vodovodní síť má vybudováno podstatně více obcí než síť kanalizační. Celkově má vodovodní síť zkonstruováno 80 % obcí, tj. 66 obcí. Realizace vodovodu probíhá v devíti ze zmiňovaných 66 obcí - Břežany, Hřebečnický, Kozojedy, Krivoklát, Lašovice, Řeřichy, Svojetín, Kněžves, Všesulov a připravuje se projekt vybudování vodovodního řádu Rakovník Jih, který zajistí dodávku kvalitní pitné vody pro obce ležící podél silnice II/233 směrem na Panoší Újezd a Slabce. Kompletní napojení na vodovod obyvatel žijících v trvale obydlených bytech je ve 22 obcích. Stejně jako u kanalizací a ČOV je v přípravě řada projektů veřejných vodovodů.

Kartogram 14 Obyvatelé žijící v trvale obydlených bytech napojených na vodovod na území MAS Rakovnicko

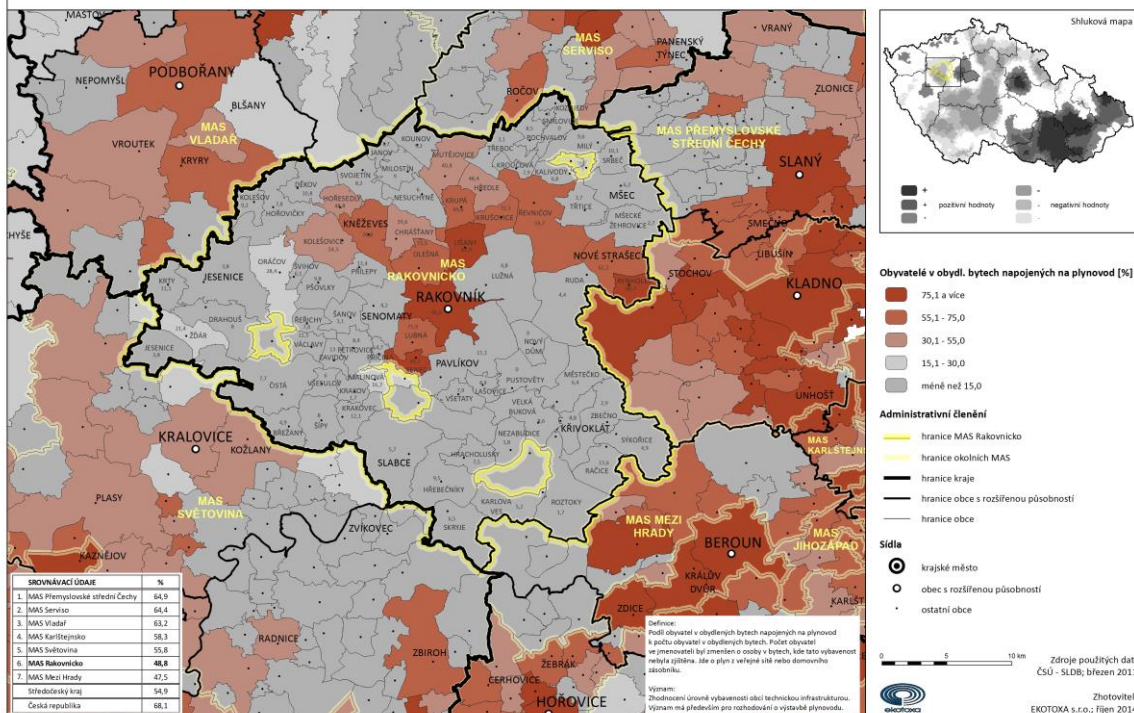
2.9.2. Zásobování plynem

K 31. 12. 2013 disponovalo připojením na plynovod 17 obcí na území MAS Rakovnicko. Všichni obyvatelé těchto obcí mají stoprocentní možnost připojení plynovodu, až na obec Kněžves, kde se plynovod nachází pouze v části obce. Plynovod je zbudován v obcích ležících převážně ve středu území MAS a zhruba 70 % obyvatel obcí, kde je vybudována středotlaková síť, je k plynovodu připojeno. Devadesát procent obyvatel je k plynovodu připojeno pouze v obci Rakovník, přibližně 75 % pak v obcích Senec a Lišany.

3.2.2 OBYVATELÉ ŽIJÍCÍ V TRVALE OBYDLENÝCH BYTECH NAPOJENÝCH NA PLYNOVOD

MAS Rakovnicko

TECHNICKÁ, ENVIRONMENTÁLNÍ A KOMUNIKAČNÍ INFRASTRUKTURA

Kartogram 15 Obyvatelé žijící v trvale obydlených bytech napojených na plynovod na území MAS Rakovnicko

2.9.3. Veřejné osvětlení, veřejný rozhlas

Veřejným osvětlením disponují všechny obce v působnosti MAS Rakovnicko. Ve většině z nich je ale využíváno pouze po omezenou noční či ranní dobu. Některé obce využívají veřejné osvětlení zpravidla do půlnoci a v rámci úspory elektrické energie jej uvádí znovu do provozu kolem čtvrté hodiny ranní. Rozšířenost veřejného rozhlasu mírně pokulhává za rozšířeností veřejného osvětlení. Veřejný rozhlas lze nalézt v 64, tj. v 77 % obcích. Toto komunikační medium není zřízeno zpravidla v obcích, které patří co do rozlohy k obcím nejmenším. Z obcí, které patří rozlohou k větším, nedisponují rozhlasem Senomaty, Křivoklát a Kněževes.

2.9.4. Fotovoltaické a vodní elektrárny

Ve Středočeském kraji se nachází 82 fotovoltaických elektráren, z toho 7 na území MAS Rakovnicko. Rozlohou největší elektrárna je vystavěna v obci Krupá (40 250 m²), rozlohou sestupně následují elektrárny Senomaty, Pavlíkov, Mutějovice, Ruda, Nové Strašecí a Kolečovice. Vodní elektrárny lze na území MAS nalézt 4, a to v obcích Hřebečnický (Šlovice), Nezabudice, Roztoky a Sýkořice, některé z nich patří historický a turisticky navštěvovaný skanzen výroby elektrické energie (Čechův mlýn - Šlovice).

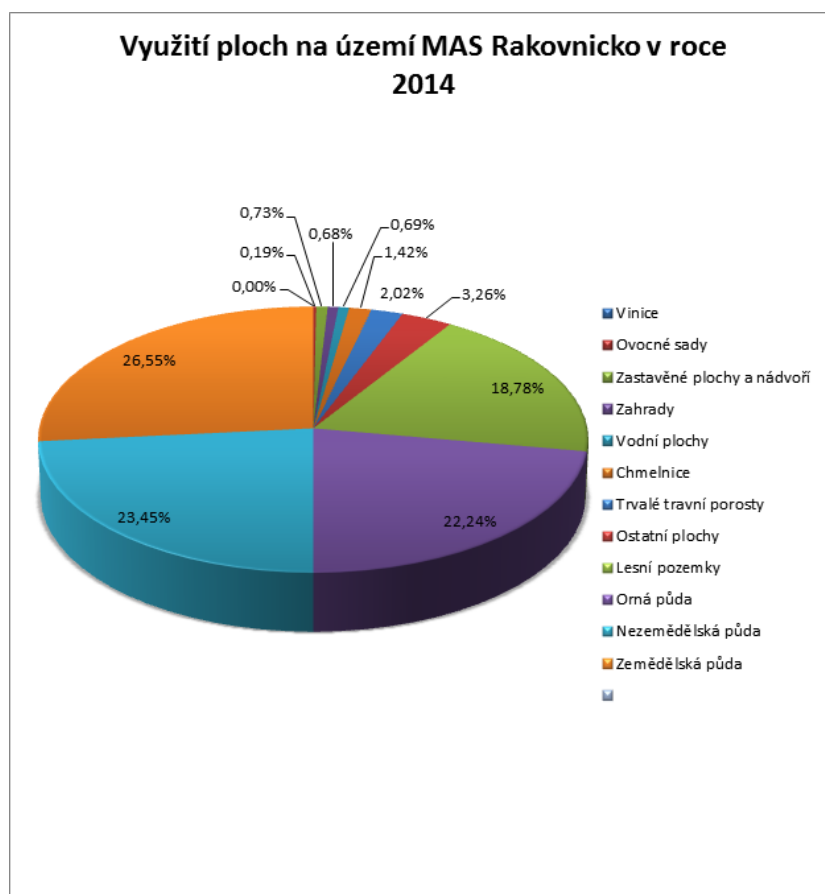
2.10. Životní prostředí

2.10.1. Ochrana přírody a stabilita krajiny

Geograficky se území MAS Rakovnicko nachází zhruba ze své poloviny ve zvláště chráněném území. Největší část pak tvoří CHKO Křivoklátsko, které je svým potenciálem spojeno s rozvojem rekreace, turismu a naopak určitým omezením pro výstavbu nových bytových domů. Chráněná krajinná oblast leží na západním okraji středních Čech a zabírá téměř celý geomorfologický celek Křivoklátské vrchoviny a severní cíp Plaské pahorkatiny. Pro své vysoké přírodní hodnoty bylo toto území uznáno 1. března 1977 organizací UNESCO jako biosférická rezervace v rámci programu MaB – člověk a biosféra (Man and Biosphere). Dne 24. listopadu 1978 byla výnosem Ministerstva kultury zřízena chráněná krajinná oblast Křivoklátsko.

Území MAS Rakovnicko je zhruba z 50 % pokryto ornou půdou, dalších bezmála 40 % je tvořeno lesními pozemky. Koeficient ekologické stability¹⁷ území činí 0,83, což je hodnota indikující neutěšený krajinný prostor, který je hodnocen jako člověkem zcela pozměněný a kde jednotlivé vazby v krajině přestávají fungovat a tyto vazby nelze jednoduchým způsobem obnovit. Jedná se tedy o území intenzivně využívané, které ovšem vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie.

Na území MAS Rakovnicko se nachází jedno velkoplošně chráněné území - CHKO Křivoklátsko, které je od roku 1977 vyhlášeno biosférickou rezervací UNESCO. Dále je na území možno najít několik maloplošně chráněných území - Přírodní park Jesenice, Přírodní park Džbán s megalitickou lokalitou Kounovských kamenných řad, zatopené žulové lomy atd.

Obrázek 11 Využití ploch obcí MAS Rakovnické v roce 2014
Zdroj: ČSÚ

¹⁷ Koeficient ekologické stability - podíl ekologicky významných ploch (lesy, trvalé travní porosty, zahrady, vodní plochy) ku plochám nízké ekologické stability (orná půda, zastavěné plochy a ostatní plochy)

2.10.2. Ochrana ovzduší

Kvalitu ovzduší na území MAS Rakovnicko lze celkově hodnotit jako dobrou. I Český hydrometeorologický ústav hodnotí kvalitu ovzduší území MAS jako vyhovující s minimálně překročeným limitem emisních látek v ovzduší. Nenachází se žádný významný znečišťovatel ovzduší, největší znečišťovatelé jsou lokalizováni mimo region - v severních a západních Čechách. Zároveň ovšem existuje velký počet domácností topících stále ještě uhlím, a to i v obcích, kde mají domácnosti možnost připojení k plynovodu - obce Krupá, Hředle, Hořesedly, Oráčov. Tento fakt téměř znemožňuje zlepšování ovzduší v těchto obcích, příp. i v dalších částech území MAS.

Na kvalitu ovzduší má vliv i místní doprava. Jedná se zejména o dostavbu rychlostní silnice R6 a zbudování obchvatu města Rakovník. Snížil by se tak průjezd převážně nákladních vozidel a tudíž by došlo i ke snížení emisí v obcích Řevničov, Krušovice, Krupá, Hořesedly, Hořovičky a ve městě Rakovník.

2.10.3. Nakládání s odpady

Na území MAS Rakovnicko se nachází 39 starých skládek komunálního odpadu, z čehož většina je již uzavřena a rekultivována. Sedm ze zmíněných 39 skládek je označeno jako vysoce rizikových - Slabce, Kolečovice, Jesenice, Mšec, Nezabudice, Pochvalov, Lišany. Lokalita Roztoky - Permon 1 je zařazena do území se starou ekologickou zátěží do kategorie priority A3 (tzn. s potvrzeným akutním neakceptovatelným rizikem pro lidské zdraví nebo s potvrzeným šířením kontaminace hrozcím vznikem tohoto rizika). Nápravné opatření pro dekontaminaci tohoto území je vydáno. Na území MAS Rakovnicko působí společnost EKOLOGIE s. r. o., která provozuje moderní řízenou skládkou ležící v katastrálním území obce Rynholet. Zabývá se výrobou biopaliv, ukládáním směsného odpadu, v menší míře směsných obalů, demoličních a inertních odpadů a podílí se na likvidaci starých ekologických zátěží způsobených těžební činností.

V obcích MAS Rakovnicko je zpoplatnění odvozu komunálního odpadu realizováno dvěma způsoby. První způsob představuje roční poplatek za osobu, druhý pak prodej známek na jednotlivé odvozy. V obcích jsou dále k dispozici kontejnery na tříděný odpad, k likvidaci nebezpečného nebo objemného odpadu využívají obyvatelé služeb sběrných dvorů či sběrných míst.

Počet sběrných dvorů na území MAS je 6, což je v závislosti na 83 obcích okresu Rakovník relativně nízký počet. Sběrné dvory jsou rozmístěny po území MAS, a to v obcích - Kněževes, Kolečovice, Krušovice, Jesenice, Nové Strašecí a Rakovník. Z tohoto rozmístění vyplývá, že převážně obyvatelé jižnější části území MAS mají k nejbližšímu sběrnému dvoru dojezd přes 15 km. Tyto obce řeší problematiku objemného a nebezpečného odpadu 1 - 2 krát ročně hromadným sběrem.

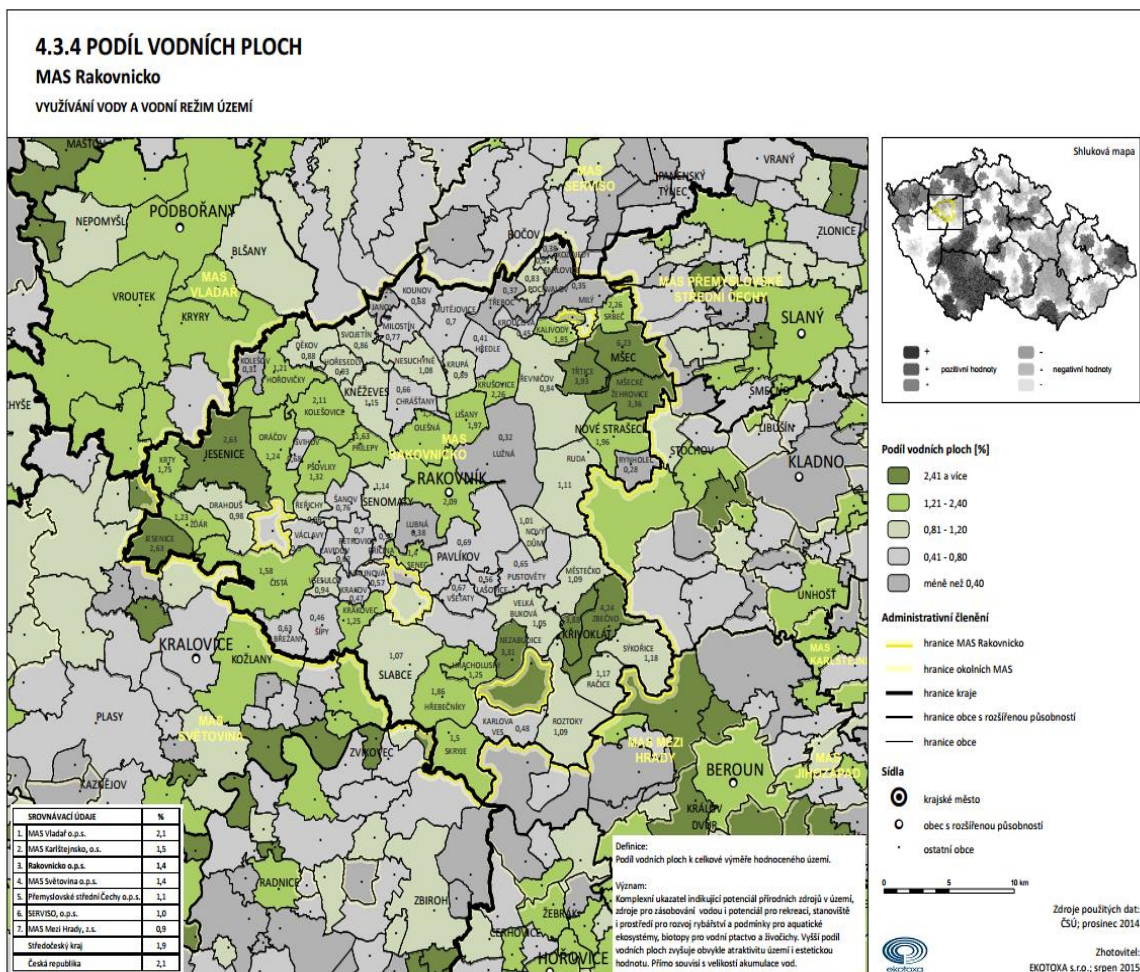
Obrázek 12 Přehled sběrných dvorů na území MAS Rakovnicko¹⁸

2.10.4. Ochrana vod

Na území MAS se nachází jeden významný tok - řeka Berounka protékající jihovýchodní částí území a celé území MAS leží v povodí Berounky. Dále se na území MAS nacházejí významnější vodní toky, které tvoří levobřežní přítoky Berounky (Javornice, Rakovnický potok, Klíčava, Loděnice). Na dolním toku potoka Klíčava je vybudována stejnojmenná vodní nádrž, která slouží jako zdroj pitné vody pro velkou část území Rakovnicka a zásobuje pitnou vodou i další oblasti (Kladensko).

Lokální vodní zdroje jsou rozmístěny napříč celým územím. Vodní zdroje s nekvalitní pitnou vodou lze nalézt zejména v lokalitách s intenzivní zemědělskou výrobou, ve kterých byla ve značné míře využívána chemická hnojiva a postřiky (zejména chmelářská oblast Kněževy, Kolečovice, Chrástany, Hořesedly, Hořovičky). Vzhledem k výskytu srážkového stínu Krušných hor chybí na území vodní nádrže, které by zadržovaly srážkovou vodu. Větší rybníky jsou pouze na Jesenicku a slouží především pro rekreační účely (Velký rybník). O čištění odpadních vod na území MAS více v oddíle Technická infrastruktura.

¹⁸ Evidujeme ještě tzv. sběrná místa nebo shromaždiště odpadů v obcích jako např. Čistá, Lužná, Mšec.

Kartogram 16 Podíl vodních ploch v území MAS Rakovnicko

2.11. Turismus a místní dědictví

Turismus se v posledních letech stává možností, jak podporovat ekonomiku daného regionu. Význam turismu je na lokální úrovni často přeceňován, a to zejména vzhledem k často přeceňovanému potenciálu daného území.

V první řadě je potřebné odlišit od sebe dva pojmy, jejichž význam je mnohdy zaměňován. Jedná se o pojmové označení turismus a rekreace:

- turismus (= cestovní ruch)
 - souhrn aktivit osob cestujících do míst, ve kterých obvykle nebydlí a zároveň v těchto místech osoby nepobývají delší dobu než 1 rok za účelem trávení volného času, podnikáním či jiným účelem
 - odehrává se na nadregionální, nadnárodní, globální úrovni
- rekreace
 - odehrává se obvykle na lokální či regionální, v místě bydliště a jeho blízkém
 - často nevyžaduje přesun v daném místě
 - osoby se rekreují v době svého osobního volna, ve kterém se věnují aktivnímu či pasivnímu odpočinku

Turisté i rekreanti vyžadují různou škálu aktivit. Turisté na prvním místě vyžadují ubytovací kapacity a zároveň nevyhledávají to, co je pro ně v místě jejich bydliště obvyklé. Vyhledávají tedy místně specifické aktivity (místní kuchyni, typické kulturní akce, unikátní přírodní či architektonické zajímavosti atd.). Z čehož vyplývá, že turisté v dané lokalitě utratí více peněz, než rekreanti, a to ať po stránce ubytování či stravování.

Potenciál dané oblasti je možno dělit dle 3 základních předpokladů pro turismus:

- lokalizační předpoklady
- selektivní předpoklady
- realizační předpoklady

Lokalizační předpoklady turismu na území MAS Rakovnícko

Přírodní zdroje

Z hlediska reliéfu a podnebí má území MAS Rakovnícko předpoklady pouze pro sezónní cestovní ruch v období květen - září.

- CHKO Křivoklátsko - za nejcennější přírodní zdroj na území MAS lze považovat Křivoklátsko, které bylo v roce 1977 vyhlášeno biosférickou rezervací UNESCO, čímž se významně zhodnotila přírodní atraktivita území. Význam přírodního potenciálu území CHKO částečně snižuje skutečnost, že v jeho působnosti doposud nebylo vybudováno návštěvnické centrum. CHKO je situována v jižní části území MAS a zároveň v povodí řeky Berounky, která prostupuje právě jižní částí území.

Do území MAS Rakovnícko dále zasahují dva přírodní parky - Jesenicko a Džbán.

- Přírodní park Jesenicko je lokalizován v západní části území MAS a přírodním parkem byl vyhlášen v roce 1994. Na území tohoto přírodního parku byly ovšem veškeré aktivity v oblasti cestovního ruchu utlumeny vlivem socioekonomických změn po roce 1989 a s tím byl spojen zánik téměř všech turistických středisek. Přírodnímu parku Jesenicko dominuje Velký rybník, který by se mohl stát potenciální lokalitou pro rozvoj vodních sportů.
- Přírodní park Džbán - je situován v severozápadní části území MAS. Vyhlášen byl v roce 1994, stejně jako Přírodní park Jesenicko. Z hlediska krajiny a přírody se jedná o poměrně zachovalé území, kde roviny střídají strmé stráně porostlé buky, desítky metrů hluboké strže, bílé opukové stráně a srázy, chmelnice a rybníky. V parku roste i nejkrásnější buk v ČR - čtyři sta let starý buk u Mšeckých Žehrovic. Dominantou území parku jsou Kounovské řady - megalitické kamenné řady nad obcí Kounov přezdívané "český Carnac", které nemají ve střední a východní Evropě obdoby. Jejich dostupnost i přes značení na hlavních komunikacích je však turisticky obtížná.

Kulturně-historické zdroje

Značnou bariérou rozvoje cestovního ruchu je vzhled některých obcí a jejich částí na území MAS Rakovnícko. Jedná se především o území bývalých Sudet, které tvoří jednu pětinu území. V těchto obcích se v posledních letech daří oživovat chátrající památky mající potenciál pro turismus. Na území MAS Rakovnícko se i přes toto úskalí nachází 222 kulturních památek, na které se lze mimo jiné informovat v jednom ze čtyř informačních center na území MAS - Rakovník, Nové Strašecí, Křivoklát, Krupá. Mezi cenné kulturně-historické zdroje, které mohou podpořit cestovní ruch, patří zejména:

- Hrad Křivoklát - národní kulturní památka, která tvoří bránu do regionu a místo, ze kterého mohou být směřováni turisté do dalších míst. Nádvoří hradu využíváno pro pořádání návštěvnických atraktivních akcí pro veřejnost. Zároveň by byla možnost využít prostory hradu pro oživení řemesel a nabídnout prostory a služeb pro kongresovou a incentivní turistiku.
- Zřícenina hradu Krakovec – kulturní památka zříceniny gotického hradu se zachovalým opevněním. Stavebně představuje vývojový mezičlánek přechodu mezi hradem a zámkem. Krakovec měl tedy spíše charakter gotického zámku než hradu a naplňoval především požadavky reprezentace a pohodlného bydlení. Krakovec je spojen s posledním pobytem Mistra Jana z Husa na území Čech před odchodem do Kostnice a centrem kulturního a společenského života v této části MAS.
- Železniční muzeum Lužná u Rakovníka - jedná se o největší železniční muzeum v České republice, které se nachází v obci vzdálené pouhých šest kilometrů od centra území MAS - města Rakovník. V areálu lze nalézt stručnou charakteristiku vývoje železnice a především

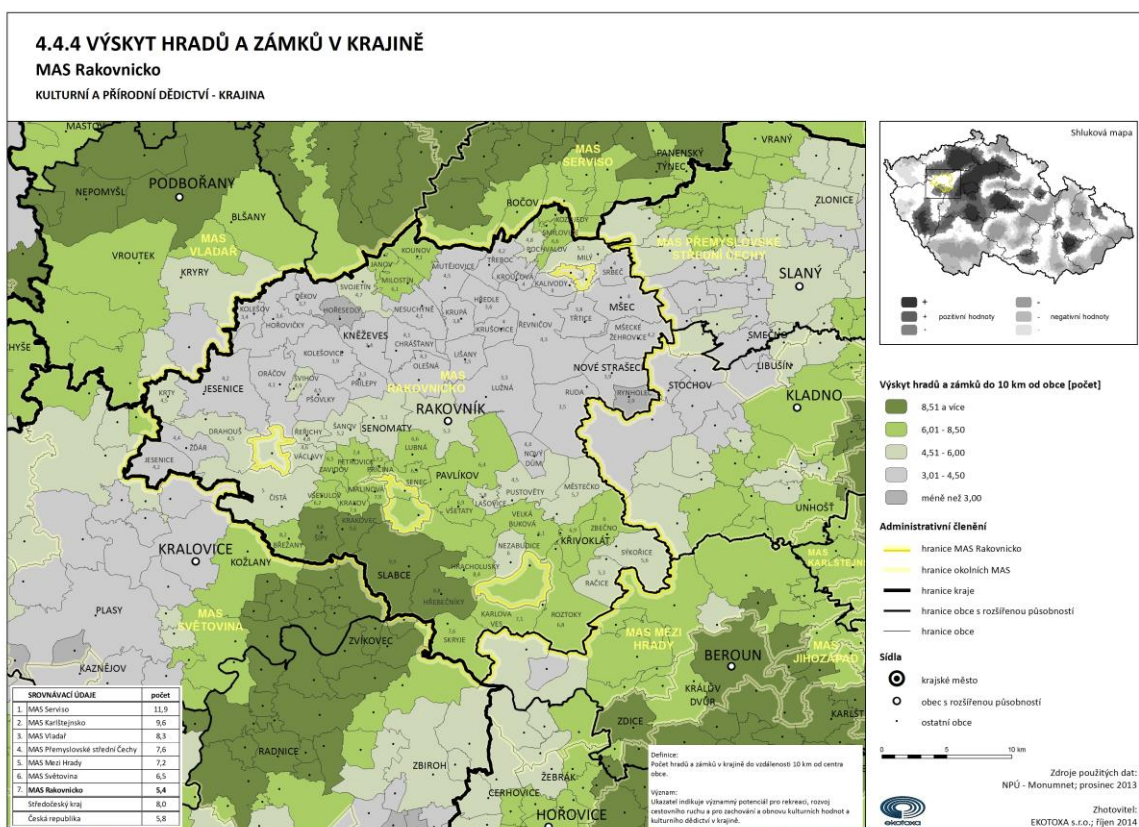
výstavu lokomotiv. Železniční muzeum úzce spolupracuje s dalším kulturně-historickým zdrojem - Muzejní železnici Kolečovka.

- Muzejní železnice Kolečovka - patří mezi nejvýznamnější kulturně-historické zdroje území MAS Rakovnicko. Po železnici probíhá sezónní provoz historických parních vlaků na úseku Lužná - Krupá - Kolečovice.
- Chmelařská tradice - pro severní a centrální území MAS je od nepaměti typické pěstování chmele. Pěstování chmele na Rakovnicku je prokazatelně starší než na Žatecku, které je pěstováním této plodiny proslulé. Na území MAS je pěstován jeden z nejkvalitnějších chmelů vůbec a jde o tradici, kterou je možné využít pro vybudování atraktivní lokality v oblasti kulturně-poznávacího a zážitkového cestovního ruchu. V obci Kolečovice bylo započato s využitím potenciálu chmelařství, a to výstavbou tyčové chmelnice, obnovou historické sušárny chmele a vznikem expozic chmelařství. Význam chmelařství je posilován i vznikem nových minipivovarů na území MAS - Poddžbánský pivovar v Mutějovicích. Tato skutečnost prokazuje, že tradici chmelařství je možné propojit i s pivovarnictvím.
- Obec Skryje - demograficky malá obec, která ale skýtá velký potenciál. Rozprostírá se nad řekou Berouňkou v jižní části území MAS. Nachází se v nejcennější části CHKO Křivoklátsko a ve spojení s nalezištěm trilobitů, hradem Týřovem, přírodní rezervací Skryjských jezírek a vesnickou památkovou zónou má velice dobrý turistický potenciál. Mimo výše zmíněné je obec Skryje také obcí, ve které jsou produkovány lokální výrobky tamní koží farmy.
- Hrnčírna Mutějovice - situována v centru obce Mutějovice v severozápadní části území MAS. Při výrobě keramiky je místní hrnčíř inspirován místními výrobky a k jejich zhotovení používá místní hlínu. Součástí hrnčírny je galerie české keramiky pálené dřevem a v areálu hrnčírny jsou pořádány keramické workshopy, příp. další vzdělávací akce zaměřené na výtvarnictví a řemesla.
- Řezbářství Daenemark - nachází se ve statku v obci Přílepy. V areálu statku jsou pořádána místním řezbářem sympozia i se zahraniční účastí. Na sympozia je zpravidla navázán i kulturní program pro účastníky a návštěvníky. Areál má z hlediska rozvoje potenciál pro vznik řemeslného centra.
- Městská památková zóna Rakovník - kulturně-historický potenciál je soustředěn do centrální části města. Jeho součástí je rozlehlé náměstí v čele s chrámem svatého Bartoloměje a historickou zvonici, cisterciácký palác s Pražskou a Vysokou bránou. Město Rakovník též staví svůj rozvoj na světoznámé tradici pivovarnictví, a to ve spolupráci s Tradičním pivovarem Bakalář v Rakovníku. Z výhledového hlediska by městu jistě pomohlo zpřístupnění městského podzemí turistům.
- Kounovské kamenné řady - čtrnáct dlouhých řad na vrchu Rovina u obce Kounov. Řady jsou rovnoběžné, volně přístupné po celý rok, v některých místech dosahují délky až 400 m a jsou považovány za nejzáhadnější místo Česka. Kromě areálu Kounovských kamenných řad lze na vrchu Rovina nalézt také keltské hradiště z 5. století před naším letopočtem.
- Hamousův statek Zbečno - hodnotná památka lidové architektury z 16. století, která je schopna přilákat osoby s architektonickými zájmy.

Významný turistický potenciál využitelný k interpretaci kulturního dědictví území MAS Rakovnicko tvoří osobnosti:

- Ota Pavel - přední český spisovatel, s nímž je spojeno údolí řeky Berounky mezi obcemi Skryje a Branov. Na jeho počest se každoročně koná turistický pochod, na nějž se sjíždějí obyvatelé z celé České republiky.
- Zikmund Winter - spisovatel, který působil ve městě Rakovník jako učitel gymnázia, po němž je gymnázium též pojmenováno. Každoročně je ve městě Rakovník pořádána přehlídka amatérských divadelních souborů Wintrův Rakovník, které se účastní divadelní soubory z celé České republiky.

- Karel Burian - světově uznávaný operní pěvec, jehož rodnou obcí je Rousínov. Na jeho počest je ve městě Rakovník každoročně pořádán festival vokální hudby Rakovník bratří Burianů.
- Jan Hus - spojován s hradem Krakovec, který byl posledním místem jeho pobytu před odchodem do Kostnice. Na tomto hradě je každoročně pořádána Husova pouť.
- Jaroslav Vrchlický - spisovatel, který své mladí prožil v obci Čistá a jeho tvorba je inspirována hradem Krivoklát či přírodou Přírodního parku Jesenice. V obci Čistá je J. Vrchlickému věnována naučná stezka.
- Václav Rabas - přední český malíř, který žil v obci Krušovice. V Rakovníku je po této významné osobnosti pojmenována galerie, která prezentuje jeho díla v bývalé židovské synagoze.
- František Albert Libra - architekt počátku 20. století projektující rakovnické stavby moderní architektury - budova dnešní České spořitelny, budova dnešní Masarykovy obchodní akademie.
- Joachim Barrande - světoznámý paleontolog, který prováděl průzkum geologických útvarů a zkamenělin ve středních Čechách (na území MAS převážně obce Týřovice a Skryje).

Kartogram 17 Výskyt hradů a zámků v území MAS Rakovnícko

Selektivní předpoklady turismu na území MAS Rakovnicko

Ekonomika cestovního ruchu je z drtivé většiny závislá na českých turistech. Pouze hrad Křivoklát představuje památku, která má vyšší než regionální dopad a je atraktivní i pro některé zahraniční návštěvníky Česka nebo jenom Prahy. Vzhledem k charakteru jednotlivých památek a jejich rozmístění na území MAS, lze předpokládat, že čeští návštěvníci těchto památek preferují krátkodobé (jednodenní) pobyty v místě bez zajištění stravy. Proto dopad českého turismu do lokální ekonomiky je relativně menší, než dopad zahraničních turistů, kteří využívají hromadně organizované zájezdy a mají také vyšší potřebu v lokalitě nakupovat. Počet turistů ze zahraničí se v posledních dvaceti letech podstatně snížil, a to i přesto, že jedna pětina území MAS je tvořena z oblasti bývalých Sudet. Potomci generace bývalých německých obyvatel území MAS nemají k místu bývalého bydliště svých rodičů či příbuzných úzký vztah a z toho důvodu tato kategorie turistů ubývá. Potenciálem v tomto směru může být Královský pivovar Krušovice, v jehož portfoliu figurují především zahraniční turisté (Rusko, Bělorusko, Ukrajina) a návštěvnost pivovaru se každoročně zvyšuje.

Místní podnikatelé v cestovním ruchu nejsou dosud připraveni poskytovat svoje služby většímu počtu zahraničních ale i náročnějších domácích návštěvníků a to platí kromě Křivoklátu pro všechny potenciální návštěvnícké lokality včetně nejnavštěvovanějších jako je hrad Krakovec, Železniční muzeum Lužná nebo historická železniční trasa Lužná – Krupá - Kolečovice. Poskytovatelé služeb na území MAS Rakovnicko z velké části stále nezaujali plně profesionální přístup k náročnější klientele, mají výrazné jazykové bariery a nemají provozní kapitál na zlepšení poskytovaných služeb. Výjimku tvoří již zmiňovaný Královský pivovar Krušovice či hrad Křivoklát.

Významným rekreačním potenciálem na území MAS Rakovnicka je rekreační cyklistika, která využívá hustou síť dobře značených cyklostezek. Cyklostezka podél Rakovnického potoka z Rakovníka až na Křivoklát nebo náročnější trasa údolím Javornice patří mezi velmi frekventované trasy. Potenciál pro rozvoj rekreační cyklistiky je i v dalších lokalitách na území MAS.

Realizační předpoklady turismu na území MAS Rakovnicko

Image MAS Rakovnicko

Největším problémem území MAS Rakovnicko je skutečnost, že mu chybí výrazná značka - tzv. brand. Nedostatkem je nejednotná propagace území MAS. Nejsou vytvářeny společné nabídky programů a aktivit, tj. poskytovatelé služeb nespolupracují v oblasti marketingu a Rakovnicko je tak vnímáno z pohledu široké veřejnosti jako nezajímavá zemědělská krajina. Snahou je tedy zviditelnit atraktivní turistické trasy a ukázat, že na území MAS se nachází dobrá výchozí místa pro kulturní, sportovní či volnočasové aktivity. Brand Rakovnicka je zastíněn známější a využívanější značkou Křivoklátsko, které se ale nachází pouze na části území MAS.

Infrastruktura pro sport

V oblasti turistické infrastruktury pro sport chybí propojení cyklistických tras nebo jsou k dispozici pouze dílčí úseky cyklostezek. Nedostatečná je vybavenost i na vodácké trase po řece Berounce (Zvíkovec - Račice). Na území Jesenicka je k dispozici golfové hřiště v Podbořánkách, které ale stojí stranou většího zájmu golfistů - je pouze devítijamkové. Aktuálním problémem Jesenicka není jen golfové hřiště, ale i Velký rybník u Jesenice, který byl dříve využíván pro vodní sporty. V dnešní době je využíván pouze pro chov ryb. Podél řeky Berounky, v okolí obcí Křivoklát, Zbečno, Skryje a Roztoky je hustá síť turistických tras pro pěší. Tyto trasy jsou vhodné i pro cykloturistiku, přičemž nejlépe udržovaná cyklostezka se na území MAS nachází z Rakovníka směrem na Křivoklát a je hojně využívána cyklisty. Okolí řeky Berounky, příp. Jesenicko jsou též dobrým výchozím místem pro organizovaný nordic walking.

Ubytovací a stravovací infrastruktura

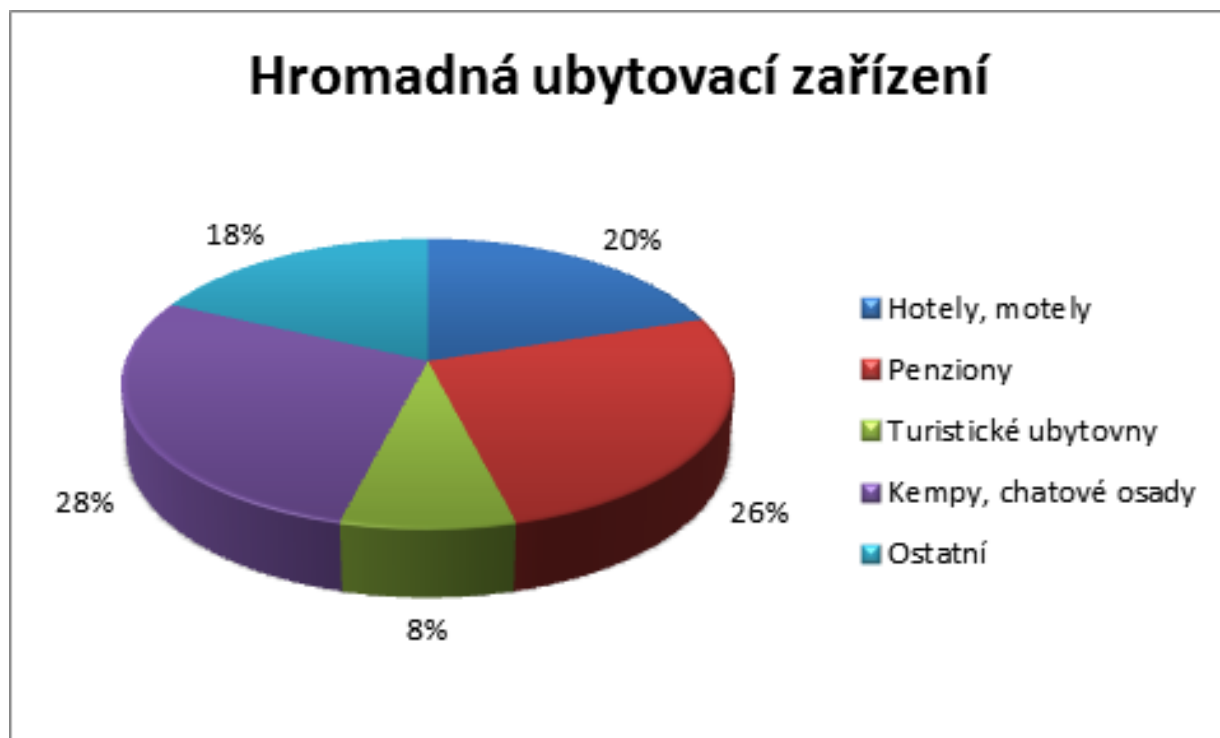
Hromadná ubytovací zařízení jsou na území MAS Rakovnicko rozmělněna a situována nerovnoměrně. Nejvíce je těchto zařízení v obcích Jesenice a Roztoky, tedy na západě a jihovýchodě území. Co do četnosti zařízení vedou obce Jesenice a Roztoky, ale jejich ubytovací infrastruktura je na špatné

úrovni a slabou stránkou jsou i jazykové bariéry subjektů působících v turismu. V nabídce ubytovacích služeb prakticky nefiguruje ubytování v soukromí, které je v podobných tuzemských či zahraničních lokalitách žádanou formou ubytování. S nedostatkem hromadných ubytovacích kapacit se potýkají obce na východě a ve středu území MAS - okolí obcí Mšece a Pavlíkova.

Převážnou část ubytovacích zařízení lze nalézt v podobě kempů či chatiček, nejméně je na území MAS turistických ubytoven.

Výrazným zlepšením v oblasti ubytovacích služeb na území MAS Rakovnicko bylo otevření hotelového areálu v obci Nesuchyně, který nabízí velmi široké a kvalitní ubytovací a doplňkové služby v oblasti sportu a wellness.

Opačný případ je pak v rámci stravovacích možností. V každé obci je zřízeno místo, ve kterém se návštěvníci té které obce mohou nasytit, a to nejen v sezónních měsících.

Obrázek 13 Hromadná ubytovací zařízení na území MAS Rakovnicko k 31. 12. 2014

Zdroj: ČSÚ, Výběr dat SLDB 2011, s číslem MAS

2.12. Kultura, rekreace a volnočasové aktivity

V předchozím oddíle - Turismus - byl nastíněn rozdíl mezi turismem, který je soustředěn převážně na obyvatelstvo mimo území MAS Rakovnicko a rekreací, která je spojena jak s obyvatelstvem území MAS, tak i obyvatelstvem mimo něj. Rekreace může probíhat aktivní či pasivní formou. Tento oddíl tedy bude zaměřen na rekreaci v MAS Rakovnicko a potřebnou infrastrukturu pro ni. Kvalita i kvantita rekreačních zařízení koresponduje s populační velikostí jednotlivých obcí.

Největší nabídku kulturních a volnočasových aktivit zajišťuje populačně největší obec - město Rakovník. Samo město či ve spolupráci s místními podnikateli a spolky zajišťuje pořádání akcí probíhajících napříč kalendářním rokem. Významně se do dění města zapojuje Kulturní centrum Rakovník a Městská knihovna Rakovník. Kulturní centrum Rakovník je příspěvkovou organizací města, jejíž snahou je podpora kultury a společenského života ve městě. Zajišťuje konání koncertů, divadel, provozuje kino vč. letního a dále poskytuje své prostory též pro pořádání výukových programů či kulturních akcí. Zřizovatelem Městské knihovny Rakovník je město Rakovník. Knihovna je pořadatelem mnoha kulturních akcí pro děti a mládež, každoročně pořádá Rakovnické cyklování, scénické čtení Listování a provozuje roubenku Lechnýřovna. Kulturní dění ve městě je podporováno i základní uměleckou školou, tanečním spolkem či Domem dětí a mládeže. Ve městě se nachází dvě knihovny - dětská knihovna a knihovna pro dospělé, dále různá sportoviště (fotbalová hřiště, tenisové

kurty, volejbalové kurty, kurty pro plážový volejbal, běžecké dráhy, skatepark, hřiště pro pozemní hokej, hokejbalové hřiště). Mimo to lze ve městě nalézt venkovní a krytý bazén a přírodní koupaliště. Pro zimní sporty bruslení a lední hokej je Rakovník vybaven zimním stadionem. Město se snaží reagovat na moderní trendy ve sportu, nýbrž na vytváření infrastruktury pro ně nemá jednak finanční podporu, jednak umístění. V tomto duchu chybí ve městě zejména plochy pro moderní in-line bruslení a bruslit je tak možné pouze v omezené míře po cyklostezce směrem na Křivoklát.

Mezi nejvýznamnější kulturní akce konané ve městě Rakovník patří Wintrův Rakovník, Rakovník bratří Burianů, Zlatá kulička, Rakovnické cyklování, Rakovnické posvícení, Heroldův Rakovník či taneční soutěž Nezbedný Bakalář.

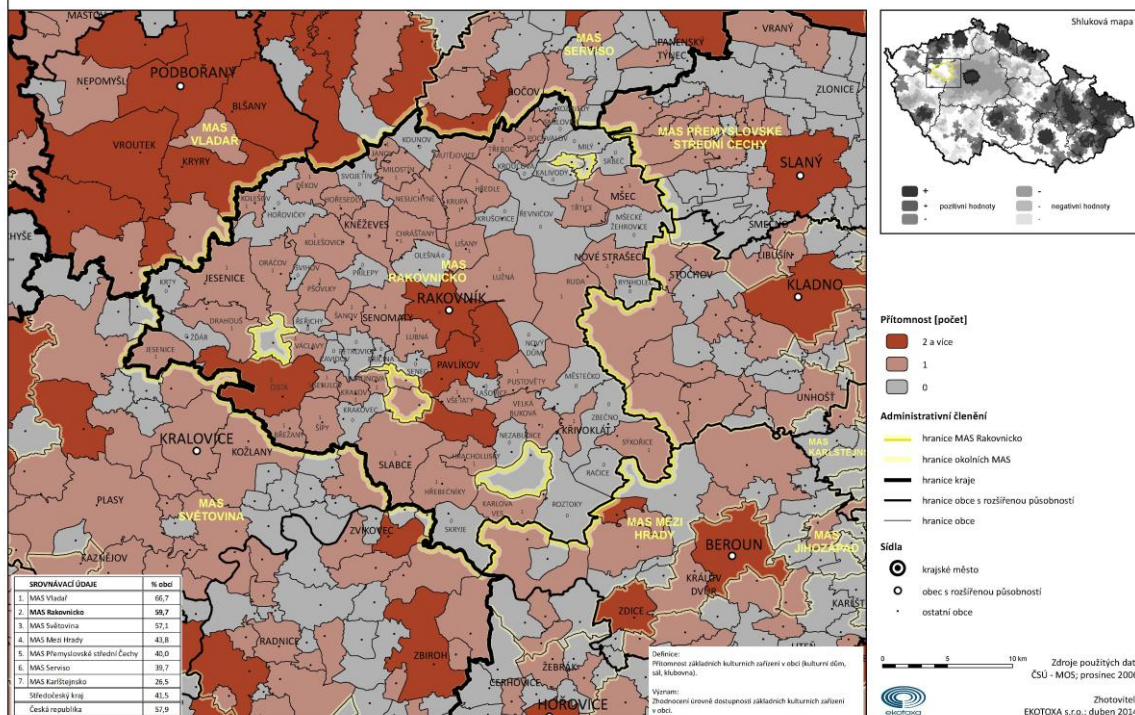
Paradoxně z populačně větších obcí na území MAS Rakovnicko postupně mizí kulturní život, stává se méně dostupným - částky za vstupenky a občerstvení se zvyšují a obyvatelé šetří. V některých obcích se snaží držet akce s dlouholetou tradicí mládež, zpravidla v kooperaci se spolky, nejčastěji se Sborem dobrovolných hasičů - pořádání staročeských májů (Nesuchyně, Mutějovice, Krupá, Kounov, Lužná), v některých obcích naopak tato tradice již plně zanikla v závislosti na snižujícím se počtu mládeže (Kolešovice). Opakem jsou populačně menší obce, přičemž v některých z nich jsou pořádány regionálně známé a hojně navštěvované kulturní akce - Dobře utajená country v městyse Slabce. Minifestival Skotsko v Kostelíku či kulturní akce v místní části Rousínov realizované prostřednictvím Občanského sdružení Rousínov.

Obce jen stěží ze svých rozpočtů dokážou pořádat větší akce, které by přitáhly pozornost a zájem jejich obyvatel. Na jedné straně chybí finanční prostředky, na straně druhé je často limitujícím faktorem počasí. Některým aktivním spolkům v obcích naopak chybí větší podpora ze strany obcí nebo odpovídající kulturní zařízení. Aktivní spolky lze najít v obcích Čistá, Roztoky, Velká Buková, Městečko, Pustověty, Přílepy, Skryje, nebo v místních částech městyse Slabce, Rousínov a Kostelík, v městysích Senomaty, Mšec, Křivoklát a ne všechny se potýkají s nevolí obce k pořádání kulturních akcí. Spolky v obci Čistá mají aktivní podporu obce, která podporuje pořádání zejména divadelních představení tamního spolku a zve na něj občany. Některé obce podporují kulturu, sport a volnočasové aktivity vlastními granty (Čistá, Senomaty). Potenciálem především v oblasti kultury je zlepšení prezentace a propagace akcí prostřednictvím MAS Rakovnicko a taktéž podpora vzniku, případně rekonstrukce kulturních zařízení v obcích.

3.7.6 VYBAVENOST ZÁKLADNÍMI KULTURNÍMI ZAŘÍZENÍMI

MAS Rakovnicko

VYBAVENOST SLUŽBAMI - VOLNOČASOVÁ INFRASTRUKTURA

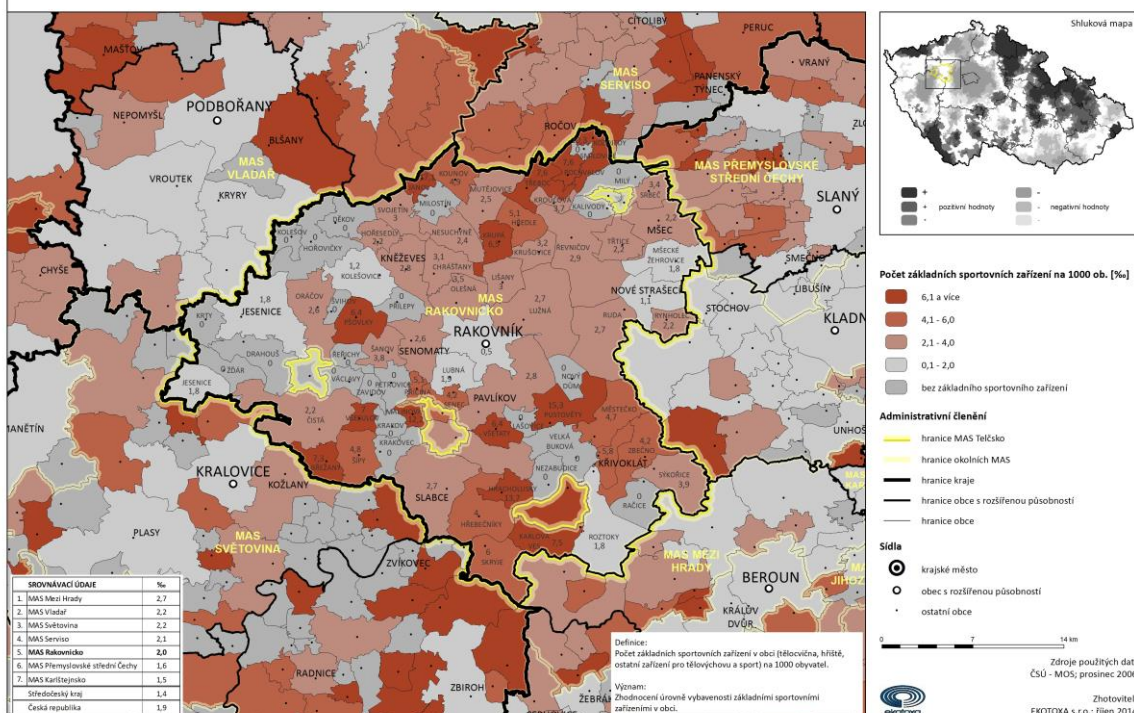
Kartogram 18 Vybavenost základními kulturními zařízeními na území MAS Rakovnicko

Pro sport provozovaný na území obcí MAS Rakovnicko, vyjma města Rakovník, chybí převážně mládež. Věkový průměr členů sportovních klubů se postupem času zvyšuje, a to vzhledem k tomu, že na území MAS populace stárne. Zároveň se území MAS potýká s nedostatkem kvalifikovaných trenérů pro práci s mládeží a sportovními zařízeními, které nemají odpovídající parametry - nevyhovující stav šaten, sociálního zařízení. Dobrou vybaveností pro sport a volný čas disponují obce Břežany, Krakov, Kolečovice, Kněževes, Pavlíkov, Křivoklát, Jesenice, Mutějovice, Smilovice. Stále udržovaným sdružením na území jednotlivých obcí MAS je sbor dobrovolných hasičů. Zpravidla se nejedná o hašení požárů jako takových, ale o prevenci sociálně patologických jevů u mládeže, přičemž sbor dobrovolných hasičů je často jednou možnou aktivitou pro mládež na území obce, ve které žijí (Břežany, Krakov, Krakovec, Krupá, Hracholusky, Hřebečnický, Janov, Nesuchyně, Pochvalov, Senec, Všesulov, Zavidov). Výraznou podporu pro sport vyjadřují i sdružení s regionální působností - Český svaz tělesné výchovy, Okresní fotbalový svaz. Možností rozvoje sportovních aktivit na území obcí by mohla být podpora obnovy a zlepšení vybavenosti sportovních zařízení a vznik víceúčelových ploch a prostor. Z hlediska mládeže by se jednalo o spolupráci se školami v návaznosti na mimoškolní aktivity mládeže.

3.7.3 VYBAVENOST ZÁKLADNÍMI SPORTOVNÍMI ZAŘÍZENÍMI

MAS Rakovnicko

VYBAVENOST SLUŽBAMI - VOLNOČASOVÁ INFRASTRUKTURA

Kartogram 19 Vybavenost základními sportovními zařízeními na území MAS Rakovnicko

2.13. Místní správa

2.13.1. Základní občanská vybavenost

Kvantitativně a kvalitativně koresponduje občanská vybavenost jednotlivých obcí na území MAS Rakovnicko s populační velikostí obce. V nejmenších obcích regionu je občanské vybavení redukováno pouze na restauraci či obchod se smíšeným zbožím, v celé řadě nejmenších sídel chybí občanské vybavení zcela. Zajištění základních služeb pro obyvatele je pak zajišťováno buď prostřednictvím pojízdných prodejen, nebo dalšími cestami, které ovšem zvyšují náklady obce na zajištění základních služeb a tím i dobré kvality života. Nejlepší občanskou vybavenost poté poskytují města - Rakovník, Nové Strašecí či obce, kterým byl udělen statut městyse.

2.13.2. Řízení obcí

Obce na území MAS Rakovnicko jsou řízeny prostřednictvím jejich zastupitelstev v čele se starostou. Celkem je na území MAS 77 obcí, z čehož 45 starostů je neuvolněných a 32 starostů je uvolněných. Většina zastupitelů ovšem nedisponuje zkušenostmi z oblasti veřejné správy. S tím korespondují nelogická rozhodnutí zastupitelů v určitých oblastech. Administrativní náročnost řízení obcí je velmi vysoká, zastupitelé díky svým omezeným zkušenostem a nedostatečným znalostem pak nejsou toto řízení schopni dovést do stavu, kdy by obec fungovala tak říkajíc od začátku do konce. Tento problém souvisí s nedostatečně připravenými dotačními projekty, které následně nemohou být dovedeny do zdárného konce. Za účelem lepšího řízení obcí probíhá v některých obcích na území MAS komunitní plánování, které má přispět k rozvoji obcí a je založeno na komunikaci s občany daných obcí. Komunitní plánování je rozvinuto v obcích Čistá, Děkov, Hořesedly, Hřebečnický, Jesenice, Kolečovice, Krty, Mutějovice, Velká Buková, Žďár a městysech Kněževy, Senomaty. Většině obcí v územní působnosti MAS by prospěla spolupráce v rámci správních svazků obcí - funkce „létajícího tajemníka“ nebo manažera pracujícího pro více obcí, by byla jedním z možných řešení.

2.13.3. Hospodaření obcí

Většina obcí na území MAS Rakovnicko se vyznačuje nízkou zadlužeností. Podle disponibilních statistických údajů vysokou zadluženost vykazovaly v roce 2011 obce Děkov, Hořesedly, Hředle, Karlova Ves, Kolečovice, Kounov, Malinová, Ruda, Rynholec, Šanov či městys Senomaty. Tento ukazatel zcela zásadně ovlivňují větší investiční projekty jednotlivých obcí a v poměrně krátkém časovém úseku dochází k jeho změnám. Jde převážně o zadluženost relativní, kdy obce často využívají krátkodobé úvěry k předfinancování dotačních projektů, které jsou po proplacení dotace okamžitě splaceny. Celkově lze území MAS Rakovnicko hodnotit jako území s dobrou absorpční kapacitou (v porovnání se zadlužeností obcí ve Středočeském kraji či v rámci ČR). Velkým pozitivem je též dobrá schopnost obcí splácet krátkodobé závazky. Tímto se honosí zejména obce na Jesenicku, Novostrašceku a obce v části Křivoklátska. Velmi dobrou daňovou výtežností lze nalézt v obcích na Jesenicku kromě města Jesenice, na Čistecku, v části Křivoklátska (vyjma obcí Městečko, Nový Dům, Roztoky, Sýkořice a Zbečno), dále pak v obcích Kolečovice, Šanov, Pavlíkov, Kounov, Mutějovice, Třeboc, Kozojedy, Smilovice a Milý.

2.13.4. Spolupráce obcí

Problematickou oblastí obcí na území MAS Rakovnicko je také spolupráce obcí. Obce, i přesto, že jsou členy svazků obcí, řeší spoustu projektů individuálně, vzhledem k tomu, že nejsou schopny nalézt společné řešení ke společným problémům s ostatními obcemi. Na území MAS chybí subjekt, který by zastřešoval spolupráci obcí, zastřešoval jejich fungování a metodicky je řídil. Tento počín se podařilo zrealizovat pouze v období 2004 - 2007 prostřednictvím Svazku měst a obcí Rakovnicka. Obce jsou členy jednotlivých lokálních dobrovolných svazků obcí (DSO), které pracují především formálně a jsou jen v malé míře iniciátory rozvoje celého území MAS. Mnoho představitelů obcí chápe svoji účast v rámci lokálního DSO pouze jako možnost získat více informací o potenciálních dotačních programech. Skutečně partnerské programy spolupráce obcí a jejich obyvatel jsou na území MAS spíše výjimkou.

2.13.5. Informovanost občanů

Na území MAS Rakovnicko se nacházejí obce, které vydávají zdařilé vlastní zpravodaje a informují občany o dění v obci. Tímto počínem se pyšní zejména obec Kounov. Většina obcí pak provozuje webové stránky. Některé obce dokonce spolupracují při jejich vytváření s místními regionalisty, historiky a kronikáři – např. obce Břežany, Čistá, Chrástany, Jesenice, Kounov, Kolečovice, Mšec, Mutějovice, Pavlíkov, Příčina či Velká Buková a městyse Kněževes, Senomaty, Slabce. I přesto, že správa webových stránek není náročná na čas a na stránky je možné vkládat aktuality z obce relativně snadno, obce nemají na jejich administraci čas a řada webových stránek obcí je často málo aktuální.

3. SWOT analýza

Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb shrnuje hlavní přednosti, bariéry a trendy ovlivňující strategický rozvoj území SCLLD MAS Rakovnícko. Samostatně jsou popsány vybrané tematické oblasti rozvoje. V případě konkrétně vymezeného území se daný výrok vztahuje k popsané části území nebo obci. Výroky bez specifikace území se týkají celého území SCLLD MAS Rakovnícko. SWOT analýza obsahuje klíčové charakteristiky a aspekty na území MAS Rakovnícko.

3.1. Bezpečnost a zdravotnická zařízení

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> odborná ambulantní péče (Masarykova nemocnice Rakovník); integrováný záchranný systém ve městě Rakovník. 	<ul style="list-style-type: none"> dostupnost složek integrovaného záchranného systému v okrajových částech území; zastaralé a nevyhovující vybavení složek SDH.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> bezbariérové přístupy a zlepšení stavu materiálně technického zázemí ambulantních forem lékařské péče a jednotek dobrovolných hasičů v obcích mimo Rakovník. 	<ul style="list-style-type: none"> nezájem mladých lidí k zapojení se do činnosti SDH; drobná kriminalita.

3.2. Společnost a bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> centrální poloha města Rakovník vůči svému spádovému zázemí a s tím související dobrá dostupnost; mírný nárůst počtu obyvatel na území MAS. 	<ul style="list-style-type: none"> nízká hustota zalidnění v jihovýchodní části území MAS Rakovnícko; nízký podíl rodáků (zejména bývalé Sudety a západní část Čistěcka).
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> zvyšování významu rekreační funkce území (spolupráce obcí, zemědělců a podnikatelů); prodej městských domů (přiliv rodin s dětmi, podpora a udržování tradic, obnova venkova). 	<ul style="list-style-type: none"> zvyšování rozdílů v území; pokračující trend stárnutí populace; bytová politika (domovy důchodců, sociální bydlení).

3.3. Školství

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> existence svazkové školy na území MAS (ZŠ a MŠ Bez hranic) jako dobrý příklad spolupráce obcí a škol; tradice učňovského školství a technických oborů; dobré rozmístění škol na území; školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v Rakovníku a Jesenici; vysoký počet mateřských škol na území MAS (celkem 45). 	<ul style="list-style-type: none"> nenaplněnost základních škol vyjma města Rakovník; nedostatečná vybavenost a špatný stav školních budov; zastaralé učebny; snížená dostupnost mateřských škol a základních škol v okrajových částech území; nedostatečné materiálně – technické vybavení a personální obsazení pro kroužky a volnočasové aktivity na venkovských školách.

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> zájem o alternativní způsob výuky; modernizace učeben; spolupráce škol a sportovních organizací v oblasti mimoškolních aktivit; individuální přístup ke vzdělávání; sebevzdělávání učitelů. 	<ul style="list-style-type: none"> udržení naplněnosti škol žáky, zejména venkovské školy; obsazenost učitelů ve školách bez vazby na území; odchod učitelů z regionu za vyššími výdělky, především do větších měst.

3.4. Sociální služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> aktivní subjekty poskytující a podílející se na poskytování sociální péče a začleňující své klienty prostřednictvím volnočasových akcí do společnosti dobrá a kvalitní úroveň služeb poskytovaných pro mentálně postižené (Domov Ráček, Společenství Dobromysl). 	<ul style="list-style-type: none"> absence nízkoprahového zařízení pro děti a mládež; špatná dostupnost sociálních služeb v oblasti Křivoklátska, okolí Čisté, severu Křivoklátska a severní části Novostrašecka; malý rozsah terénních služeb; nedostatečné kapacity domů pro seniory a domů s pečovatelskou službou; absence centra pro drogově závislé.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> zájem obcí a poskytovatelů sociálních služeb o vznik komunitních center; rozvoj podnikatelských aktivit v oblasti terénní a ambulantní sociální péče; prorodinné a prokomunitní sociální služby; provázání a spolupráce poskytovatelů sociálních služeb; osvěta do škol v podobě sofistikovaných programů, spolupráce mezi školami. 	<ul style="list-style-type: none"> podcenění trendu stárnutí a neřešení problematiky sociální péče; finanční podpora provozovatelům sociálních služeb.

3.5. Doprava

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> existence a fungování Svazku pro zajištění dopravní obslužnosti v regionu Rakovnicko (členem je 75 obcí regionu = 93%); pravidelné spoje pro lidi pracující a studující v Praze; hustá silniční síť; tradice železniční dopravy => muzejní provoz některých spojů => turistika; významný železniční uzel pro nákladní a osobní přepravu. 	<ul style="list-style-type: none"> značně zatížena dopravní síť; dopravní obslužnost menších obcí v okrajových částech území; velká intenzita nákladní (kamionové) dopravy; nedokončená R6 v úseku Nové Strašecí - Kolečov; chybějící obchvat města Rakovník; špatný stav obecních komunikací zejména II. a III. třídy, dále špatný stav místních komunikací.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> dostavba rychlostní silnice R6; vybudování obchvatu města Rakovník. 	<ul style="list-style-type: none"> růst automobilové dopravy zatěžující životní prostředí; nedostatečné spoje v hromadné dopravě v okrajových částech území.

3.6. Ekonomika

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> vysoký podíl služeb primárního a sekundárního sektoru; vysoký počet velkých podniků (Rakovník, Krušovice); strategická pozice regionu mezi městy Praha, Plzeň s dobrou dopravní dostupností. 	<ul style="list-style-type: none"> nízká progresivita ekonomiky v terciární sféře; nízká míra ekonomické aktivity v okrajových částech regionu, nejvíce ekonomické aktivity je ve městě Rakovník; velký podíl nezaměstnanosti v západní části regionu.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> zaměstnávání sociálně vyloučených nebo tímto jevem ohrožených osob z pohledu pracovního trhu; systém společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek; příchod nových firem a investic do regionu, vznik nových pracovních míst; prázdné a nevyužívané zemědělské areály. 	<ul style="list-style-type: none"> ztráta kvalifikovaných pracovních sil; lokálně zvyšující se a pokračující dlouhodobá nezaměstnanost; nedostatek kvalifikovaných pracovníků.

3.7. Zemědělství

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> dlouholetá tradice zemědělství; velmi silná tradice chmelařství a ideální podmínky pro pěstování chmele (červenice = půda vhodná pro pěstování chmele; sever a střed okresu). 	<ul style="list-style-type: none"> poloha území MAS ve srážkovém stínu Krušných hor - vážný nedostatek srážek, rozsáhlá oblast sucha a nízká vodní retence v povodí Rakovnického potoka (zejména severozápad a střed území MAS); velmi nízká diverzifikace zemědělských činností v oblasti zpracování zemědělských produktů, zejména výrazný pokles zpracovatelského průmyslu pro živočišnou výrobu; slabá aktivita zemědělských podniků v oblasti cestovního ruchu (agroturistika) a nevyužití potenciálu tvorby nových pracovních míst.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> sezónní zaměstnanost v oblasti chmelařství; diverzifikace činnosti zemědělských podniků směrem ke zpracování primární produkce (zvýšení míry zaměstnanosti); rozšíření ekologického zemědělství; budování image a podpora chmelařství jako nejvýznamnější regionální značky; podpora mladých a začínajících zemědělců; zpracování primární produkce. 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatek srážkových vod; únik vody z krajiny; pěstování plodin vytvářejících nepropustnou kůru, čímž dochází ke snížení možnosti vsakování srážek.

3.8. Technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> vodovodní síť na 80% území; síť veřejného osvětlení na celém území; síť fotovoltaických elektráren (celkem 7). 	<ul style="list-style-type: none"> kanalizační síť pro odpadní vody pouze na 28% území; nízký podíl domovních čistíren odpadních vod na likvidaci splaškových vod; zásobování plynem v obcích mimo město Rakovník; nízký podíl osob napojených na vodovod v části Novostrašeka.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> připravené zasítované pozemky jsou příležitostí pro nově „příchozí“; rozšíření a budování kanalizační sítě; rozvoj vodovodní sítě. 	<ul style="list-style-type: none"> likvidace odpadních vod na území CHKO; využívání dešťové kanalizace k likvidaci splaškových vod; vypouštění odpadních vod do volné krajiny a vodních toků.

3.9. Životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> nízká kontaminace půdy; vysoký podíl zvláště chráněných území (Křivoklátsko); Křivoklátsko a část Novostrašeka; vysoký podíl lesů (s výjimkou mikroregionu Kněževes a části Poddžbánska); dobrá kvalita ovzduší; lesy pohlcují značný objem skleníkových plynů, emise ze zemědělství; vodní nádrž Klíčava jako zdroj pitné vody pro velkou část území Rakovnicka a další oblasti (Kladensko). 	<ul style="list-style-type: none"> koeficient ekologické stability (krajinný prostor člověkem zcela pozmeněný); nízký úhrn a četnost srážek, špatná vodní retence (sever a střed území); nevyhovující chemický stav podzemních vod v severní a střední části území (jedná se o oblast s intenzivní zemědělskou výrobou, zejména pěstování chmele); nízký podíl ekologicky obhospodařovaných půd (s výjimkou obcí Hracholusky, Pavlíkov, Slabce, Srbeč, Velká Buková, Žďár); nízký počet sběrných dvorů.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> výstavba nových a obnova starých zachytých vodních nádrží (Šanov); retenčních a vsakovacích objektů, jímání a využívání srážkových vod; revitalizace toků – úpravy řečišť zpomalující odtoky vody, uvolnění nivy pro rozlivy při hrozbách povodní; zvýšení společenských funkcí lesa. 	<ul style="list-style-type: none"> únik vody z krajiny; invazní rostliny a živočichové ohrožující CHKO Křivoklátsko; hrozba sucha a vznik požárů; velký počet domácností topících uhlím; celkem 7 vysoce rizikových skládek odpadu na území;

3.10. Turismus a místní dědictví

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> vysoký počet kulturních památek; silná tradice chmelařství a pivovarnictví; rozsah a různorodost regionálního fondu místního dědictví; relativní zachovalost krajiny; rostoucí síť lokálních expozic muzejního charakteru; 	<ul style="list-style-type: none"> slabá vazba obyvatel na historii území; nedostatek turistických ubytoven; nedostatek propagace regionu; absence výrazné značky (brand); propojení cyklotras; vybavenost na vodácké trase po Berounce; nerovnoměrná ubytovací a stravovací

<ul style="list-style-type: none"> hotelový areál v obci Nesuchyně. 	infrastruktura.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> existence a činnost spolků v oblasti obnovy místních památek a oživení tradic; podpora zahraniční spolupráce vedoucí k oživení místního dědictví; prosazování kvalitních regionálních produktů a řemesel na trhu s tradičními produkty; podpora tradic, zvyků, řemesel a místní produkce v rámci animační činnosti MAS; místní dědictví jako zdroj osobitých regionálních produktů, aktivit, akcí, gastronomických specialit apod.; podpora lokálních osvětových projektů soustředěných zejména v místních knihovnách jako lokálních kulturních centrech. 	<ul style="list-style-type: none"> neznalost hodnot místního dědictví vede k jejich devastaci; nedostatek finančních prostředků na obnovu památek.

3.11. Kultura, rekreace a volnočasové aktivity

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> pestrá nabídka kulturních a volnočasových aktivit města Rakovníka ve spolupráci s Kulturním centrem Rakovník a Městskou knihovnou Rakovník; pořádání výukových programů a kulturních akcí; existence objektů s vysokou návštěvností (Křivoklát, pivovar Krušovice, železniční muzeum v Lužné u Rakovníka, Kounovské kamenné řady, Skryje, Krakovec); atraktivní prostředí a dostatek ploch pro rekreaci a sport; aktivní spolkový život na obcích. 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatek finančních prostředků na zajištění společenských a kulturních akcí; nízký ubytovací potenciál; chybějící spolupráce poskytovatelů služeb v cestovním ruchu; nepropojená síť cyklistických tras; slabá propagace regionu navenek.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> nárůst zájmu veřejnosti o turistiku a rekreaci; rozvoj zahraniční spolupráce jako forma podpora turistiky; založení organizace cestovního ruchu (destinačního managementu) v území MAS; zámecké areály Olešná, Mšec a Slabce, které mají potenciál stát se návštěvnickými centry se zajímavými službami a aktivitami pro návštěvníky (zaniklá a tradiční, řemesla, gastronomie, místní produkty, moderované vycházky, akce pro veřejnost). 	<ul style="list-style-type: none"> finanční nákladnost na společenské a kulturní pro návštěvníky; nedostatek aktivní mládeže; vysoký věkový průměr sportovních klubů; nekvalitní ubytovací, stravovací a další služby turistům budou znamenat nezáměr o opakovanou návštěvu území MAS a špatnou reklamu pro potenciální návštěvníky.

3.12. Místní správa

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> nízká zadluženost obcí; realizace investičních projektů jednotlivých obcí; daňová výtěžnost obcí na Jesenicku; tradice spolkové činnosti na území MAS; tvorba vlastních zpravodajů a jejich distribuce mezi občany; schopnost obcí splácet krátkodobé závazky. 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatečná spolupráce obcí; absence subjektu kvalitně zastřešujícího spolupráci obcí; aktuálnost webových stránek obcí.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> partnerské programy spolupráce obcí; spolupráce s místními regionalisty a historiky. 	<ul style="list-style-type: none"> individuální přístup obcí k problémům; lokální dobrovolné svazky obcí, které pracují spíše formálně; zánik spolků a tradic (nedostatečná podpora).

4. Analýza problémů a potřeb

Cílem analýzy problémů a potřeb je identifikovat problémy řešené ve Strategii MAS Rakovnicko s uvedením, které problémy a potřeby budou řešeny prostřednictvím ESI fondů s ohledem na možnosti financování v rámci integrovaného nástroje. Následující text mapuje rozvojové potřeby našeho území, které vyplynuly ze socio-ekonomické analýzy území, dále s ohledem na SWOT analýzu, ale také z tematických setkání k jednotlivým oblastem se subjekty, které se aktivně podílí na činnosti území MAS Rakovnicko, v neposlední řadě také z projektových záměrů partnerů MAS Rakovnicko. V analýze jsou zvýrazněny problémy, které lze financovat prostřednictvím CLLD.

Základní oblasti analýzy problémů a potřeb jsou následující:

- bezpečnost;
- společnost a bydlení;
- školství;
- zdravotnická zařízení;
- sociální služby;
- dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost;
- ekonomika;
- zemědělství;
- technická infrastruktura;
- životní prostředí;
- turismus a místní dědictví;
- kultura, rekreace a volnočasové aktivity;
- místní správa.

Problémy	Potřeby	Zdroje financování
Bezpečnost		
Zvýšená míra kriminality	Zavedení preventivních opatření a osvětové činnosti se zaměřením na podporu sociálně slabých osob	Jiné
Společnost a bydlení		
Stavební rozvoj a umísťování ekonomických aktivit na úkor venkovské krajiny	Podpořit zvýšení ochranné, estetické a funkční hodnoty krajiny	SCLLD (1.3 Zvyšování ochranné, estetické a funkční hodnoty zemědělské krajiny)
Problematika sociálního vyloučení	Vznik a rozvoj nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání, podpora vzniku pracovního místa, zjednodušení vstupu na pracovní trh osobám ohrožených sociálním vyloučením.	SCLLD (3.1 Sociální podnikání a zaměstnanost, 3.3 Podpora místního podnikání)
Snížování obydlivosti venkovských domů	Zatraktivnění venkovských oblastí, podpora venkovských tradic, zvyků, řemesel a místní produkce.	SCLLD (3.2 Zemědělská výroba, 3.3 Podpora místního podnikání)
Slabá vazba mladé generace k rodnému kraji	Podpora udržení venkovských tradic, zájmové a spolkové činnosti	SCLLD (2.7 Rodinná komunitní centra)
Školství		
Zastaralé zařízení a vybavení vzdělávacích prostor	Podpora kvalitního zázemí pro klíčové kompetence na mateřských a základních školách v území, podpora zejména venkovských škol	SCLLD (2.6 Venkovské školství)
Zastaralé stavby	Podpora infrastruktury pro předškolní, základní, celoživotní a zájmové a neformální vzdělávání	SCLLD (2.6 Venkovské školství)
Úbytek žáků ve vzdělávacích zařízeních	Cílem je podpořit a zvýšit konkurenceschopnost venkovských škol v nabídce vzdělávání pomocí investičních i neinvestičních akcí, v rámci SCLLD např. investice do pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních zařízení v oblastech komunikace v cizím jazyce, technické a řemeslné obory, přírodní vědy nebo digitální technologie.	Jiné (MAP, OP VVV) + SCLLD (2.6 Venkovské školství)
Vzdělávání pedagogických pracovníků	Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků v mateřských a základních školách	SCLLD (2.6 Venkovské školství)
Nedostatek zájmových kroužků a aktivit na venkovských školách	Tvorba a rozšíření zájmových kroužků a aktivit na venkovských školách s cílem zatraktivnit výuku a mimoškolní aktivity	Jiné (Animace OP VVV)
Neexistence vazby pedagoga k danému území	Podpora venkovských pedagogických pracovníků formou poskytování dalšího vzdělávání a prohlubování kvalifikace	Jiné
Zájem o alternativní způsob výuky	Investice do vzdělávání v oblastech cizích jazyků, technických a řemeslných oborech, přírodních věd nebo digitálních technologií	SCLLD (2.6 Venkovské školství)
Nedostatečná kvalita výuky cizích jazyků	Podpora a rozvoj oblasti výuky cizích jazyků na všech úrovních vzdělávání v území, zejména ve venkovských oblastech	SCLLD (2.6 Venkovské školství)
Kooperace škol na území	Vytvoření, posílení a rozvoj spolupráce vzdělávacích zařízení na mateřské a základní úrovni	Jiné (MAP)

	vzdělávání.	
Nedostatečná spolupráce a koordinace vzdělávacích služeb	Systematická a trvalá spolupráce v oblasti vzdělávání	Jiné + SCLLD (2.6 Venkovské školství)
Zdravotnická zařízení		
Dostupnost základní zdravotní péče	Podpora zdravotnických služeb pro obyvatele obcí	Jiné
Absence sdruženého ambulantního zařízení	Podpora zdravotnických služeb pro obyvatele obcí	Jiné
Absence detašovaného ambulantního zařízení	Podpora zdravotnických služeb pro obyvatele obcí	Jiné
Absence odborných lékařských ústavů	Podpora zdravotnických služeb pro obyvatele obcí	Jiné
Léčebna dlouhodobě nemocných	Podpora zdravotnických služeb pro obyvatele obcí	Jiné
Sociální služby		
Nedostatečné kapacity provozovatelů sociálních služeb	Rozšíření kapacit, aktivit a činností poskytovatelů sociálních služeb, např. rozšíření kapacity podniku prostřednictvím nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání	SCLLD (2.5 Sociální služby a zdravotnictví, 2.7 Rodinná komunitní centra, 3.1 Sociální podnikání a zaměstnanost)
Nízká finanční podpora na provoz a údržbu	Snaha o zajištění finančních prostředků na provoz a údržbu sociálních služeb v území prostřednictvím zkvalitnění a rozvoje aktivit v sociálních službách (např. sociální podnik, environmentální sociální podnik, podpora rekvalifikace pracovníků a dalšího profesního vzdělávání, podpora spolupráce lokálních partnerů na trhu práce)	SCLLD (2.5 Sociální služby a zdravotnictví, 2.7 Rodinná komunitní centra, 3.1 Sociální podnikání a zaměstnanost)
Chybějící kapacity pro péči osob s mentálním postižením	Podpora vzniku nových oborů a aktivit v existujících nebo nově vznikajících sociálních podnicích, zachování a tvorba pracovních míst, vzdělávání zaměstnanců a jejich příprava pro práci v sociálním prostředí.	SCLLD (2.5 Sociální služby a zdravotnictví, 2.7 Rodinná komunitní centra, 3.1 Sociální podnikání a zaměstnanost)
Vysoká poptávka po terénních službách	Lepší dostupnost sociálních služeb, vybudování zázemí terénních a ambulantních služeb, vytvoření dostatečných kapacit sociálního bydlení, podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených, podpora prevence a řešení problémů.	SCLLD (2.5 Sociální služby a zdravotnictví, 2.7 Rodinná komunitní centra, 3.1 Sociální podnikání a zaměstnanost)
Dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost		
Značně zatížená dopravní síť	Zlepšování dopravní obslužnosti ve smyslu nákupu nízkoemisních a bezemisních vozidel, podpora využívání alternativních zdrojů paliv, výstavba plnicích a dobýjecích stanic apod. za účelem zmírnění negativních dopadů v dopravě.	SCLLD (2.2 Doprava)
Špatný stav místních komunikací	Zvyšování bezpečnosti dopravy, obnova místních komunikací	Jiné (obnova místních komunikací) + SCLLD (2.2 Doprava)
Zajištění dopravní obslužnosti	Zlepšování dopravní obslužnosti, zejména zvýšení bezpečnosti dopravy (např. bezbariérový přístup k zastávkám, zvukové a jiné signalizace apod.)	SCLLD (2.2 Doprava)

Cyklistická infrastruktura	Zajištění funkční, bezpečné a ekonomické dopravy osob v území výstavbou a modernizací cyklostezek.	SCLLD (2.2 Doprava)
Ekonomika		
Vysoká míra nezaměstnanosti	Zvýšení a podpora zaměstnanosti ve venkovských oblastech	SCLLD (3.1 Sociální podnikání a zaměstnanost, 3.3 Podpora místního podnikání)
Nárůst počtu osob nad 65 let a osob ohrožených sociálním vyloučením	Rozšíření opatření a podpory v oblasti sociálních služeb, posílení terénních a pečovatelských služeb, propagace, podpora způsobu začleňování, podpora duševního zdraví.	SCLLD (2.7 Rodinná komunitní centra, 3.1 Sociální podnikání a zaměstnanost)
Málo rozvinutý kvartální sektor	Podpora rozvoje vzdělávání, výchovy, vědy a výzkumu	SCLLD (2.6 Venkovské školství)
Nedostatek kvalifikovaných pracovních sil	Podpora venkovského školství na úrovni mateřských a základních škol, na úrovni celoživotního vzdělávání obyvatel.	SCLLD (2.6 Venkovské školství)
Ekonomicky aktivní obyvatelé vyjíždějící za prací a pokles nabídky pracovních míst	Podpora zakládání sociálních podniků, snižování lokální nezaměstnanosti, efektivní investice do živočišné a rostlinné výroby, diverzifikace činnosti vesnických zemědělců, přidaná hodnota zemědělským produktům, podpora malého podnikání využívajícího lokální zdroje a podpora tradiční produkce řemesel	SCLLD (3.1 Sociální podnikání a zaměstnanost, 3.2 Zemědělská výroba, 3.3 Podpora místního podnikání)
Nízká zaměstnanost v oblasti obchodu, ubytování, stravování a pohostinství	Zvýšení zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti v oblastech malého podnikání, tradiční produkce a řemesel a podpora zakládání sociálních podniků	SCLLD (3.1 Sociální podnikání a zaměstnanost, 3.3 Podpora místního podnikání)
Zemědělství		
Nedostatek srážek (vody)	Zvyšování ochranné, estetické a funkční hodnoty zemědělské krajiny	Jiné
Zpracování primární produkce	Podpora a investice do rozvoje zemědělské výroby	SCLLD (3.2 Zemědělská výroba)
Poskytování služeb v pohostinství a ubytování	Zvyšování a zkvalitňování služeb v oblasti agroturistiky	SCLLD (5.2 Základní a doprovodné služby v oblasti rekreace a turismu)
Sezónní práce v zemědělství	Zvyšování zaměstnanosti diverzifikací činností vesnických zemědělců	SCLLD (3.2 Zemědělská výroba)
Rozšiřování ekologického zemědělství	Ekologická výchova v oblasti ochrany přírody a krajiny	Jiné
Technická infrastruktura		
Nevybudovaná kanalizační síť	Předcházení vzniku odpadů, zvýšení efektivity odpadového hospodářství	Jiné
Absence čistíren odpadních vod	Podpora života na vsi	Jiné
Likvidace odpadních vod	Efektivní odpadové hospodářství obcí	Jiné
Kompletní napojení území na vodovodní síť	Podpora života na vsi	Jiné
Zásobování plynem	Podpora života na vsi	Jiné

Nedostačující stav technické infrastruktury ve venkovských oblastech	Výstavby a rekonstrukce chodníků a místních komunikací, zvyšování bezpečnosti dopravy a života obyvatel, návaznost cyklostezek, modernizace osvětlení, podpora při zajištění potřeb specifických skupin obyvatel.	Jiné + SCLLD (2.2 Doprava)
Životní prostředí		
Obnova krajinného prostoru	V rámci SCLLD lze podpořit obnovu a údržbu polních cest, s tím spojený nákup techniky pro údržbu krajiny, pozemkové úpravy.	SCLLD (1.2 Zlepšování propustnosti krajiny, 1.3 Zvyšování ochranné, estetické a funkční hodnoty zemědělské krajiny)
Vliv dopravy na kvalitu ovzduší	Snižování vlivu dopravy na kvalitu ovzduší, úzká spolupráce s obcemi (např. tematická setkání se zástupci měst a obcí k problematice)	SLCCD (2.2 Doprava)
Rizikové skládky komunálního odpadu	Opatření proti vzniku a rozšiřování rizikových skládek komunálního odpadu	Jiné
Turismus a místní dědictví		
Předpoklad území pouze pro sezónní turistiku	Podpora péče o turistickou infrastrukturu, podpora aktivního turismu.	Jiné
Vzhled některých obcí a jejich částí	Obnova památkového fondu obcí	Jiné
Chátrající památky	Obnova, zachování a restaurování kulturních a lidových památek	Jiné
Jazykové bariéry poskytovatelů ubytovacích a stravovacích zařízení	Podpora celoživotního vzdělávání obyvatel v rámci venkovského školství	SCLLD (2.6 Venkovské školství)
Absence výrazné regionální značky	Obnova a společná propagace, prezentace a marketing regionální značky.	Jiné
Nejednotná propagace území	Podpora prezentace a propagace akcí na území v rámci činnosti MAS prostřednictvím webových stránek, facebooku a zpravodaje MAS	Jiné
Propojení cyklistických tras	Zlepšování infrastruktury pro cyklistickou dopravu v návaznosti na zajištění funkční, bezpečné a ekonomické dopravy osob v území.	SCLLD (2.2 Doprava)
Nerovnoměrně situovaná ubytovací zařízení	Podpora rozvoje agroturistiky v nezemědělských činnostech na venkově, s tím související podpora vytváření nových pracovních míst a posílení ekonomického potenciálu ve venkovských oblastech.	SCLLD (5.2 Základní a doprovodné služby v oblasti rekreace a turismu)
Nedostatek hromadných ubytovacích kapacit	Podpora rozvoje agroturistiky v nezemědělských činnostech na venkově, s tím související podpora vytváření nových pracovních míst a posílení ekonomického potenciálu ve venkovských oblastech.	SCLLD (5.2 Základní a doprovodné služby v oblasti rekreace a turismu)
Doplňkové služby v oblasti sportu a wellness	Zlepšování dosavadní infrastruktury sportovních zařízení, případně vybudování nových zařízení.	Jiné
Kultura, rekreace a volnočasové aktivity		
Nízká kvalita rekreačních zařízení	Zkvalitňování služeb v oblasti rekreace, podpora péče o rekreační infrastrukturu, v rámci SCLLD lze	Jiné + SCLLD (5.2 Základní a

	podpořit oblast agroturistiky.	doprovodné služby v oblasti rekreace a turismu)
Společenské a kulturní akce mimo město Rakovník	Podpora společenských a kulturních akcí ve venkovských oblastech prostřednictvím kanceláře MAS	SCLLD (6.2 Regionální spolupráce)
Vytrácení kulturního života z obcí	Podpora místní historie a tradic (vzdělávací a osvětové akce a programy, publikační činnost a místní průvodcovství, podpora oživení tradičních akcí a historických řemesel)	Jiné
Udržitelnost tradic a spolkových aktivit	Podpora malého podnikání využívajícího lokální zdroje a podpora tradiční produkce a řemesel	SCLLD (3.3 Podpora místního podnikání)
Rekonstrukce kulturních zařízení v obcích	Rekonstrukce a modernizace kulturních zařízení v obcích	Jiné
Nevyhovující zázemí pro pořádání kulturních a společenských akcí	Potřeba rekonstrukce a modernizace zázemí pro pořádání kulturních a společenských akcí	Jiné
Prezentace a propagace akcí	Podpora prezentace a propagace akcí na území v rámci činnosti MAS prostřednictvím webových stránek, facebooku a zpravodaje MAS	Jiné
Místní správa		
Nedostatečná spolupráce při strategickém plánování obcí	Podpora strategického plánování a řízení obcí s cílem zvýšení soudržnosti regionu	Jiné
Nedostatečná podpora spolků a tradic obcemi	Zvýšení podpory v rámci měkkých akcí, případně podpora v rámci projektu spolupráce	SCLLD (6.2 Regionální spolupráce)
Absence aktivního subjektu zastřešujícího spolupráci obcí v regionu	Podpora spolupráce obcí na území v rámci činnosti MAS Rakovnicko (tematická setkání v rámci pracovních skupin a povinných orgánů MAS)	Jiné

4.1. Klíčové oblasti území MAS Rakovnicko

Výše uvedená analýza problémů a potřeb představuje základní shrnutí vycházející ze socioekonomické analýzy a SWOT analýzy, ale také z dotazníkových šetření a tematických setkání v průběhu příprav a sestavování Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Rakovnicko. Podpora životního prostředí nebude realizována prostřednictvím CLLD, protože po seznámení s podmínkami OPŽP a následných tematických setkání vyplynulo, že o tyto aktivity nebude na území MAS Rakovnicko zájem. Z toho důvodu nebyl vytvořen programový rámec životního prostředí. Na základě výše uvedených analýz byly vydefinovány klíčové oblasti území MAS Rakovnicko, kterými jsou:

- Krajina
 - Zlepšování prostupnosti krajiny (SC 1.2)
 - Zvyšování ochranné, estetické a funkční hodnoty zemědělské krajiny (SC 1.3)
 - Podpora lesnictví a lesního hospodářství (SC 1.4)
- Venkov
 - Doprava (SC 2.2)
 - Sociální služby (SC 2.5)
 - Venkovské školství (SC 2.6)
 - Rodinná komunitní centra (SC 2.7)
 - Integrovaný záchranný systém (SC 2.8)
- Ekonomika
 - Sociální podnikání a zaměstnanost (SC 3.1)
 - Zemědělská výroba (SC 3.2)
 - Podpora místního podnikání (SC 3.3)
- Rekreace a turismus
 - Základní a doprovodné služby v oblasti rekreace a turismu (SC 5.2)
- Spolupráce
 - Regionální spolupráce (SC 6.2)
 - Zahraniční spolupráce (SC 6.3)

Klíčová oblast území MAS	Charakteristika klíčové oblasti	Řešení problému (opatření SCLLD)
1. Krajina	Zvyšování ochrany původní krajiny v ZCHÚ, náprava nevhodných zásahů do volné krajiny způsobených převážně intenzivní rostlinnou výrobou, změna vodního režimu v krajině, zvyšování významu lesních ploch a jejich šetrné využívání, spolupráce s veřejností jejím informováním o významu ochrany přírody a krajiny.	1.2.1 Obnova a údržba polních cest 1.2.3 Nákup techniky pro údržbu krajiny 1.3.5 Pozemkové úpravy 1.4.3 Infrastruktura a neproduktivní investice v lesích 1.5.1 Edukační programy pro děti a mládež 1.5.2 Naučné a osvětové programy pro veřejnost 1.5.3 Podpora publicity zvláště chráněných území a území NATURA 2000 1.5.4 Podpora konání environmentálních akcí k ochraně přírody
2. Venkov	Zvyšování kvality života na vesnici prostřednictvím investic do vybavenosti obcí základní technickou vybaveností, zajištění dopravní obslužnosti, školství, sociálních služeb a základních funkcí rodiny.	2.2.2 Infrastruktura pro cyklistickou dopravu 2.2.3 Opatření ke zvyšování bezpečnosti dopravy 2.2.4 Zlepšování dopravní

		obslužnosti 2.5.1 Sociální služby pro venkovskou komunitu 2.6.1 Zlepšování podmínek pro výuku na mateřských a základních školách 2.6.2 Podpora školních a mimoškolních aktivit mateřských a základních škol 2.6.3 Celoživotní vzdělávání obyvatel 2.7.1 Podpora vzniku rodinných komunitních center 2.8.1 Podpora zásahových jednotek Sboru dobrovolných hasičů
3. Ekonomika	Podpora místních podnikatelů v obcích, zejména těch, kteří využívají a zpracovávají místní zdroje. Strategickým cílem je podpora zvýšení zaměstnanosti místních lidí, aby dokázali vstoupit zpět na pracovní trh a stali se po pracovní stránce soběstační.	3.1.1 Podpora zakládání sociálních podniků 3.1.2 Snižování lokální nezaměstnanosti 3.2.1 Efektivní investice do živočišné a rostlinné výroby 3.2.2 Diversifikace činností vesnických zemědělců 3.2.3 Přidaná hodnota zemědělským produktům 3.3.1 Podpora malého podnikání využívajícího lokální zdroje 3.3.2 Podpora tradiční produkce a řemesel
5. Rekreační a turismus	Využití potenciálu regionu pro rekreaci a turismus, zakládá a podporuje management venkovské destinace, zavedení systémové propagace regionu, zvýšení kvality a rozsahu základních a doprovodných služeb pro rekreaci a turismus, zvýšení kvality a tvorby turistické infrastruktury.	5.2.1 Zvyšování kvality ubytovacích a stravovacích služeb 5.2.3 Podpora rozvoje agroturistiky
6. Spolupráce	Místní partnerství je forma spolupráce Místní akční skupiny s místními aktivními veřejnými i soukromými subjekty, hájícími zájmy místních obyvatel a prosazující udržitelný růst s ohledem na místní potřeby a potenciál a na tomto principu vytváří projekty regionálního i mezinárodního charakteru.	6.2.1 Národní projekty spolupráce MAS 6.3.1 Mezinárodní projekty spolupráce MAS